...A BOSNE I HERCEGOVINE
...RET U SARAJEVU
...SKI FAKULTET
0240/163
Datum: 15. 10. 20 20 god.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

Org. jed. Nyk Fakulteta
Objava plan - Web
15.10.2020 god.

SYLLABUS

Odsjek	Filozofija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Inkluzivno obrazovanje				
Šifra/kod	FIL PED 303	Status (obavezni ili izborni)	obavezni predmet	ECTS	8
Ciklus studija	I ciklus studija	Semestar	III (treći)	Ak. godina	2020./2021.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema preduvjeta za upis predmeta.				
Jezik izvođenja nastave	BHS jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	**prof.dr. Lejla Kafedžić, vanredni profesor**			
	Kontakt podaci	Kabinet:104/II E-mail: lejla.kafedzic@pedagogijaffsa.com lejla.kafedzic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	**asist. Amina Smajović, MA**			
	Kontakt podaci	Kabinet:101/II E-mail: amina.smajovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 139	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2 seminar: 0 vježbe: 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente sa temeljnim polazištima inkluzivnog odgoja i obrazovanja. Osigurati situacije analize vlastitih stereotipa i predrasuda, te rada na njihovom smanjenju. Osposobiti studente za uočavanje karakteristika učenika i individualizacije nastave u odnosu na nalaze pedagoške opservacija. Upoznavanje studenata sa elementima kreiranja univerzalnog dizajna za učenje. Osnaživanje studenata za kreiranje okruženja koje podupire aktivno učenje i učešće svih učenika. Poticanje studenata na saradnju s drugima u cilju kreiranja inkluzivnog okruženja. Upoznavanje studenata sa primjenom Indeksa inkluzivnosti u odgojno-obrazovnim ustanovama.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj nastavnog predmeta je razvijanje pedagoških kompetencija studenata za oblast inkluzivnog obrazovanja.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog predmeta i položenog ispita student će moći: 1. Definirati osnovne pojmove iz oblasti inkluzivnog odgoja i obrazovanja. 2. Koristiti adekvatne termine u komunikaciji. 3. Dati argumente za primjenu inkluzivnog odgoja i obrazovanja. 4. Obrazložiti elemente upravljanja inkluzivnim odjeljenjem. 5. Primijeniti osnovne elemente pedagoške opservacije u odjeljenju. 6. Primijeniti diferencirano podučavanje u cilju podrške aktivnom učenju i učešću učenika. 7. Kreirati inkluzivno okruženje u odjeljenju. 8. Analizirati vlastite stereotipe i predrasude u cilju njihovog smanjenja. 9. Djelovati u zajednici s ciljem unapređenja kvalitete života svih građana.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 12.10.-16.10.2020.	Upoznavanje studenata sa sadržajem nastavnog predmeta, obavezama i aktivnostima – dogovori i očekivanja.
2. 19.10.-23.10.2020.	Osnovna polazišta inkluzivnog obrazovanja
3. 26.10.-30.10.2020.	Temeljni pojmovi inkluzivnog obrazovanja
4. 02.11.-06.11.2020.	Prihvatanje različitosti - Slika o drugima
5. 09.11.-13.11.2020.	Prihvatanje različitosti - Drugačije vještine
6. 16.11.-20.11.2020.	Upravljanje odjeljenjem – temeljni procesi
7. 23.11.-27.11.2020.	Upravljanje odjeljenjem – osiguranje individualizacije
8. 28.11.-30.11.2020	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 03.12.-07.12.2020.	Kreiranje univerzalnog dizajna za učenje
10. 10.12.-14.12.2020.	Podrška aktivnom učenju i učešću svih učenika – I dio
11. 17.12.-21.12.2020.	Podrška aktivnom učenju i učešću svih učenika – II dio
12. 24.12.-28.12.2020.	Podrška aktivnom učenju i učešću svih učenika – III dio
13. 01.01.-05.01.2021.	Partnerstvo nastavnika i roditelja u procesu kreiranja inkluzivnog okruženja
14. 08.01.-12.01.2021.	Primjena Indeksa inkluzivnosti u odgojno-obrazovnoj ustanovi
15. 15.01.-19.01.2021.	Sistematizacija znanja, evaluacija i potpisi
16. 22.01.-26.01.2021.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 29.01.-02.02.2021.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18. 05.02.-09.02.2021.	

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave
(oblici i metode)</td><td>Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada.
Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, metoda demonstracije i ilustracije, RWCT tehnike.</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Portfolij - Moja akcija</td><td>30</td><td>30%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Praktični rad</td><td>20</td><td>20%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Završni ispit</td><td>50</td><td>50%</td></tr>
<tr><td></td><td>Ukupno:</td><td>100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

• Portfolij - Moja akcija je element praćenja rada studenata koji je ekvivalent parcijalnom ispitu. Portfolij može biti kreiran individualno, u paru ili grupi. Portfolij sadrži teorijski dio (specifičnosti konteksta), praktični dio (opis aktivnosti), refleksiju (vlastiti doživljaj: šta sam naučio/la), te priloge (fotografije, fotokopije sveski i slično). Portfolij studenti predaju u 11. sedmici nastave. Ova aktivnost nosi 30 bodova i obavezna je za sve redovne, redovne samofinansirajuće i vanredne studente. Druge detalje o aktivnosti studenti će dobiti na prvom susretu sa predmetnim nastavnikom.
• Praktični rad je obavezna aktivnost za sve studente. Studenti predaju u pismenoj formi primjer kreiranja inkluzivnog okruženja u odjeljenju oslanjajući se na znanja o pedagoškoj opservaciji, diferenciranom podučavanju i upravljanju odjeljenjem. Praktični rad studenti rade individualno ili u paru. Ova aktivnost nosi 20 bodova. Praktični rad studenti predaju u 14. Sedmici. Druge detalje o aktivnosti studenti će dobiti na prvom susretu sa predmetnim nastavnikom.
• Završni ispit obuhvata sadržaje realizirane tokom cijelog semestra. Studenti završni ispit mogu polagati pismeni i/ili usmeno. Ispit je eliminatoran i nosi 50 bodova.</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
<tr><td>Literatura</td><td>Obavezna (odabrana poglavlja)
1. Bouillet, D. (2010); Izazovi integriranog odgoja i obrazovanja; Zagreb: Školska knjiga
2. Hudson, D. (2018). Specifične teškoće u učenju: Što učitelji i nastavnici trebaju znati. Zagreb: Educa.
3. Ivasović, V; Habel, V. i Ratkajec, S. (2011), Izazovi u radu sa učenicima sa</td></tr>
</table>

	poteškoćama, Zagreb: Centar za odgoj i obrazovanje "Slava Raškaj" 4. Thompson, J. (2016). *Vodič za rad s djecom i učenicima s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama*. Zagreb: Educa. 1. Materijali sa nastave
	Dodatna i preporučena literatura 1. Booth, T. i Ainscow, M. (2008); *Indeks inkluzivnosti – Promicanje učenja i sudjelovanja u školama*; Zenica: Pedagoški zavod Zenica. Interent izvor: http://www.eenet.org.uk/resources/docs/Index_Bosnian_revised.pdf 2. Čilić, A. i dr. (2009); *Priče o stvaranju škola po mjeri djeteta*; UNICEF BiH i COI Step by Step ("Amajli treba vrijeme i imat će ga."); Interent izvor: https://www.unicef.org/bih/ba/media_12401.html 3. Kostelnik, J. M; Onaga, E; Rohde, B. i Whiren, A. (2004); *Djeca s posebnim potrebama*; Zagreb: Educa 4. Krizmanić, M. (2010), *Život s različitima;* Zagreb: Profil 5. Kvalitetne inkluzivne prakse: priručnik za nastavnike (2018); Sarajevo: Udruženje „Društvo ujedinjenih građanskih akcija" 6. Panjeta A. (2011); *Iz našeg svijeta različitosti*, Sarajevo: UNICEF BiH i DUGA; Internet izvor: https://www.unicef.org/bih/ba/media_17909.html 7. Zbornik radova: *Inkluzija u školstvu Bosne i Hercegovine* (2003); Sarajevo: TEPD i Filozofski fakultet 8. Zrilić, S. (2013), Djeca s posebnim potrebama u vrtiću i nižim razredima osnovne škole; Zadar: Sveučilište
Napomene	

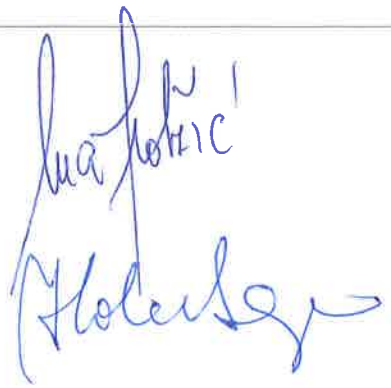

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Nadareni učenici				
Šifra/kod	FIL PED 592	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	II	Semestar	III	Ak. godina	2020/21
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Lejla Kafedžić, redovni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: lejla.kafedzic@pedagogijaffsa.com Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema Rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Amina Isanović Hadžiomerović, M.A., viši asistent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: amina.hadziomerovic@outlook.com Telefon: 033 253 139	Termin konsultacija	Prema Rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2; seminar_____; vježbe: 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru nastavnog predmeta Nadareni učenici studentima će biti ponuđeni sadržaji u vezi sa određenjem nadarenosti; identifikacijom djece koja su nadarena; odgojno-obrazovnom radu s djecom koja su nadarena, te u vezi sa kreiranjem sigurnog i poticajnog okruženja za sve učenike. Naglasak je na identifikaciji, praćenju i istraživanju nadarenost u odgojno-obrazovnoj ustanovi, te primjeni metodičkih oblika odgojnog – obrazovnog rada sa učenicima koji su nadareni.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj nastavnog predmeta je uvođenje studenata u teorijske i praktične izazove odgojno-obrazovnog rada s djecom koja su nadarena.				
Ishodi učenja	Studenti će nakon odslušanog nastavnog predmeta moći: 1. definirati ključne pojmove u oblasti nadarenosti, 2. objasniti koncept nadarenosti, 3. vrednovati važnost svakog pojedinog faktora u razvoju nadarenosti, 4. nabrojati karakteristike djece koja su nadarena, 5. kreirati plan realizacije identifikacije djece koja su nadarena, 6. osmisliti radionicu na odgovarajuću temu iz oblasti nadarenosti sa učenicima, roditeljima, nastavnicima, 7. primjeniti Bloomovu taksonomiju i Dottrensove nastavne listiće u odgojno-obrazovnom radu sa nadarenima, 8. osmisliti skicu istraživanja u oblasti nadarenosti, 9. argumentirati važnost inkluzivnog obrazovanja za primjeren odgojno-obrazovni rad sa učenicima koji su nadareni.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1.	Programska shema i upoznavanje: očekivanja grupa – nastavnik
2.	Osnovni pojmova u oblasti nadarenosti
3.	Razumijevanje nadarenosti
4.	Faktori koji utiču na nadarenost
5.	Karakteristike djece koja su nadarena
6.	Uloga okoline u razvoju nadarenosti: obitelj
7.	Uloga okoline u razvoju nadarenosti: nastavnik
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Identifikacija kao faza u radu s djecom koja su nadarena
10.	Odgojno-obrazovni rad sa učenicima koji su nadareni: odgojno-obrazovne potrebe
11.	Primjena individualizacije u odgojno-obrazovnom radu
12.	Odgojno-obrazovni rad sa učenicima koji su nadareni: metodički oblici
13.	Odgojno-obrazovni rad sa učenicima koji su nadareni: Bloomova taksonomija i Dottrensovi nastavni listići
14.	Inkluzivno obrazovanje – šansa za djecu koja su nadarena
15.	Sistematizacija gradiva i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</td><td>Nastavni sadržaj realizira se kroz frontalni, grupni, individualni i individualizirani oblik rada. Metode nastavnog rada koje se koriste u nastavnom procesu su: verbalno-tekstualne (usmeno izlaganje, razgovor i rad na tekstu), te ilustrativno-demonstrativne uz upotrebu RWCT tehnika podučavanja i učenja.</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Radionica</td><td>25</td><td>25%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Praktični rad</td><td>35</td><td>35%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Završni ispit</td><td>40</td><td>40%</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

• Radionica je obavezna aktivnost za sve studente. Boduje se maksimalno 25 bodova. Studenti kreiraju radionicu na temu koja će biti dogovorena pri prvom susretu, a odnosit će se na teme date u silabusu. Scenario radionice studenti predaju u 12. sedmici nastave putem platforme BISER.

• Praktični rad je obavezna aktivnost za sve studente. Praktični rad studenti predaju u pismenoj formi i sadrži tri glavna dijela: teorijski dio, metodološki dio i istraživački dio. Teme za pisanje praktičnog rada studenti će dobiti na prvom susretu. Ova aktivnost se boduje maksimalno 35 bodova. Rad studenti predaju u 14. sedmici nastave putem platforme BISER.

• Završni ispit studenti pišu pismeno na osnovu sadržaja koji je realiziran tokom semestra. Ispit je eliminatoran.</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
<tr><td>Literatura</td><td>Obavezna
1. Altaras, A. (2006), Darovitost i podbacivanje. Beograd: Institut za psihologiju.
2. Cvetković-Lay, J. (2002); Darovito je, što ću sa sobom?; Zagreb: Alinea
3. Čudina, Obradović M. (1991): Nadarenost, razumijevanje, prepoznavanje i razvijanje, Zagreb: Školska knjiga,
4. Koren, I. (1989): Kako prepoznati i identificirati nadarenog učenika, Zagreb: Školske novine

Dodatna
1. Cvetković-Lay, J. i Sekulić-Majurec, A. (1998); Darovito je, što ću sa njim?; Zagreb: Alinea
2. Dottrens, R. (1962); Individualizovana nastava; Sarajevo: Veselin Masleša</td></tr>
</table>

	3. Drašković, B. (1998); Daroviti i obrazovna odiseja; Beograd: ABC Grafika 4. Đorđević, B. (1998); Daroviti učenici i (ne)uspeh; Beograd: Učiteljski fakultet 5. Đorđević, J. i Đorđević, B. (2016). Priroda darovitosti i podsticanje razvoja. Dostupno putem: http://www.sao.org.rs/documents/2016/Priroda%20darovitosti%20Djordjevic%20-%20Djordjevic.PDF 6. Ehly, W.S.; Conoley, C.J. & Rosenthal, D. (1985); Working with Parents of Exceptional Children; St.Louis: Times Mirror/Mosby College Publishing 7. Ford, Y.D. & Trotman, F.M. (2001); Teachers of Gifted Students: Suggested Multicultural Characteristics and Competencies; Roeper Review, Vol.23 8. Freeman, J. (2001); Gifted children growing up; London: The Cromwell Press, Trowbridge, Wilts. 9. Gardner, H. (1993); Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences; New York: BasicBooks 10. Gojkov, G. (2008). Didaktika darovitih. Vršac: Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitača. Dostupno putem: http://www.uskolavrsac.edu.rs/KnjigeGG/G%20Gojkov%20Didaktika%20darovitih%20r.pdf 11. Gojkov, G. (2008). Metodološki problemi istraživanja darovitosti. Vršac: Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitača. Dostupno putem: http://www.uskolavrsac.edu.rs/KnjigeGG/Metodoloski_problemi.pdf 12. Howe, J.A.M. (1999); Kvocijent inteligencije pod znakom pitanja: Istina o inteligenciji; Zagreb: Naklada Jesenski i Turk 13. Radeka, I. (ur.) (2018). *Odgoj i obrazovanje darovitih učenika: Suvremene pedagogijske implikacije.* Zadar: Sveučilište u Zadru. 14. Wallace, B., Sisk, D. A., Senior, J. (eds.) (2018). *The SAGE Handbook of Gifted and Talented Education.* Los Angeles-London: SAGE. 15. Winner, E. (2005). Darovita djeca: Mitovi i stvarnost. Lekenik: Ostvarenje.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija –Specijalna pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Specijalna pedagogija 3				
Šifra/kod	FIL SPED 204	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	III (treći)	Ak. godina	2020./21.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-				
Jezik izvođenja nastave	BHS jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	**prof. dr. Lejla Kafedžić, vanredni profesor**			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: lejla.kafedzic@ff.unsa.ba lejla.kafedzic@pedagogijaffsa.com Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	**Anida Manko, MA, asistent**			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107/II E-mail: meliha.suljagic@ff.unsa.ba Telefon: -	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2	seminar 0	vježbe 2		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija Specijalna pedagogija 3 studenti razvijaju znanja, vještine i stavove u vezi s inkluzivnim odgojem i obrazovanjem, specifičnostima pojednih grupa i strategijama za odgojno-obrazovni rad s njima, te mogućnosti zapošljavanja osoba s invaliditetom.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je upoznati studente s konceptom inkluzivnog odgoja i obrazovanja, pripremiti studente za aktivno učešće u provedbi inkluzivnog odgoja i obrazovanja, te osposobiti za odgojno-obrazovni rad sa različitim grupama djece.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog predmeta i položenog ispita, student će moći: 1. Argumentirati za inkluzivni odgoj i obrazovanje 2. Kreirati prijedloge za razvoj i unapređenje inkluzivnog odgoja i obrazovanja 3. Navesti specifičnosti djece s posebnim potrebama 4. Primjeniti strategije u odgojno-obrazovnom radu koja odgovaraju svakom djetetu 5. Osmisliti IPP, nastavni listić, nastavnu pripremu u skladu sa potrebama učenika 6. Argumentirati važnost rada i zapošljavanja osoba s invaliditetom				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 12.10.-16.10.2020.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, obavezama i aktivnostima
2. 19.10.-23.10.2020.	Pretpostavke inkluzivnog odgoja i obrazovanja
3. 26.10.-30.10.2020.	Odgojno-obrazovni rad s djecom koja su iznadprosječna
4. 02.11.-06.11.2020.	Teorije prevencije: djeca u riziku
5. 09.11.-13.11.2020.	Odgojno-obrazovni rad sa djecom koja su zlostavljana, koja zlostavljaju i koja svjedoče zlostavljanju
6. 16.11.-20.11.2020.	Doprinos spoznaja o važnosti prehrane na odgojno-obrazovni rad s djecom s neprihvatljivim oblicima ponašanja
7. 23.11.-27.11.2020.	Odgojno-obrazovni rad sa djecom s intelektualnim teškoćama
8. 28.11.-30.11.2020.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 03.12.-07.12.2020.	Odgojno-obrazovni rad sa djecom u autističnom spektru
10. 10.12.-14.12.2020.	Odgojno- obrazovni rad sa djecom s tjelesnim teškoćama i hroničnim bolestima (cerebralna paraliza, epilepsija, dijabetes)
11. 17.12.-21.12.2020.	Odgojno-obrazovni rad sa djecom s oštećenjem senzornih funkcija (vid i sluh)
12. 24.12.-28.12.2020.	Odgojno-obrazovni rad sa djecom s oštećenjem govora
13. 01.01.-05.01.2021.	Odgojno-obrazovni rad sa djecom sa specifičnim teškoćama u učenju (disleksija, disgrafija, diskalkulija)
14. 08.01.-12.01.2021.	Odgojno-obrazovni rad sa djecom s ADHD-om i ADD-om
15. 15.01.-19.01.2021.	Evaluacija i potpisi
16. 22.01.-26.01.2021.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 29.01.-02.02.2021.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18. 05.02.-09.02.2021.	

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</td><td>Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada.
Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, metoda demonstracije i ilustracije, RWCT tehnike.</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Prezentacija teme</td><td>25 bodova</td><td>25%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Praktični rad</td><td>25 bodova</td><td>25%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Završni ispit</td><td>50 bodova</td><td>50%</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:
• Polusemestralna provjera znanja studenata će biti realizirana u formi prezentacije. Studenti će individualno predstaviti jednu od tema obuhvaćenih silabusom ovog kolegija tokom semestra. O temama i načinu prezentacije studenti će biti obavješteni na prvom susretu. Ova aktivnost je obavezna za sve, redovne, redovne samofinansirajuće i vanredne studente. Vanredni studenti će prezentirati rad pripemljen o određenoj temi u terminima radnih subota.

• Praktični rad studenata podrazumijeva pedagošku praksu i rad u ustanovi. Studenti predaju refleksiju na vlastito iskustvo u toku praktičnog rada u formi izvještaja. Izvještaj studenti predaju u 13. sedmici nastave. Studenti su obavezni provesti najmanje 20 sati u odgojno-obrazovnoj ustanovi. Ova aktivnost je obavezna za sve, redovne, redovne samofinansirajuće i vanredne studente.

• Završni ispit se realizira na kraju semestra, nakon završenih nastavnih aktivnosti na osnovu cjelokupnog sadržaja predviđenog na osnovu silabusa. Ispit je eliminatoran.

Napomena:</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
<tr><td>Literatura</td><td>Obavezna literatura (određena poglavlja)
1. Cvetković-Lay, J. (2002), Darovito je, što ću sa sobom?, Zagreb: Alinea
2. Kostelnik, J.M. i saradnici (2004), Djeca s posebnim potrebama, Zagreb: EDUCA
3. Winkel R. (1996), Djeca koju je teško odgajati, Zagreb: EDUCA</td></tr>
</table>

	Dodatna literatura: 1. Bouillet, D. (2010), *Izazovi integriranog odgoja i obrazovanja*, Zagreb: Školska knjiga 2. Ivasović, V; Habel, V. i Ratkajec, S. (2011), *Izazovi u radu sa učenicima sa poteškoćama*, Zagreb: Centar za odgoj i obrazovanje "Slava Raškaj" 3. Bašić, J. (2009), *Teorije prevencije: prevencija poremećaja u ponašanju i rizičnih ponašanja djece i mladih*, Zagreb: Školska knjiga 4. Klammrodt, F. (2007), *Prehrana i poremećaji u ponašanju,* Zagreb: Planetopija 5. Gargiulo,M.R. (2006), *Special Education in Contemporary Society: An Introduction to Exceptionality*, Thomson Wadsworth 6. Jensen, E. (2004), *Različiti mozgovi, različiti učenici: Kako doprijeti do onih do kojih se teško dopire*, Zagreb: EDUCA 7. *Zbornik radova: Inkluzija u školstvu Bosne i Hercegovine* (2003); Sarajevo: TEPD i Filozofski fakultet 8. Jovanović. N., Firevski-Jovanović T, Jovanović S. (2009), *ADD/ADHD Deficit pažnje i hiperaktivnost djece*, Beograd: Beoknjiga 9. Grinspen. S.A., Grinspen Torndajk N. (2013), *Drvo učenja*, Beograd: Karupović 10. Šapiro L. (2014), *Radna sveska za djecu sa ADHD-om*, Novi Sad: Offset print 11. Walker. S.Y. (2007), *Darovita djeca: Vodič za roditelje i odgajatelje*, Zagreb: Veble commerce 12. Živić, N. i sur. (2009), *Priručnik za zapošljavanje osoba s invaliditetom*, Beograd, Centar za monitoring i evaluaciju 13. Pedagoški časopisi 14. Materijal sa nastave
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Specijalna pedagogija 1				
Šifra/kod	FIL PED 331	Status (obavezni ili izborni)	obavezni predmet	ECTS	4
Ciklus studija	I ciklus studija	Semestar	V (peti)	Ak. godina	2020./2021.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema preduvjeta za upis predmeta.				
Jezik izvođenja nastave	BHS jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	**prof.dr. Lejla Kafedžić, vanredni profesor**			
	Kontakt podaci	Kabinet:103/II E-mail: lejla.kafedzic@ff.unsa.ba lejla.kafedzic@pedagogijaffsa.com Telefon: 033 253 141	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	**asist. Amina Smajović, MA**			
	Kontakt podaci	Kabinet:104/II E-mail: amina.smajovic@ff.unsa.ba Telefon: -	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2 seminar: 0 vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija upoznaju se temeljna polazišta inkluzije i inkluzivnog obrazovanja. Definiraju se temeljni pojmovi specijalne pedagogije i mjesto specijalne pedagogije u kontekstu inkluzije. Proučavaju se sadržaji koji upućuju studente na prihvaćanje različitosti, te osvješćivanje stereotipa i predrasuda. Studenti se upoznaju sa upravljanjem inkluzivnim odjeljenjem kroz objašnjavanje opservacije, organiziranja odgojno-obrazovnog rada s djecom i kreiranja dinamičko-funkcionalnog profila i individualnog plana i programa.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je upoznati studente sa predmetom izučavanja specijalne pedagogije, sa izazovima koji se javljaju u ovom području i tendencijama za poboljšanje kvalitete života svih, posebno onih koji pripadaju marginaliziranim grupama. Osposobiti studente za uočavanje specifičnih karakteristika djece koja trebaju privremenu ili trajnu posebnu pomoći i/ili podršku, te za razvijanje pozitivnih stavova prema ovoj populaciji.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog predmeta i položenog ispita student će moći: 1. Definirati osnovne pojmove iz oblasti specijalne pedagogije 2. Koristiti adekvatne termine u svakodnevnoj i stručnoj komunikaciji 3. Dati argumente za primjenu inkluzivnog odgoja i obrazovanja 4. Analizirati vlastite stereotipe i predrasude u cilju njihovog smanjenja 5. Predložiti najmanje pet strategija za smanjenje i uklanjanje predrasuda kod djece, roditelja, nastavnika i stručnih saradnika 6. Obrazložiti elemente upravljanja inkluzivnim odjeljenjem 7. Procijeniti stanje djeteta uz primjenu instrumenata za opservaciju 8. Napraviti individualni i individualizirani plan i program 9. Djelovati u zajednici s ciljem unapređenja kvalitete života svih građana				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 12.10.-16.10.2020.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, obavezama i aktivnostima
2. 19.10.-23.10.2020.	Temeljna polazišta inkluzije i inkluzivnog obrazovanja Indeks inkluzivnosti
3. 26.10.-30.10.2020.	Mjesto specijalne pedagogije u kontekstu inkluzije
4. 02.11.-06.11.2020.	Temeljni pojmovi specijalne pedagogije »Dadoše mi pogrešno ime, da bih bio loša stvar«
5. 09.11.-13.11.2020.	Stereotipi i predrasude – prihvatanje različitosti »Slika o drugima«
6. 16.11.-20.11.2020.	Stereotipi i predrasude - prihvatanje različitosti »Čudesna zemlja«
7. 23.11.-27.11.2020.	Stereotipi i predrasude – prihvatanje različitosti »Drugačije vještine«
8. 28.11.-30.11.2020	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 03.12.-07.12.2020.	Upravljanje inkluzivnim odjeljenjem – temeljni pojmovi Rad na modulu »Između predrasuda i inkluzije«
10. 10.12.-14.12.2020.	Upravljanje inkluzivnim odjeljenjem – kontekstualna opservacija djece »Amajli treba vrijeme i imat će ga«
11. 17.12.-21.12.2020.	Upravljanje inkluzivnim odjeljenjem – dinamičko-funkcionalni profil i individualni plan i program
12. 24.12.-28.12.2020.	Roditelji kao odgajatelji djece s teškoćama u razvoju
13. 01.01.-05.01.2021.	*»Život s različitima«*
14. 08.01.-12.01.2021.	*»Iz našeg svijeta različitosti«*
15. 15.01.-19.01.2021.	Sistematizacija znanja, evaluacija i potpisi
16. 22.01.-26.01.2021.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 29.01.-02.02.2021.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18. 05.02.-09.02.2021.	

Način izvođenja	

<table>
<tr><td>nastave
(oblici i metode)</td><td>Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada.
Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, metoda demonstracije i ilustracije, RWCT tehnike.</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Parcijalni ispit – "Moja akcija"</td><td>30</td><td>30%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Dodatne aktivnosti – prezentacija dijela knjige</td><td>20</td><td>20%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Pismeni ispit</td><td>50</td><td>50%</td></tr>
<tr><td colspan="3">.</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

• Portfoliji „Moja akcija“ je aktivnost koja je ekvivalent parcijalnom ispitu. Portfoliji se može realizirati individualno, u paru ili grupi. Portfoliji treba da sadrži teorijski dio (specifičnosti konteksta), praktični dio (opis aktivnosti), refleksiju (vlastiti doživljaj: šta sam naučio/la), te prikaze (fotografije, fotokopije sveski i slično). Portfoliji treba predati u 10. Sedmici nastave. Ova aktivnost nosi 30 bodova i obavezna je za sve redovne, redovne samofinansirajuće i vanredne studente.
• Dodatne aktivnosti su dobrovoljne, nose 20 bodova. Studenti pripremaju prezentaciju koja se odnosi na prezentiranje određenih sadržaja iz literature.
• Pismeni ispit obuhvatat će sadržaje realizirane tokom cijelog semestra. Ispit je eliminatoran i obuhvata 50 bodova.
• Pismeni prikaz knjige rade vanredni studenti. Studenti biraju knjigu iz dodatne literature i rade prikaz knjige, koji je potrebno predati do 13. sedmice nastave (radna subota).

Obaveze i elementi praćenja vanrednih studenata:
<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Ocjena</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Parcijalni ispit – "Moja akcija"</td><td>30</td><td>30%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Pismeni prikaz knjige</td><td>20</td><td>20%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Pismeni ispit</td><td>50</td><td>50%</td></tr>
<tr><td></td><td>Ukupno:</td><td>100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predvidenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
</table>

Literatura	*Obavezna (odabrana poglavlja)* 1. Bouillet, D. (2010); *Izazovi integriranog odgoja i obrazovanja*; Zagreb: Školska knjiga 2. Kostelnik, J. M; Onaga, E; Rohde, B. i Whiren, A. (2004); *Djeca s posebnim potrebama*; Zagreb: Educa
	Dodatna i preporučena literatura 1. Booth, T. i Ainscow, M. (2008); *Indeks inkluzivnosti – Promicanje učenja i sudjelovanja u školama*; Zenica: Pedagoški zavod Zenica. Interent izvor: http://www.eenet.org.uk/resources/docs/Index_Bosnian_revised.pdf 2. Čilić, A. i dr. (2009); *Priče o stvaranju škola po mjeri djeteta*; UNICEF BiH i COI Step by Step ("Amajli treba vrijeme i imat će ga."); Interent izvor: https://www.unicef.org/bih/ba/media_12401.html 3. Krizmanić, M. (2010), *Život s različitima;* Zagreb: Profil 4. Panjeta A. (2011); *Iz našeg svijeta različitosti*, Sarajevo: UNICEF BiH i DUGA; Internet izvor: https://www.unicef.org/bih/ba/media_17909.html 5. Pedagoški časopisi (u printanoj ili elektonskoj formi).
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija –Specijalna pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Osnove specijalne pedagogije				
Šifra/kod	FIL SPED 436	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	II ciklus	Semestar	I (prvi)	Ak. godina	2020./21.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-				
Jezik izvođenja nastave	BHS jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	**prof. dr. Lejla Kafedžić, vanredni profesor**			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: lejla.kafedzic@ff.unsa.ba lejla.kafedzic@pedagogijaffsa.com Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	**asist.Amina Smajović, MA**			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail:amina.smajevic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 139	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
	Ime i prezime	**asist.Amina Smajović, MA**			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail:amina.smajevic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 139	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 3 seminar 2 vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija Osnove specijalne pedagogije studenti će se upoznati sa terminologiju, zakonitostima inkluzivnog odgoja i obrazovanja, univerzalnim dizajnom, stereotipima i predrasudama, prihvatanju različitosti, upravljanjem odjeljenjem, aktivnom podrškom djeci.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente sa konceptom inkluzije u obrazovanju, te mogućnošću provedbe inkluzije u BiH obrazovnom sistemu. Potaknuti studente za aktivno učešće u provedbi inkluzije u obrazovanju, načinima kreiranja poticajnog okruženja i upotrebe univezalnog dizajna za učenje.				
Ishodi učenja	Studenti će nakon odslušanog predmeta i položenog ispita moći: • Obrazložiti elemente upravljanja inkluzivnim odjeljenjem • Koristiti adekvatne termine u svakodnevnoj i stručnoj komunikaciji • Navesti elemente Individualnog plana i programa • Predložiti najmanje pet strategija za smanjenje i uklanjanje predrasuda kod djece, roditelja, nastavnika i stručnih saradnika • Procijeniti stanje djeteta uz primjenu instrumenata za opservaciju • Osmisliti primjer univerzalnog dizajna za učenje • Argumentirati za primjenu inkluzivnog odgoja i obrazovanja • Procijeniti razvijenost dimenzija inkluzivnosti: politike, kulture i prakse.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 12.10.-16.10.2020.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, obavezama i aktivnostima
2. 19.10.-23.10.2020.	Osnovna polazišta inkluzivnog obrazovanja
3. 26.10.-30.10.2020.	Temeljni pojmovi inkluzivnog obrazovanja
4. 02.11.-06.11.2020.	Prihvatanje različitosti
5. 09.11.-13.11.2020.	Prihvatanje različitosti
6. 16.11.-20.11.2020.	Upravljanje odjeljenjem – temeljni procesi
7. 23.11.-27.11.2020.	Upravljanje odjeljenjem – opservacija i IPP
8. 28.11.-30.11.2020	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 03.12.-07.12.2020.	Kreiranje univerzalnog dizajna za učenje
10. 10.12.-14.12.2020.	Podrška aktivnom učenju i učešću svih učenika – I dio
11. 17.12.-21.12.2020.	Podrška aktivnom učenju i učešću svih učenika – II dio
12. 24.12.-28.12.2020.	Podrška aktivnom učenju i učešću svih učenika – III dio
13. 01.01.-05.01.2021.	Partnerstvo nastavnika i roditelja u procesu kreiranja inkluzivnog okruženja
14. 08.01.-12.01.2021.	Primjena Indeksa inkluzivnosti u odgojno-obrazovnoj ustanovi
15. 15.01.-19.01.2021.	Evaluacija i potpisi
16. 22.01.-26.01.2021.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 29.01.-02.02.2021.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18. 05.02.-09.02.2021.	

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</td><td>Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada.
Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, metoda demonstracije i ilustracije, RWCT tehnike.</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Praktična vježba sa seminarske nastave</td><td>20</td><td>20%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Istraživački zadatak</td><td>40</td><td>40%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Završni ispit</td><td>40</td><td>40%</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

• Praktična vježba sa seminarske nastave podrazumijeva rad na određenu temu koju će studenti dobiti na početku semestra. Praktična vježba se realizira individualno. Praktična vježba se predaje u 12. sedmici nastave. Ova aktivnost nosi 20 bodova i obavezna je za sve redovne, redovne samofinansirajuće i vanredne studente.
• Istraživački zadatak - za realizaciju ovog zadatka studenti će dobiti upute na početku semestra. Studenti predaju praktični rad u 14. sedmici nastave. Ova aktivnost nosi 40 bodova i obavezna je za sve redovne, redovne samofinansirajuće i vanredne studente.
• Završni ispit se realizira na kraju semestra, nakon završenih nastavnih aktivnosti na osnovu cjelokupnog sadržaja predviđenog na osnovu silabusa. Ispit je eliminatoran i nosi 40 bodova.

Napomena:</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
<tr><td>Literatura</td><td>Obavezna literatura:
1. Berit, H. J. , (2007). Razred u pravcu inkluzije, Sarajevo: Connectum.
2. Bouillet, D. (2010); Izazovi integriranog odgoja i obrazovanja; Zagreb: Školska knjiga
3. Džonston, K. (2014); Stručni priručnik: Pristup školi i obrazovno okruženje II – Univerzalni dizajn za učenje; UNICEF. Dostupno na: https://www.unicef.org/eca/sites/unicef.org.eca/files/Booklet%2011%20-%20Serbian%20Version.pdf
4. Priručnik za nastavnike: Kvalitetne inkluzivne prakse (2018); Društvo ujedinjenih građanskih inicijativa „Duga“ (III poglavlje: Diferencirano podučavanje).Dostupno na: https://www.unicef.org/bih/sites/unicef.org.bih/files/2018-</td></tr>
</table>

	09/KVALITETNE%20INKLUZIVNE%20PRAKSE_FIN.PDF
	Dodatna literatura: 1. Čilić, A. i dr. (2009); Priče o stvaranju škola po mjeri djeteta; UNICEF BiH i COI Step by Step ("Amajli treba vrijeme i imat će ga."); Interent izvor: https://www.unicef.org/bih/ba/media_12401.html 2. Gargiulo, M. R. (2006); Special Education in Contemporary Society: An Introduction to Exceptionality; Thomson Wadsworth 3. Krizmanić, M. (2010), Život s različitima; Zagreb: Profil 4. Panjeta A. (2011); Iz našeg svijeta različitosti, Sarajevo: UNICEF BiH i DUGA; Internet izvor: https://www.unicef.org/bih/ba/media_17909.htm 5. Materijali s nastave
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	**OSNOVI OBITELJSKE PEDAGOGIJE**				
Šifra/kod	FIL PED 241	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5 ECTS
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	III; zimski	Ak. godina	2020./2021.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema preduvjeta za upis kolegija/nastavnog predmeta.				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof.dr. Lejla Kafedžić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 103/II E-mail: lejla.kafedzic@pedagogijaffsa.com lejla.kafedzic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 141	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Doc.dr. Sandra Bjelan-Guska			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: sandra.bjelan@pedagogijaffsa.com sandra.bjelan@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2	seminar: -	vježbe: 2		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru nastavnog predmeta *Osnovi obiteljske pedagogije* studentima će biti ponuđeni sadržaji o obiteljskoj pedagogiji kao pedagoškoj naučnoj disciplini, njenim ciljevima, zadacima i značaju; sveobuhvatnosti definicija obitelji i obiteljskog odgoja; metodologiji istraživanja obitelji i obiteljskog odgoja; nastanku i razvoju obitelji i njene osnovne faze transformiranja; različitim teorijskim pristupima poimanju obitelji; sistemskom pristupu i cjelovitom razumijevanju obitelji u njenoj dinamici; psihodinamici obitelji i odgoja; obitelji prokrecije i obitelji orijentacije; značaju ranog iskustva i zadovoljavanja potreba u razvoju ličnosti; životnom ciklusu obitelji; morfostazi i morfogenezi obitelji; obitelji u eko-okruženju; te braku i roditeljstvu kao temeljima obiteljskog života.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente sa predmetom proučavanja ove pedagoške naučne discipline, sa najnovijim naučnim saznanjima i rezultatima istraživanja u oblasti obiteljske pedagogije, sa temeljnim stručnim i naučnim stavovima u toj oblasti te ih osposobljavati da razumiju i primjenjuju sistemski pristup upoznavanju i izučavanju obitelji. Omogućiti studentima da razumiju logiku odnosa društvo-obitelj, kako u njihovom historijskom trajanju, tako i u povremenim transverzalnim presjecima. Kod studenata razviti profesionalnu radoznalost i pozitivnu motivaciju za daljnja proučavanja i samostalni razvoj u ovoj oblasti.				

Ishodi učenja	Studenti će nakon odslušanog nastavnog predmeta moći: 1. definirati temeljne pojmove obiteljske pedagogije, 2. obrazložiti važnost sistemskog pristupa i cjelovitog razumijevanja obitelji, 3. primijeniti sistemsku ekološku teoriju u sagledavanju specifičnosti svake obitelji, 4. poštivati tradiciju, običaje, karakteristike i specifičnosti svake obitelji, 5. podržati argumentima stajalište da funkcionalnost obitelji ne ovisi o broju članova, 6. objasniti važnost komunikacije za funkcionalnost obitelji, 7. kritički promišljati o važnosti pripreme za brak i odabir bračnog partnera, 8. navesti primjere posljedica razvoda braka na razvoj djeteta, 9. kreirati program pripreme za roditeljstvo, 10. kompilirati osobna iskustva iz obitelji orijentacije.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 12.10.-16.10.2020.	Upoznavanje studenata sa obavezama i očekivanjima u okviru predmeta
2. 19.10.-23.10.2020.	Obiteljska pedagogija kao pedagoška naučna disciplina, njeni ciljevi, zadaci i značaj
3. 26.10.-30.10.2020.	Temeljni pojmovi obiteljske pedagogije
4. 02.11.-06.11.2020.	Sistemski pristup i cjelovito razumijevanje obitelji u njenoj dinamici
5. 09.11.-13.11.2020.	Sistemski pristup i cjelovito razumijevanje obitelji u njenoj dinamici
6. 16.11.-20.11.2020.	Funkcionalnost i disfunkcionalnost obitelji
7. 23.11.-27.11.2020.	NERADNI DAN
8. 30.11.-04.12.2020.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 07.12.-11.12.2020.	Pripremanje za brak i roditeljstvo kod nas i u svijetu
10. 14.12.-18.12.2020.	Formiranje braka i bračne zajednice
11. 21.12.-25.12.2020.	Stilovi uzajamnih odnosa i dinamičnost odnosa u braku
12. 28.12.2020.-01.01.2021.	Zadovoljstvo brakom – uspjeh nasuprot neuspjehu

13. 04.01.-08.01.2021.	Razvod braka
14. 11.01.-15.01.2021.	Uticaj razvod braka na odgoj djeteta i funkcioniranje obitelji
15. 18.01.-22.01.2021.	Sistematizacija gradiva i potpisi
16. 25.01.-29.01.2021.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 01.02.-05.02.2021.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18. 08.02.-12.02.2021.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)

Način realizacije nastavnog procesa (predavanja i vježbi) u skladu je s prirodom sadržaja poučavanja i učenja, strukturom i obimom nastavne jedinice.
Nastavni sadržaj realizira se kroz frontalni, grupni, individualni i individualizirani oblik rada. Metode nastavnog rada koje se koriste u nastavnom procesu su: verbalno-tekstualne (usmeno izlaganje, razgovor i rad na tekstu), te ilustrativno-demonstrativne uz kreativnu upotrebu RWCT tehnika poučavanja i učenja.

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Vježba: Moji eko-krugovi	15 bodova	15%
2.	Prezentacija	15 bodova	15%
3.	Parcijalni ispit	25 bodova	25%
4.	Završni ispit	45 bodova	45%
	Ukupno: 100 bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Vježba: Moji eko-krugovi, kao element kontinuiranog praćenja rada studenata u toku semestra, je obavezna individualna aktivnost za sve studente. Upute o realizaciji vježbe studenti će dobiti blagovremeno. Vježbu predaju predmetnom saradniku u 13. sedmici nastave. Boduje se maksimalno s 15 bodova.

- Prezentacija je obavezna aktivnost za studente koji studiraju u statusu redovnog i redovnog-samofinansirajućeg studenta. Boduje se maksimalno s 15 bodova. Prezentacije će biti realizirane u okviru vježbi iz nastavnog predmeta. Vanredni studenti obavezni su pripremiti prikaz knjige. Teme, odabir knjiga, način realizacije i termini prezentiranja bit će dogovoreni s predmetnim saradnikom na prvom nastavnom susretu.

	• Polusemestralni ispit je obavezna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij). Polusemestralni ispit se realizira u formi portfolija i boduje se maksimalno s 25 bodova. Teme za kreiranje portfolija studenti će dobiti na prvom susretu s predmetnim saradnikom. Polusemestralni ispit u formi portfolija studenti predaju predmetnom saradniku u sedmici predviđenoj za polusemestralnu provjeru znanja tj. u 8. sedmici nastave. • Završni ispit je aktivnost koja se realizira u pismenoj formi u terminima predviđenim za završnu provjeru znanja studenata. Na završnom ispitu student može ostvariti maksimalno 45 bodova. Završni ispit je eliminatoran.
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna* 1. Pašalić-Kreso, A. (2012), *Koordinate obiteljskog odgoja*, Sarajevo: Filozofski fakultet 2. Hrestomatija* *Dodatna* 1. Šušnjara, S. (2017), *Pedagoške mrvice*, Sarajevo: Svjetlo riječi 2. Zuković, S. (2012), *Porodica kao sistem – funkcionalnost i resursi osnaživanja*, Novi Sad 3. Grandić, R. (2006), *Prilozi porodičnoj pedagogiji*, Novi Sad 4. Le Vine, Robert, A. (2003), *Childhood Socialization*, Hong Kong: CERC 5. Jesper, J. (2001), *Vaše kompetentno dijete*, Zagreb: Educa 6. Stevanović, M. (2000), *Obiteljska pedagogija*, Varaždinske Toplice: Tonimir 7. Bronfenbrener, J. (1997), *Ekologija ljudskog razvoja*, Beograd: ZZUINS 8. Ekermen, N. (1996), *Psihodinamika porodičnog života*, Titograd: Grafički zavod 9. Tofler, A. (1983), *Treći talas*, Beograd: Prosveta 10. Golubović, Z. (1981), *Porodica kao ljudska zajednica*, Zagreb: Naprijed 11. Fromm, E. (1980), *Umijeće ljubavi*, Zagreb: Naprijed
Napomene	*Odabrana poglavlja iz dodatne literature dostupna su u Hrestomatiji pripremljenoj za potrebe studenata u zimskom semestru.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	**ODGOJ ZA GRAĐANSKE KOMPETENCIJE**				
Šifra/kod	FIL PED 153	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	3
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	I; zimski	Ak. godina	2020./2021.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema preduvjeta za upis predmeta.				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	**Prof.dr. Lejla Kafedžić**			
	Kontakt podaci	Kabinet: 103/II E-mail: lejla.kafedzic@pedagogijaffsa.com lejla.kafedzic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 141	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	**Doc.dr. Sandra Bjelan-Guska**			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: sandra.bjelan@pedagogijaffsa.com sandra.bjelan@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 1	seminar: 0	vježbe: 1		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija *Odgoj za građanske kompetencije* naglasak će biti na mogućnostima odgoja za građansku kompetenciju, te promoviranja razvoja kod različitih subjekata. Razvijati samosvijest i samopouzdanje uz poštovanje drugih i drugačijih kao polazište aktivnog i odgovornog građanstva; poticati razvoj etičkih stavova i ponašanja, osobito usvajanje vrijednosti nezavisnosti, pravednosti, solidarnosti, mirotvorstva, nepotkupljivosti, poštovanja svojega i tuđeg rada te osobne angažiranosti za dobrobit drugih, razumijevanje kodeksa ponašanja i običaja u različitim okruženjima.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata sa osnovnim pojmovima iz ljudskih prava, te o važnosti građanske kompetencije, koja pojedincu osigurava uspješno ispunjavanje njegove priznate uloge subjekta odlučivanja u demokratskom društvu.				
Ishodi učenja	Studenti će nakon odslušanog nastavnog predmeta moći: 1. definirati temeljne pojmove iz područja ljudskih prava i građanske kompetencije, 2. argumentirati da se ljudska prava odnose na sve ljude pojedinačno kao pripadnike ljudskog roda bez obzira na karakteristike, 3. objasniti važnost komunikacije za građansko djelovanje, 4. navesti primjere djelovanja u mikrozajednici, kao što je npr. škola, 5. kritički se odnosi prema nasilnim postupcima, 6. pokazivati opredjeljenje za mir i nenasilnim i konstruktivnim rješenjima društvenih i drugih problema i sukoba na svim nivoima.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 12.10.-16.10.2020.	Prijem i upoznavanje sa studentima, načinom rada i očekivanjima
2. 19.10.-23.10.2020.	Njegovanje vrijednosti u odgojnom procesu
3. 26.10.-30.10.2020.	Razvijanje kritičkog mišljenja i odgovorno građanstvo
4. 02.11.-06.11.2020.	Odgoj za ljudska prava
5. 09.11.-13.11.2020.	Zakonska regulativa kojom se osiguravaju ljudska prava
6. 16.11.-20.11.2020.	Građanska kompetencija: elementi i dimenzije
7. 23.11.-27.11.2020.	NERADNI DAN
8. 30.11.-04.12.2020.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 07.12.-11.12.2020.	Odgoj za mir i nenasilno rješavanje sukoba
10. 14.12.-18.12.2020.	Odgoj za sprečavanje predrasuda i diskriminacije
11. 21.12.-25.12.2020.	Odgoj za održivi razvoj
12. 28.12.2020.- 01.01.2021.	Razvoj građanskih vještina kroz volontiranje
13. 04.01.-08.01.2021.	Participativne metode i oblici rada s nastavnicima i učenicima
14. 11.01.-15.01.2021.	Prezentacija istraživačkih zadataka
15. 18.01.-22.01.2021.	Sistematizacija gradiva, evaluacija rada u semestru i potpisi
16. 25.01.-29.01.2021.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 01.02.-05.02.2021. **18.** 08.02.-12.02.2021.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave
(oblici i metode)</td><td>Način realizacije nastavnog procesa (predavanja i vježbi) u skladu je s prirodom sadržaja poučavanja i učenja, strukturom i obimom nastavne jedinice.
Nastavni sadržaj realizira se kroz frontalni, grupni, individualni i individualizirani oblik rada. Metode nastavnog rada koje se koriste u nastavnom procesu su: verbalno-tekstualne (usmeno izlaganje, razgovor i rad na tekstu), te ilustrativno-demonstrativne uz upotrebu RWCT tehnika poučavanja i učenja.</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>Red. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Pojmovnik</td><td>20 bodova</td><td>20%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Istraživački rad</td><td>40 bodova</td><td>40%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Završni ispit</td><td>40 bodova</td><td>40%</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno:</td><td>100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

• Pojmovnik je obavezna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij). Pojmovnik treba sadržavati 20 relevantnih pojmova iz najmanje dva izvora. Boduje se maksimalno s 20 bodova.

• Istraživački rad je obavezna individualna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij). O temi i načinu realizacije ovog zadatka studenti će biti obaviješteni na prvom nastavnom susretu. Prezentacija istraživačkih zadataka se realizira u 14. sedmici nastave i boduje maksimalno s 40 bodova.

• Završni ispit je aktivnost koja se realizira u pismenoj formi u terminima predviđenim za završnu provjeru znanja studenata. Na završnom ispitu student može osvojiti maksimalno 40 bodova. Završni ispit je eliminatoran.</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
</table>

Literatura	Obavezna: 1. Šalaj, B. i sar (2014), Priručnik za nastavnike: Pomoć u provedbi građanskog odgoja i obrazovanja, Zagreb: Centar za mirovne studije/Mreža mladih Hrvatske 2. Nemet Brust, M. (2014), Građanske kompetencije u europskim i hrvatskim dokumentima; Andragoški glasnik Vol. 18, br. 1, 2014, str. 25 -37 Dopunska: - Materijali s nastave
Napomene	-

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija –Specijalna pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Specijalna pedagogija 5				
Šifra/kod	FIL SPED 304	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	7
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	V (peti)	Ak. godina	2020./21.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položen ispit iz predmeta Specijalna pedagogija 4 FIL SPED 205				
Jezik izvođenja nastave	BHS jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	**prof. dr. Lejla Kafedžić, vanredni profesor**			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: lejla.kafedzic@ff.unsa.ba lejla.kafedzic@pedagogijaffsa.com Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	**asist.Edina Nikšić Rebihić, MA**			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail:edina.niksic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 139	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
	Ime i prezime	**asist.Amina Smajović, MA**			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail:amina.smajevic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 139	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2 seminar 2 vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija Specijalna pedagogija 5 studenti će se upoznati s specifičnostima procesa učenja i podučavanja u radu s djecom s teškoćama u razvoju. Bit će razmatrana primjena pojedinih metodika nastavnog rada s djecom s teškoćama u razvoju. Studenti će biti osposobljeni za razvijanje vršnjačke prodrške među učenicima.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente sa odgojno-obrazovnim strategijama u radu s djecom s teškoćama u razvoju i načinima kreiranja poticajnog okruženja. Studenti će se upoznati sa metodikama odgojno-obrazovnog rada s djecom s: intelektualnim teškoćama, Down sindromom, autističnim spektrom, tjelesnim teškoćama, hroničnim bolestima, specifičnim teškoćama u učenju, kao i sa razvijanjem vršnjačke prodrške među učenicima.				
Ishodi učenja	Studenti će nakon odslušanog predmeta i položenog ispita moći: 1. preporučiti 10 strategija i aktivnosti za rad s djecom s teškoćama u razvoju 2. kreirati okruženje za učenje i podučavanje u skladu s principima univerzalnog dizajna za učenje 3. demonstrirati upotrebu asistivne tehnologije i pomagala 4. planirati nastavu u inkluzivnom okruženju 5. razviti sistem vršnjačke podrške.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 12.10.-16.10.2020.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, obavezama i aktivnostima
2. 19.10.-23.10.2020.	Specifičnosti odgojno-obrazovnog rada s djecom s teškoćama u razvoju
3. 26.10.-30.10.2020.	Univerzalni dizajn za učenje i asistivna tehnologija
4. 02.11.-06.11.2020.	Metodika odgojno-obrazovnog rada s djecom s intelektualnim teškoćama
5. 09.11.-13.11.2020.	Metodika odgojno-obrazovnog rada s djecom s Down sindromom
6. 16.11.-20.11.2020.	Metodika odgojno-obrazovnog rada s djecom u autističnom spektru
7. 23.11.-27.11.2020.	Metodika odgojno-obrazovnog rada s djecom u autističnom spektru
8. 28.11.-30.11.2020	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 03.12.-07.12.2020.	Metodika odgojno-obrazovnog rada s djecom s tjelesnim teškoćama
10. 10.12.-14.12.2020.	Metodika odgojno-obrazovnog rada s djecom s hroničnim bolestima
11. 17.12.-21.12.2020.	Metodika odgojno-obrazovnog rada s djecom s specifičnim teškoćama u učenju
12. 24.12.-28.12.2020.	Metodika odgojno-obrazovnog rada s djecom s specifičnim teškoćama u učenju
13. 01.01.-05.01.2021.	Razvijanje empatije i grupne kohezije
14. 08.01.-12.01.2021.	Razvijanje vršnjačke podrške
15. 15.01.-19.01.2021.	Evaluacija i potpisi
16. 22.01.-26.01.2021.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 29.01.-02.02.2021.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18. 05.02.-09.02.2021.	

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</td><td>Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada.
Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, metoda demonstracije i ilustracije, RWCT tehnike.</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Praktična vježba sa seminarske nastave</td><td>20</td><td>20%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Istraživački zadatak</td><td>40</td><td>40%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Završni ispit</td><td>40</td><td>40%</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

• Praktična vježba sa seminarske nastave podrazumijeva rad na određenu temu koju će studenti dobiti na početku semestra. Praktična vježba se realizira individualno. Praktična vježba se predaje u 12. sedmici nastave. Ova aktivnost nosi 20 bodova i obavezna je za sve redovne, redovne samofinansirajuće i vanredne studente.
• Istraživački zadatak - za realizaciju ovog zadatka studenti će dobiti upute na početku semestra. Studenti predaju praktični rad u 14. sedmici nastave. Ova aktivnost nosi 40 bodova i obavezna je za sve redovne, redovne samofinansirajuće i vanredne studente.
• Završni ispit se realizira na kraju semestra, nakon završenih nastavnih aktivnosti na osnovu cjelokupnog sadržaja predviđenog na osnovu silabusa. Ispit je eliminatoran i nosi 40 bodova.

Napomena:</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
<tr><td>Literatura</td><td>Obavezna literatura:
1. Zrilić, S. (2003). Djeca sa posebnim potrebama u vrtiću i nižim razredima osnovne škole: priručnik za roditelje, odgojitelje i učitelje. Zadar: Impresum.
2. Velki, T. i Romstein, K. (2018). Priručnik za rad s učenicima s teškoćama u razvoju u srednjim školama. Osijek:Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti.
3. Priručnik za nastavnike: Kvalitetne inkluzivne prakse (2018). Društvo ujedinjenih građanskih inicijativa „Duga“. Dostupno na: https://www.unicef.org/bih/sites/unicef.org.bih/files/2018 09/KVALITETNE%20INKLUZIVNE%20PRAKSE_FIN.P</td></tr>
</table>

	Dodatna literatura: 1. Abdulović, A. i dr. (2013*). Svi pripadamo- podrška inkluzivnoj školskoj praksi*. Sarajevo: Udruženje Život s Down sindromom. 2. Džonston, K. (2014). *Stručni priručnik: Pristup školi i obrazovno okruženje II – Univerzalni dizajn za učenje;* UNICEF. Dostupno na: https://www.unicef.org/eca/sites/unicef.org.eca/files/Booklet%2011%20-%20Serbian%20Version.pdf 3. Higašida, N. (2015). *Zašto skačem*. Beograd:Laguna. Dostupno na: https://autizampusa.files.wordpress.com/2017/03/razlog-zbog-kojeg-skau010dem-naoki-higashida-1.pdf 4. Florian, L. (2013). *The SAGE Handbook of Special Education*, Volume 2.Sage. 5. Simons, A.J. (2010). *The Down sindrom Transition Handbook*. USA: Woodbine Hosue. 6. Stacey, P. (2005). *Dječak koji je volio prozore: otvaranje srca i uma djeteta s teškoćama u razvoju*. Lekenik: Ostvarenje. 7. Švraka, E. (2005). *Druga strana života: poteškoće u učenju djece sa cerebralnom paralizom*. Zenica: Dom štampe. 8. Pedagoški časopisi 9. Materijal sa nastave
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija-Specijalna pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Specijalna pedagogija 1				
Šifra/kod	FIL SPED 104	Status (obavezni ili izborni)	obavezni predmet	ECTS	6
Ciklus studija	I ciklus studija	Semestar	I (prvi)	Ak. godina	2020./2021.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema preduvjeta za upis predmeta.				
Jezik izvođenja nastave	BHS jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	**prof.dr. Lejla Kafedžić, vanredni profesor**			
	Kontakt podaci	Kabinet:104/II E-mail: lejla.kafedzic@ff.unsa.ba lejla.kafedzic@pedagogijaffsa.com Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	**asist. Anida Manko, MA**			
	Kontakt podaci	Kabinet:104/II E-mail: amina.smajovic@ff.unsa.ba Telefon: -	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2 seminar: 0 vježbe: 3				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija upoznaju se temeljna polazišta inkluzije i inkluzivnog obrazovanja. Definiraju se temeljni pojmovi specijalne pedagogije i mjesto specijalne pedagogije u kontekstu inkluzije. Proučavaju se sadržaji koji upućuju studente na prihvaćanje različitosti, te osvješćivanje stereotipa i predrasuda. Studenti se upoznaju sa upravljanjem inkluzivnim odjeljenjem kroz objašnjavanje opservacije, organiziranja odgojno-obrazovnog rada s djecom i kreiranja dinamičko-funkcionalnog profila i individualnog plana i programa.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je upoznati studente sa predmetom izučavanja specijalne pedagogije, sa izazovima koji se javljaju u ovom području i tendencijama za poboljšanje kvalitete života svih, posebno onih koji pripadaju marginaliziranim grupama. Osposobiti studente za uočavanje specifičnih karakteristika djece koja trebaju privremenu ili trajnu posebnu pomoći i/ili podršku, te za razvijanje pozitivnih stavova prema ovoj populaciji.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog predmeta i položenog ispita student će moći: 1. Definirati osnovne pojmove iz oblasti specijalne pedagogije 2. Koristiti adekvatne termine u svakodnevnoj i stručnoj komunikaciji 3. Dati argumente za primjenu inkluzivnog odgoja i obrazovanja 4. Analizirati vlastite stereotipe i predrasude u cilju njihovog smanjenja 5. Predložiti najmanje pet strategija za smanjenje i uklanjanje predrasuda kod djece, roditelja, nastavnika i stručnih saradnika 6. Obrazložiti elemente upravljanja inkluzivnim odjeljenjem 7. Procijeniti stanje djeteta uz primjenu instrumenata za opservaciju 8. Napraviti individualni i individualizirani plan i program 9. Djelovati u zajednici s ciljem unapređenja kvalitete života svih građana				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 12.10.-16.10.2020.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, obavezama i aktivnostima
2. 19.10.-23.10.2020.	Temeljna polazišta inkluzije i inkluzivnog obrazovanja Indeks inkluzivnosti
3. 26.10.-30.10.2020.	Mjesto specijalne pedagogije u kontekstu inkluzije
4. 02.11.-06.11.2020.	Temeljni pojmovi specijalne pedagogije »Dadoše mi pogrešno ime, da bih bio loša stvar«
5. 09.11.-13.11.2020.	Stereotipi i predrasude – prihvatanje različitosti »Slika o drugima«
6. 16.11.-20.11.2020.	Stereotipi i predrasude – prihvatanje različitosti »Čudesna zemlja«
7. 23.11.-27.11.2020.	Stereotipi i predrasude – prihvatanje različitosti »Drugačije vještine«
8. 28.11.-30.11.2020	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 03.12.-07.12.2020.	Upravljanje inkluzivnim odjeljenjem – temeljni pojmovi Rad na modulu »Između predrasuda i inkluzije«
10. 10.12.-14.12.2020.	Upravljanje inkluzivnim odjeljenjem – kontekstualna opservacija djece. »Amajli treba vrijeme i imat će ga«
11. 17.12.-21.12.2020.	Upravljanje inkluzivnim odjeljenjem – dinamičko-funkcionalni profil i individualni plan i program
12. 24.12.-28.12.2020.	Roditelji kao odgajatelji djece s teškoćama u razvoju
13. 01.01.-05.01.2021.	*»Život s različitima«*
14. 08.01.-12.01.2021.	*»Iz našeg svijeta različitosti«*
15. 15.01.-19.01.2021.	Sistematizacija znanja, evaluacija i potpisi
16. 22.01.-26.01.2021.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 29.01.-02.02.2021. **18.** 05.02.-09.02.2021.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</td><td>Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada.
Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, metoda demonstracije i ilustracije, RWCT tehnike.</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Parcijalni ispit – "Moja akcija"</td><td>25</td><td>25%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Pojmovnik</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Pismeni ispit</td><td>50</td><td>50%</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Dodatne aktivnosti – prezentacija dijela knjige</td><td>15</td><td>15%</td></tr>
<tr><td></td><td>Ukupno:</td><td>100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

• Portfoliji „Moja akcija“ je aktivnost koja je ekvivalent parcijalnom ispitu. Portfoliji se može realizirati individualno, u paru ili grupi. Portfoliji treba da sadrži teorijski dio (specifičnosti konteksta), praktični dio (opis aktivnosti), refleksiju (vlastiti doživljaj: šta sam naučio/la), te prikaze (fotografije, fotokopije sveski i slično). Portfoliji treba predati u 10. sedmici nastave. Ova aktivnost nosi 25 bodova i obavezna je za sve redovne, redovne samofinansirajuće i vanredne studente.
• Pojmovnik treba da sadrži 20 pojmova iz 2 različita izvora. Redovni, redovni-samofinsirajući studenti pojmovnik predaju u 6.sedmici nastave, a vanredni studenti u radnoj suboti u novembru. Pojmovnik nosi 10 bodova.
• Pismeni ispit obuhvatat će sadržaje realizirane tokom cijelog semestra. Ispit je eliminatoran i obuhvata 50 bodova.
• Dodatne aktivnosti su dobrovoljne, nose 15 bodova. Studenti pripremaju prezentaciju koja se odnosi na prezentiranje određenih sadržaja iz literature, dok pismeni prikaz knjige rade vanredni studenti. Studenti biraju knjigu iz dodatne literature i rade prikaz knjige, koji je potrebno predati do 13. sedmice nastave (radna subota).

Obaveze i elementi praćenja vanrednih studenata:
<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Ocjena</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Parcijalni ispit – "Moja akcija"</td><td>25</td><td>25%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Pojmovnik</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Pismeni ispit</td><td>50</td><td>50%</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Pismeni prikaz knjige</td><td>15</td><td>15%</td></tr>
<tr><td></td><td>Ukupno:</td><td>100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna (odabrana poglavlja)* 1. Bouillet, D. (2010); *Izazovi integriranog odgoja i obrazovanja*; Zagreb: Školska knjiga 2. Kostelnik, J. M; Onaga, E; Rohde, B. i Whiren, A. (2004); *Djeca s posebnim potrebama*; Zagreb: Educa *Dodatna i preporučena literatura* 1. Booth, T. i Ainscow, M. (2008); *Indeks inkluzivnosti – Promicanje učenja i sudjelovanja u školama*; Zenica: Pedagoški zavod Zenica. Interent izvor: http://www.eenet.org.uk/resources/docs/Index_Bosnian_revised.pdf 2. Čilić, A. i dr. (2009); *Priče o stvaranju škola po mjeri djeteta*; UNICEF BiH i COI Step by Step ("Amajli treba vrijeme i imat će ga."); Interent izvor: https://www.unicef.org/bih/ba/media_12401.html 3. Krizmanić, M. (2010), *Život s različitima;* Zagreb: Profil 4. Panjeta A. (2011); *Iz našeg svijeta različitosti*, Sarajevo: UNICEF BiH i DUGA; Internet izvor: https://www.unicef.org/bih/ba/media_17909.html 5. Pedagoški časopisi (u printanoj ili elektonskoj formi).
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	**Metodika odgojnog rada**				
Šifra/kod	FIL PED 578	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5 ECTS
Ciklus studija	II ciklus	Semestar	III; zimski	Ak. godina	2020/2021.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema preduvjeta za upis kolegija/nastavnog predmeta.				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof.dr. Lejla Kafedžić, redovni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: lejla.kafedzic@pedagogijaffsa.com lejla.kafedzic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Saradnik	Ime i prezime	v. asist. Edina Nikšić Rebihić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: edina.niksic.rebihic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 139	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2	seminar: -	vježbe: 2		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru nastavnog predmeta Metodika odgojnog rada studentima će biti ponuđeni sadržaji u vezi sa osnovama metodike odgojnog rada, osnovna obilježja odgoja, njegove granice i moć; zašto je potreban odgoj, odgojne vrijednosti - odgoj kao interakcijsko-komunikacijski proces; kako odgovorno primjenjivati moć u komunikaciji s djecom; kako osigurati nenasilni odgoj djece; osnove pozitivne discipline.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente sa predmetom proučavanja ove pedagoške naučne discipline, sa najnovijim naučnim saznanjima i rezultatima istraživanja u oblasti metodike odgojnog rada. Kod studenata razviti profesionalnu radoznalost i pozitivnu motivaciju za daljnja proučavanja i samostalni razvoj u ovoj oblasti.				
Ishodi učenja	Studenti će nakon odslušanog nastavnog predmeta moći: 1. objasniti osnove metodike odgojnog rada, 2. kritički promišljati o karakteristikama odgoja danas u odnosu na odgoj u prošlosti, 3. prepoznati slabosti u odgoju djece, 4. usporediti specifičnosti komunikacije i interakcije i njihovu međupovezanost u odgoju djece, 5. integrirati vrijednosti u vlastito odgojno djelovanje, 6. voditi radionice na odgovarajuću temu sa učenicima, roditeljima, nastavnicima, 7. kreirati program preventivnih mjera u cilju smanjenja i uklanjanja nasilja među i nad djecom,				

	8. primjeniti Protokol o postupanju u situacijama nasilja u školi, 9. osmisliti program rada u obitelji i odgojno-obrazovnoj ustanovi baziran na principima pozitivne discipline, 10. predložiti mjere i akcije za osnaživanje odgojnog djelovanja u obitelji i odgojno-obrazovnoj ustanovi, 11. djelovati u zajednici u cilju osiguranja sigurnog i poticajnog okruženja za svako dijete.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 12.-16.10.2020.	Programska shema i upoznavanje: očekivanja grupa – nastavnik
2. 19.-23.10.2020.	Osnove metodike odgojnog rada
3. 26.-30.10.2020.	O pojmu odgoj
4. 2.-6.11.2020.	Komunikacija i interakcija – temelj odgojnog procesa
5. 09.-13.11.2020.	Specifičnosti odgoja djece u prošlosti i sadašnjosti
6. 16.-20.11.2020.	Propusti i slabosti u odgoju djece
7. 23.-27.11.2020.	Uticaj medija na odgoj djece
8. 30.11.-4.12.2020.	**Polusemestralna provjera znanja studenata**
9. 7.-11.12.2020.	Obiteljska svakodnevnica i odgoj djeteta – nova paradigma odgojnih postupaka roditelja
10. 14.-18.12.2020.	Od poslušnosti do odgovornosti: kompetencija u pedagoškim odnosima
11. 21.-25.12.2020.	Razvijanje discipline kod djece – konstruktivna/pozitivna disciplina
12. 28.12.2020- 1.01.2021.	Pozitivna disciplina u razredu
13. 04.-08.01.2021.	Odgojno djelovanje savremene škole: izazovi i mogućnosti
14. 11.-15.1.2021.	(Ne)nasilni odgoj djece - nenasilno rješavanje sukoba u obitelji i školi
15.	

18.01.-22.01.2021. **16.** 25.01.-29.01.2021.	Sistematizacija gradiva i potpisi Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 01.02.-05.02.2021. **18.** 08.02.-12.02.2021.	Završni ispit za studente I i II ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastavni sadržaj realizira se kroz frontalni, grupni, individualni i individualizirani oblik rada. Metode nastavnog rada koje se koriste u nastavnom procesu su: verbalno-tekstualne (usmeno izlaganje, razgovor i rad na tekstu), te ilustrativno-demonstrativne uz kreativnu upotrebu RWCT tehnika poučavanja i učenja.
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Radionica	25 bodova	25%
2.	Praktični rad	35 bodova	35%
3.	Završni ispit	40 bodova	40%
	Ukupno: 100 bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Radionica je obavezna aktivnost za sve studente. Boduje se maksimalno s 25 bodova. Radionice će biti realizirane u okviru vježbi iz nastavnog predmeta. Teme, način realizacije i termini prezentiranja bit će dogovoreni s predmetnim nastavnikom na prvom nastavnom susretu. Realizacija radionica će biti realizirana u drugoj polovini semestra. Studenti su dužni predati pismenu pripremu za radionicu najkasnije sedam dana prije realizacije radionice. Vanredni studenti predaju osmišljene radionice u pismenoj formi u 12. sedmici nastave.

- Praktični rad je obavezna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij). Praktični rad se realizira u formi portfolija i boduje se maksimalno s 35 bodova. Portfolij studenti predaju u 14. sedmici nastave.

- Završni ispit je aktivnost koja se realizira u pismenoj formi u terminima predviđenim za završnu provjeru znanja studenata. Završni ispit studenti polažu na osnovu obavezne i dodatne literature. Na završnom ispitu student može osvojiti maksimalno 40 bodova. Završni ispit je eliminatoran.

Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;

	b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna* 1. Bratanić M. (1993) Mikropedagogija, Zagreb, Školska knjiga; Poglavlje: Interakcija i komunikacija u odgoju; 2. Daly Mary (2008) Roditeljstvo u suvremenoj Europi, Zagreb, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti; Poglavlje: Nenasilni odgoj djece; 3. Durrant J. (2007) Pozitivna disciplina: šta je to i kako je provoditi; http://resourcecentre.savethechildren.se/sites/default/files/documents/6219.pdf 4. Juul J. i Helle J. (2010) Od poslušnosti do odgovornosti: kompetencija u pedagoškim odnosima, Zagreb, Naklada Pelago *Dodatna* 1. Brajša P. (1996) Umijeće razgovora, Pula, C.A.S.H; 2. Gudjons, H. (1994) Pedagogija -temeljna znanja, Zagreb, Educa; 3. Juul J. (2008) Život u obitelji: najvažnije vrijednosti u zajedničkom životu i odgoju djece, Zagreb, Naklada Pelago; 4. Ljubetić M. (2011) Stabilna obitelj i poželjno roditeljstvo u kaotičnom svijetu – (moguća) stvarnost ili iliuzija?, U:Nove paradigme ranoga odgoja, (Maleš D., ur), Zagreb, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu-Zavod za Pedagogiju; 5. Maleš D. (2011), Obiteljska svakodnevnica i odgoj djeteta – nova paradigma odgojnih postupaka roditelja, U:Nove paradigme ranoga odgoja, (Maleš D., ur), Zagreb, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu-Zavod za Pedagogiju; 6. Miliša, Z., Zloković, J (2008) Odgoj i manipulacija djecom u obitelji i medijima. Prepoznavanje i prevencija, Zadar-Rijeka: MarkoM usluge 7. Pašalić-Kreso, A. (2012), Koordinate obiteljskog odgoja, Sarajevo: Filozofski fakultet; 8. Pleh, V., Suljagić, S. i Suljagić, A. (2020) Opservacija i dijagnostika ličnosti maloljetnih prestupnika u krivičnom zakonodavstvu i praksi Bosne i Hercegovine 9. Razum R. (2008) Odgojno djelovanje savremene škole: izazovi i mogućnosti za religiozni odgoj, Zagreb, Bogoslovoska smotra, vol.77, pogledati na: http://hrcak.srce.hr/22539 10. Shaw R. I Wood S.(2009) Epidemija popustljivog odgoja, Zagreb, V.B.Z. 11. Vukasović, A.(1993) Pedagogija, Zagreb, Školska knjiga; Poglavlje: Osnove metodike odgojne djelatnosti; 12. Zečević I. (2010) Program prevencije nasilja u školi; Online izdanje priručnika dostupno na: http://portal.skola.ba/start/LinkClick.aspx?fileticket=XicBJUYfSjM%3D&tabid=204

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

<table>
<tr><td>Odsjek</td><td colspan="5">Odsjek za pedagogiju</td></tr>
<tr><td>Naziv kolegija/ nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Odgoj nadarenih</td></tr>
<tr><td>Šifra/kod</td><td>FILPED361</td><td>Status (obavezni ili izborni)</td><td>izborni</td><td>ECTS</td><td>3 ECTS</td></tr>
<tr><td>Ciklus studija</td><td>I ciklus</td><td>Semestar</td><td>Zimski (V)</td><td>Ak. godina</td><td>2020/2021</td></tr>
<tr><td>Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Nema preduvjeta za upis kolegija/nastavnog predmeta.</td></tr>
<tr><td>Jezik izvođenja nastave</td><td colspan="5">B/H/S jezik</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Nastavnik</td><td>Ime i prezime</td><td colspan="4">Prof.dr. Lejla Kafedžić, redovni profesor</td></tr>
<tr><td>Kontakt podaci</td><td colspan="2">Kabinet: 104/II
E-mail: lejla.kafedzic@pedagogijaffsa.com
lejla.kafedzic@ff.unsa.ba
Telefon: 033 253 142</td><td>Termin konsultacija</td><td>Prema Rasporedu konsultacija</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Saradnik</td><td>Ime i prezime</td><td colspan="4">Amina Isanović Hadžiomerović, M.A., viši asistent</td></tr>
<tr><td>Kontakt podaci</td><td colspan="2">Kabinet: 101/II
E-mail:
amina.hadziomerovic@outlook.com
Telefon: 033 253 139</td><td>Termin konsultacija</td><td>Prema Rasporedu konsultacija</td></tr>
<tr><td>Sedmični broj kontakt sati</td><td colspan="5">predavanja: - seminar: 2 vježbe: -</td></tr>
<tr><td>Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta</td><td colspan="5">U okviru izbornog nastavnog predmeta Odgoj nadarenih studentima će biti ponuđeni sadržaji u vezi sa određenjem nadarenosti; identifikacijom djece koja su nadarena; odgojno-obrazovnom radu s djecom koja su nadarena, te u vezi sa kreiranjem sigurnog i poticajnog okruženja za sve učenike.</td></tr>
<tr><td>Cilj kolegija/ nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Cilj izbornog područja jeste uvođenje studenata u teorijske i praktične izazove odgojno-obrazovnog rada s djecom koja su nadarena. Naglasak je na identifikaciji, praćenju i istraživanju nadarenost u odgojno-obrazovnoj ustanovi. Studentima će biti prezentirani metodički oblici odgojnog – obrazovnog rada sa nadarenim.</td></tr>
<tr><td>Ishodi učenja</td><td colspan="5">Studenti će nakon odslušanog nastavnog predmeta moći:
1. definirati ključne pojmove u oblasti nadarenosti,
2. objasniti koncept nadarenosti,
3. vrednovati važnost svakog pojedinog faktora u razvoju nadarenosti,
4. nabrojati karakteristike djece koja su nadarena,
5. kreirati plan realizacije identifikacije djece koja su nadarena,
6. smisliti radionice na odgovarajuću temu iz oblasti nadarenosti sa učenicima, roditeljima, nastavnicima,
7. primjeniti Bloomovu taksonomiju i Dottrensove nastavne listiće u odgojno-obrazovnom radu sa nadarenima,
8. argumentirati važnost inkluzivnog obrazovanja za primjeren odgojno-obrazovni rad sa učenicima koji su nadareni.</td></tr>
</table>

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1.	Programska shema i upoznavanje: očekivanja grupa – nastavnik
2.	Objašnjenje osnovnih pojmova u oblasti nadarenosti
3.	Razumijevanje nadarenosti
4.	Faktori koji utiču na nadarenost
5.	Karakteristike djece koja su nadarena
6.	Uloga okoline u razvoju nadarenosti: obitelj
7.	Uloga okoline u razvoju nadarenosti: nastavnik
8.	**Polusemestralna provjera znanja studenata**
9.	Identifikacija kao faza u radu s djecom koja su nadarena
10.	Identifikacija kao faza u radu s djecom koja su nadarena
11.	Odgojno-obrazovni rad sa učenicima koji su nadareni: odgojno-obrazovne potrebe
12.	Primjena individualizacije u nastavi
13.	Odgojno-obrazovni rad sa učenicima koji su nadareni: metodički oblici
14.	Inkluzivno obrazovanje – šansa za nadarenu djecu
15.	Sistematizacija gradiva i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</td><td>Nastavni sadržaj realizira se kroz frontalni, grupni, individualni i individualizirani oblik rada. Metode nastavnog rada koje se koriste u nastavnom procesu su: verbalno-tekstualne (usmeno izlaganje, razgovor i rad na tekstu), te ilustrativno-demonstrativne uz upotrebu RWCT tehnika podučavanja i učenja.</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Pojmovnik</td><td>20 bodova</td><td>20%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Radionica</td><td>35 bodova</td><td>35%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Praktični rad</td><td>45 bodova</td><td>45%</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

• Pojmovnik je obavezna aktivnost za sve studente. Studenti samostalno formiraju pojmovnik koji treba sadržavati 20 različitih pojmova iz oblasti nadarenosti uz korištenje literature i to najmanje dva različita izvora za svaki pojam. Pojmovnik studenti predaju u 9. sedmici putem platforme BISER.

• Radionica je obavezna aktivnost za sve studente. Boduje se maksimalno 35 bodova. Studenti kreiraju radionicu na temu koja će biti dogovorena pri prvom susretu sa svakim pojedinim studentom koji bira ovaj izborni kolegij, a odnosit će se na teme date u silabusu. Scenario radionice studenti predaju u 12. sedmici nastave putem platforme BISER.

• Praktični rad je obavezna aktivnost za sve studente. Praktični rad studenti predaju u pismenoj formi i sadrži tri glavna dijela: teorijski dio, metodološki dio i istraživački dio. Teme za pisanje praktičnog rada studenti će dobiti na prvom susretu sa predmetnim nastavnikom i saradnikom. Ova aktivnost se boduje maksimalno 45 bodova. Rad studenti predaju u 15. sedmici nastave putem platforme BISER.

Napomena:</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
<tr><td>Literatura</td><td>Obavezna
1. Cvetković-Lay, J. (2002); Darovito je, što ću sa sobom?; Zagreb: Alinea
2. Čudina, Obradović M. (1991): Nadarenost, razumijevanje, prepoznavanje i razvijanje, Zagreb: Školska knjiga,
3. Koren, I. (1989): Kako prepoznati i identificirati nadarenog učenika, Zagreb: Školske novine</td></tr>
</table>

	Dodatna 1. Cvetković-Lay, J. i Sekulić-Majurec, A. (1998); Darovito je, što ću sa njim?; Zagreb: Alinea 2. Dottrens, R. (1962); Individualizovana nastava; Sarajevo: Veselin Masleša 3. Drašković, B. (1998); Daroviti i obrazovna odiseja; Beograd: ABC Grafika 4. Đorđević, B. (1998); Daroviti učenici i (ne)uspeh; Beograd: Učiteljski fakultet 5. Ehly, W.S.; Conoley, C.J. & Rosenthal, D. (1985); Working with Parents of Exceptional Children; St.Louis: Times Mirror/Mosby College Publishing 6. Ford, Y.D. & Trotman, F.M. (2001); Teachers of Gifted Students: Suggested Multicultural Characteristics and Competencies; Roeper Review, Vol.23 7. Freeman, J. (2001); Gifted children growing up; London: The Cromwell Press, Trowbridge, Wilts. 8. Gardner, H. (1993); Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences; New York: BasicBooks 9. Howe, J.A.M. (1999); Kvocijent inteligencije pod znakom pitanja: Istina o inteligenciji; Zagreb: Naklada Jesenski i Turk 10. Radeka, I. (ur.) (2018). *Odgoj i obrazovanje darovitih učenika: Suvremene pedagogijske implikacije.* Zadar: Sveučilište u Zadru. 11. Wallace, B., Sisk, D. A., Senior, J. (eds.) (2018). *The SAGE Handbook of Gifted and Talented Education.* Los Angeles-London: SAGE.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Vrednovanje odgojno-obrazovnog rada				
Šifra/kod	FIL PED 426	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	II	Semestar	I	Ak. godina	2020/21
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Mirjana Mavrak			
	Kontakt podaci	Kabinet: 143/II E-mail: mmavrak@yahoo.com Telefon: 033 253 165/ 063 78 77 66	Termin konsultacija	Prema Rasporedu konsultacija i u skladu s dogovorom i potrebama studenata	
Saradnik	Ime i prezime	Amina Isanović Hadžiomerović, M.A.			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: amina.hadziomerovic@outlook.com Telefon: 033 253 139	Termin konsultacija	Prema Rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2; seminar_____; vježbe: 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Vrednovanje odgojno-obrazovnog rada jeste predmet koji se temelji na edukometrijskom pristupu odgojno-obrazovnom radu. Polazi od premise da je vrednovanje imanentna ljudska potreba, ali da je u odgojno-obrazovnom radu ovu aktivnost neophodno utemeljiti u odgovarajućim konceptualnim okvirima. S tim u vezi, ovaj predmet uporište razmatranja edukometrijskih fenomena nalazi u antropološkom pristupu i teorijama ljudskog razvoja, kojima suprotstavlja neoliberalni pristup u čijoj osnovi se nalazi težnja za mjerljivošću. U okviru edukometrijskog pristupa, predmet okuplja didaktička (prevashodno dokimološka), metodološka te psihologijska znanja i pristupe.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente sa Vrednovanjem odgojno-obrazovnog rada, kao dijelom posebnih pedagogijskih znanosti, čiji zadatak jeste znanstvena analiza pitanja praćenja, ocjenjivanja, mjerenja i vrednovanja odgojno-obrazovnog rada na svim nivoima – od pojedinca, preko organizacija do međunarodnog nivoa. Cilj je da studenti ovladaju terminologijom, recentnom literaturom i steknu uvid u aktuelne istraživačke trendove, te da se osposobe za rad na samostalnim projektima provođenja vrednovanja.				
Ishodi učenja	• studenti će se osposobljavati za korištenje terminologije • dobit će prostor za razvoj kritičkog mišljenja u argumentiranoj raspravi • dobit će mogućnost pripreme instrumenta za primjenu u procesu vrednovanja • sticat će znanja potrebna za planiranje, provedbu i evaluaciju vlastitog projekta vrednovanja odgojno-obrazovnog rada				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 29. 10. 2020.	Uvodni sat: upoznavanje sa sadržajem kolegija, zadacima, dinamikom rada i kriterijima ocjenjivanja rada studenata
2. 05. 11. 2020.	Distingviranje osnovnih edukometrijskih termina (pozicioniranje edukometrije u odnosu na dokimologiju, psihometriju i druge srodne discipline)
3. 12. 11. 2020.	Vrednovanje u društvu znanja
4. 19. 11. 2020.	Od vrednovanja do osobnog razvojnog koncepta
5. 26. 11. 2020.	Diskurs akademskog postignuća *vs.* diskurs razvoja čovjeka
6. 3. 12. 2020.	Kvalitet u obrazovanju (različiti pristupi definiranju kvaliteta, operacionalizacija ključnih indikatora)
7. 10. 12. 2020.	Pristupi vrednovanju odgojno-obrazovnog rada i pedagoška svrha (pitanje kriterija vrednovanja: da li znamo šta i zašto ocjenjujemo?)
8. **17. 12. 2020.**	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 24. 12. 2020.	Samovrednovanje u odgojno-obrazovnom radu (pristupi, polazišta, modeli; primjena akcijskog istraživanja u svrhu samovrednovanja rada nastavnika/škole)
10. 31. 12. 2020.	Školsko ocjenjivanje: *Da li je ocjena mjerilo znanja?*
11. 7. 1. 2021.	Uvod u konstrukciju instrumenata za mjerenje znanja (teorijska podloga, sadržajne i formalne karakteristike mjernih instrumenata)
12. 14. 1. 2021.	Opća pravila konstrukcije mjernih instrumenata
13. 21. 1. 2021.	Oblici provjere znanja (zadaci objektivnog tipa, testovi, esej-zadaci, praktični zadaci; odnos između usmenog i pismenog oblika provjere znanja...)
14. 28. 1. 2021.	Neradni dan
15. 4. 2. 2021.	Eksterno vrednovanje (eksterna matura, međunarodni programi PISA, PERLS, TIMSS, PIAAC)
16. 11. 2. 2021.	Vrednovanje u društvu znanja
17. 18. 2. 2021.	Od vrednovanja do osobnog razvojnog koncepta
18. 25. 2. 2021.	Završni ispit

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave
(oblici i metode)</td><td>Metode: metoda demonstracije, razgovora, rada na tekstu
Oblici: frontalni, grupni i interaktivni rad, u skladu sa mogućnostima online okruženja
Napomena: Nastavnik i asistent zadržavaju pravo promjene redoslijeda i načina rada u skladu sa dogovorom sa studentima i probelmima koji se jave u reliziranju nastave.</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Aktivnosti studenata tokom semestralnih zadataka</td><td>10</td><td>10</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Grupna poster prezentacija</td><td>20</td><td>20</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Samostalno konstruisan instrument za online ocjenjivanje</td><td>15</td><td>15</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Esej</td><td>30</td><td>30</td></tr>
<tr><td>5.</td><td>Završni ispit</td><td>25</td><td>25</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno:</td><td>100 b</td><td>100%</td></tr>
</table>

Student kumulativno sakuplja bodove tokom semestra kroz sve navedene aktivnosti. Polusemestralni i završni ispit su eliminatorne aktivnosti, na kojima je potrebno ostvariti minimalno 55% ukupnog broja bodova. Ostale aktivnosti nisu eliminatorne, ali ukoliko studentu u ukupnom skoru nedostaju bodovi za izvođenje ocjene, njih će nadomjestiti ponavljanjem ispita.

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

• učešćem u semestralnim aktivnostima
• samostalnim iščitavanjem izvora i traganjem za informacijama
• vlastitim praktičnim radom na konstrukciji instrumentarija
• saradnjom u grupi na pripremi poster prezentacije</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
</table>

Literatura	*Obavezna* 1. Bezinović, P., Marušić, I., Ristić Dedić, Z. (ur.) (2012). *Opažanje i unapređivanje školske nastave.* Zagreb: Agencija za odgoj i obrazovanje i Institut za društvena istraživanja. Dostupno putem: http://www.azoo.hr/images/izdanja/Opazanje_web.pdf Dijelovi: • „O vrednovanju obrazovanja i nastave" (pp. 11-13) • „Kolegijalno opažanje nastave" (pp. 15-17) • „Opažanje nastave i profesionalni razvoj učitelja" (pp. 29-34) • „Povratne informacije i formativno vrednovanje učenja" (str. 42) 2. Bezinović, P. (ur.) (2010). *Samovrednovanje škola: Prva iskustva u osnovnim školama.* Zagreb: Agencija za odgoj i obrazovanje i Institut za društvena istraživanja. Dostupno putem: http://www.azoo.hr/images/izdanja/Samovrednovanje_web.pdf Dijelovi: • „Smisao i funkcija samovrednovanja škola" (pp. 17-21) • „Samovrednovanje i kvaliteta obrazovanja" (pp. 23-37) 3. Grgin, T. (2001). *Školsko ocjenjivanje znanja.* Jastrebarsko: Naklada Slap 4. Slatina, M. (2009). Ishodišna pitanja edukometrije, *Pedagogijska istraživanja,* br. 1, str. 29-46. 5. Liessmann, K.P. (2019). *Obrazovanje kao izazov.* Zagreb: Školska knjiga (str. 36-45 str.) 6. Internet izvori o online ocjenjivanju
	Dodatna 1. Armstrong, Th. (2008). *Najbolje škole: Kako istraživanje razvoja čovjeka može usmjeravati pedagošku praksu.* Zagreb: Educa. 2. Matijević, M. (2004). *Ocjenjivanje u osnovnoj školi.* Zagreb: Tipex. 3. Radulović, L. i Stančić, M. (2011). Portfolio kao sredstvo evaluacije iskustva učenja u nastavi. U: Š. Alibabić et al. (ur.), *Kvalitet u obrazovanju – izazovi i perspektive,* str. 259-282. Publikacija dostupna putem: http://147.91.75.9/manage/shares/Quality_of_education/Kvalitet%20u%20obrazovanju%20-%20izazovi%20i%20perspektive.pdf 4. Slatina, M. (1998). *Nastavni metod.* Sarajevo: Filozofski fakultet Dijelovi: • „Pedagoške svrhe – težnje, ciljevi i zadaci" (pp. 79-110) • „Pedagoški smisao vrednovanja" (pp. 305-344) 5. Timmis, S., Broadfoot, P., Sutherand, R., Olfield, A. (2016). Rethinking assessment in a digital age: opportunities, challenges and risks, *British Educational Research Journal,* Vol. 42, No. 3, pp. 454-476.
Napomene	Posljednja izmjena programa: oktobra/listopada, 2020.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Medicinska pedagogija				
Šifra/kod	FILPED421	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	II	Semestar	I	Ak. godina	2020/21
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Mirjana Mavrak			
	Kontakt podaci	Kabinet: 143/II E-mail: mmavrak@yahoo.com mirjana.mavrak@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 165/ 063 78 77 66	Termin konsultacija	Prema rasporedu i izvan rasporeda, u skladu sa potrebama i dogovorom nastavik-student	
Saradnik	Ime i prezime	-			
	Kontakt podaci	/	Termin konsultacija	/	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2; seminar_____; vježbe: 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij je koncipiran temeljem istraživanja o kvaliteti pedagoškog rada sa djecom sa kroničnim zdravstvenim poteškoćama i djecom koja su zbog kroničnih ili akutnih oboljenja hospitalizirana na kraće ili duže vrijeme. Sadržaj je spoj saznanja iz pedagogije, andragogije, psihologije i metodike rada u školi u bolnici. Osim ideje o praktičnom radu sa djecom kao ležećim pacijentima, u kolegiju dominira ideja o odgojno-obrazovnoj intervenciji u svim ciljnim skupinama koje okružuju male pacijente: rad sa njihovim obiteljima, medicinskim i bolničkim osobljem, školskim osobljem i nastavnicima, vršnjačkom populacijom. Pristup fenomenu zdravlja i bolesti je socijalni, a ne medicinski, pa se bolest tumači kao „zdravlje izmijenjene kvalitete“. Težište je koliko na radu škole u bolnici, toliko i u radu redovite škole koju je potrebno senzibilizirati za tretman djece nježnog zdravlja u svakodnevnom obrazovnom procesu. U situaciji pandemije, bolnički učitelji i roditelji djece sa kroničnim oboljenjima poseban su izvor iskustva za ostalu odgojno-obrazovnu populaciju, jer je alternativno obrazovanje njihov relaitet bez obzira na trenutnu situaciju krize na globalnoj razini. Kolegij je povezan sa Specijalnom pedagogijom i Metodologijom istraživačkog rada, a dotiče se i povjesnog konteksta u razvoju medicinske pedagogije i pravnih okvira na kojima se može temeljiti rad nastavnika i liječnika.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Produbiti svijest o povezanosti medicine i pedagogije, doprinijeti zajedničkom stremljenju medicine i pedagogije ka poboljšanju kvalitete života djece i njihovih staratelja i skrbnika, obezbjediti relevantne informacije o zdravlju i bolesti koje smanjuju predrasude.				
Ishodi učenja	• Dekonstruirati postojeće definicije zdravlja i bolesti i konstruirati nove				

	pojmove (kao psihološka eutanazija, nastavnik s posebnim potrebama, bolnički učitelj i sl.) • Vježbati upotrebu komparativne metode u povezivanju pravne, povjesne, pedagoške, medicinske i psihološke logike vezane uz rad sa bolesnom djecom i njihovim okruženjem • Ilustrirati povezanost teorije i prakse na osnovu studije slučaja • Povećati permeabilnost vlastitih granica u komunikaciji s bolesnom djecom • Propitivati nove horizonte alternativnog obrazovanja u situaciji krize

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 28.10.	Programska shema i upoznavanje – očekivanja grupa-nastavnik
2. 4.11.	Pojam zdravlja i bolesti u teoriji odgoja i obrazovanja – moj „album slika“
3. 11.11.	Promjena paradigme zdravlja, bolesti, učenja i liječenja: različita gledišta u različitim znanostima
4. 18.11.	Historijski okvir za razumijevanje komunikacije sa djecom krhkog zdravlja
5. 25.11.	Pedagoška etika i pravne osnove u pedagoškom radu s djecom sa zdravstvenim poteškoćama
6. 2.12.	Teorija u službi prakse: medicina i pedagogija
7. 9.12.	Polusemestralna provjera znanja studenata
8. 16.12.	Teorija konstrukata u službi komunikacije sa zdravom i bolesnom djecom
9. 23.12.	Ekologija razvoja zdravog i bolesnog djeteta: obrazovne potrebe u narušenom zdravlju
10. 30.12.	Djeca i odrasli u komunikaciji: dječji svijet kvalitete u situaciji bolesti
11. 6.1.	Djeca i odrasli u komunikaciji: konstrukt „obitelj -roditelj“
12. 13.1.	Djeca i odrasli u komunikaciji: konstrukt „škola-nastavnik“
13. 20.1.	Djeca i odrasli u komunikaciji: konstrukt „bolnica-liječnik-bolnički učitelj“

14. 27.1.	Refleksivna metodologija: istraživačka iskustva iz škole i bolnice
15. 3.2.	Završni ispit

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Metode: intergalna metoda, metoda demonstracije, razgovora, rada na tekstu Oblici: frontalni, grupni, individualni Napomena: usljed pandemijski uvjetovanog on-line načina rada, nastavnik zadržava pravo izmjene redoslijeda ili sadržaja realizacije, u skladu sa dogovorom sa studentima i potrebama nastavnog procesa.
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi	10	10
2.	Polusemestralni ispit	40	40
3.	Završni ispit	50	50
4.			
5.			
	Ukupno:	100 b	100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Pripremama za nastavu i konsultacijama (inicijativa)
- Učešćem u realizaciji zadataka
- Samostalnim traganjem za informacijama i aktivnom recepcijom literature
- Ispitnom disciplinom

Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura	*Obavezna* • Brajša, P. (1994), *Pedagoška komunikologija*, Zagreb, Školska knjiga • Davis, H. (1998), *Pomozimo bolesnoj djeci*, Jastrebarsko, Slap • Gjurković, T. (2016), *Terapija igrom*, Split, Harfa • Gruden, Z. (1997), *Edukacija edukatora*, Zagreb, Medicinska naklada • Gudjons, H. (1994), *Pedagogija-temeljna znanja*, Zagreb, Educa • Havelka, M. (1994), *Zdravstvena psihologija*, Zagreb, Školska knjiga • Mavrak, M. (2002), *Srcem do zdravlja – priručnik za nastavnike,* Sarajevo, ICI • Melillo, dr. R. (2016), *Isključena djeca,* Split, Harfa • Vigotski, L. (1982), *Osnove defektologije*, Beograd, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva • Van Manen, M. (1990), *Researching Lived Experience: Human Science for an Action Sensitive Pedagogy,* London-Ontario-Canada, The Althouse Press
	Dodatna – lektira za tematizaciju sadržaja • Erich Emanuell Schmitt o *Oskar i gospođa u ružičastom* o *Gospodin Ibrahim i cvjetovi Kur'ana* • Karl Onore o *Pohvala sporosti, poglavlje V, VI, VIII, IX i X*
Napomene	Dolasci na predavanja i vježbe su obavezni. Pismeni ispiti obavljaju se u formi testa znanja za koji je neophodno osvojiti minimalno 50% „sirovih" bodova. Svi bodovi se zbrajaju u izvođenju konačne ocjene. U konačnom zbiru najmanji broj bodova koji se može osvojiti je 55% (55 bodova).

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovi andragogije				
Šifra/kod	FIL Ped 336	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	I	Semestar	III	Ak. godina	2020/21
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Mirjana Mavrak			
	Kontakt podaci	Kabinet: 143/II E-mail: mmavrak@yahoo.com Telefon: 033 253 165/ 063 78 77 66	Termin konsultacija	Prema Rasporedu konsultacija i uz dogovor o doodatnim terminima po potrebi	
Saradnik	Ime i prezime	Amina Isanović Hadžiomerović, M.A.			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: amina.hadziomerovic@outlook.com Telefon: 033 253 139	Termin konsultacija	Prema Rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2; seminar_____; vježbe: 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij okuplja temeljne informacije iz širokog spektra andragoških spoznaja, tražeći korelaciju sa pedagogjiom i spoznajama koje su studenti usvojili tokom prve studijske godine. Osnovni pojmovi odgojnih znanosti stavljaju se u kontekst obrazovnog rada sa odraslima, a na psihologiji odraslog doba temelji se andragoški metodički pristup cjeloživotnom učenju. Fenomen općeljudskih potreba povezuje se s pojmom obrazovnih potreba, a ove opet s fenomenom starenja i promjenama ljudskog ponašanja koje je bitan činitelj uspješnog rada u formalnom i neformalnom obrazovanju sa odraslima.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Afirmirati status andragogije kao discipline odgojnih znanosti, a edukologije kao integrativne znanosti o odgoju i obrazovanju, promovirati andragošku ulogu pedagoških djelatnika i podržati promjenu paradigme znanja, obrazovanja i motivacije za učenje tokom cijelog života.				
Ishodi učenja	• Dekonstruirati 30 osnovni pojmova odgojnih znanosti, propitati njihove nove konstrukte i povezati ih sa filozofijom cjeloživotnog učenja • Potaknuti promjenu slike osobno anticipiranog profesionalnog identiteta polaznika • Samostalno tragati za relevantnim andragoškim informacijama • Vježbati argumentaciju i samoočitovanje u nastavnoj komunikaciji				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta		
Sedmica Datum	Nastavna jedinica	
1. 21. i 22. 10. 2020.	Uvod u kolegij: upoznavanje sa sadržajem, načinom vrednovanja, očekivanjima	
2. 28. i 29. 10. 2020.	Odrasli u obrazovnom procesu, obrazovni proces u pandemijskoj krizi	Samoučenje kao umijeće
3. 4. i 5. 11. 2020.	Stilovi učenja i andragoški rad	Samorefleksija: moj stil učenja
4. 11. i 12. 11. 2020.	Industrijsko društvo, društvo znanja i obrazovanje odraslih	Formalno, neformalno i informalno učenje
5. 18. i 19. 11. 2020.	Andragogija u sustavu znanosti	Osnovni andragoški pojmovi
6. 25. i 26. 11. 2020.[1]	Povjesni razvoj andragogije	Andragogija u BiH „ovdje i sada“
7. 2. i 3. 12. 2020.	Obrazovna politika i obrazovanje odraslih	Pravni okvir za andragoško djelovanje u BiH
8. 9. i 10. 12. 2020.	Polusemestralna provjera znanja studenata	
9. 16. i 17. 12. 2020.	Andragogija, sveučilište i obrazovanje odraslih	Ja – pedagog/ Ja - andragog
10. 23. i 24. 12. 2020.	Etička perspektiva u obrazovanju odraslih	NEET
11. 30. i 31. 12. 2020.	Specifičnosti učenja odraslih	Učenje kao promjena
12. 6. i 7. 1. 2021.[2]	Teorije o općeljudskim potrebama i obrazovne potrebe odraslih	Mapiranje obrazovnih potreba
13. 13. i 14. 1. 2021.	Motivacija odraslih za učenje i obrazovanje	Zašto odrastao čovjek uči: primjeri iz prakse
14. 20. i 21. 1. 2021.	Barijere u procesu učenja i poduke odraslih	Samorefleksija: biti student u 2020. godini
15. 27. i 28. 1. 2021.	Sistematizacija gradiva i evaluacija rada na kolegiju	
16.[3] 	Završni ispit	

[1] Dan državnosti Bosne i Hercegovine 25. 11. 2020. godine je neradni dan.
[2] Pravoslavni Božić 07. 01. 2021.
[3] Datum će biti određen Rasporedom ispita.

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave
(oblici i metode)</td><td>Metode: integralni metod, metod demonstracije, razgovora, rada na tekstu
Oblici: frontalni, grupni, individualni, u skladu s mogućnostima u online okruženju

Napomena: predmetni nastavnik i suradnik zadržavaju pravo izmjene rasporeda i načina rada, posebno u radu sa malim grupama, u skladu s potrebama i problmeskim situacijama koje se javljaju u procesu realizacije nastave.</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Prisustvo i aktivnosti tokom semestra</td><td>10</td><td>10</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Polusemestralni ispit</td><td>40</td><td>40</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Završni ispit</td><td>50</td><td>50</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno:</td><td>100 b</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

• Pripremama za nastavu i javljanjem na konsultacije
• Učešćem u realizaciji nastavnih aktivnosti kroz vlastitu prezentaciju ili diskusiju unutar grupe
• Samostalnim iščitavanjem izvora i traganjem za informacijama u biblioteci, relelvantnim bazama časopisa i sl.
• Poštivanjem pravila ispitne komunikacije i posvećivanjem propisanim sadržajima</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
</table>

Literatura	*Obavezna* • Čulo, Klapan, Matijević, Žiljak (2009), *Međunarodne organizacije o obrazovanju odraslih,* Zagreb: Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih. Dostupno putem: https://www.asoo.hr/UserDocsImages/MOOO_1_final.pdf • Despotović, M.(2000), *Igra potreba-andragoške varijacije*, Beograd: Institut za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta u Beogradu • Kulić & Despotović (2005), *Uvod u andragogiju*, Zenica: Dom štampe. Izdanje iz 2010. godine dostupno putem: http://moodle.f.bg.ac.rs/file.php/151/Resursi_-_Opsta_andragogija_/Ispitna_literatura_/Uvod_u_andragogiju-_R.Kulic_M._Despotovic.pdf • Kušić, S., Vrcelj, S., Zovko, A. (2016), *Didaktičke odrednice obrazovanja andragoga – komparativni pristup,* Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci • Koludrović, M., Vučić, M. (ur.) et al. (2018), *Učimo cjeloživotno učiti i poučavati: priručnik za nastavnike u obrazovanju odraslih* (str. 9-65), Zagreb: Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih. Dostupno putem: https://epale.ec.europa.eu/sites/default/files/prirucnik_asoo_0.pdf • Mavrak, M. (2018), *Program socijalizacija s pravom: Andragoški priručnik* (str. 5-51), Sarajevo: PH-interantional, Ured u BiH, https://www.ph-int.org/ • Pastuović, N. (1999), *Edukologija* (odabrana poglavlja), Zagreb: Znamen • Popović, K. (2014), *Globalna i evropska politika obrazovanja odraslih: Koncepti, paradigme i pristupi.* Beograd, Institut za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu i Društvo za obrazovanje odraslih. Dostupno putem: https://www.academia.edu/22822669/Globalna_i_evropska_politika_obrazovanja_odraslih_koncepti_paradigme_i_pristupi
	Dodatna – regionalni andragoški časopisi i glasila u obrazovanju odraslih • Obrazovanje odraslih (BiH), Andragoške studije (Srbija), Andragoška spoznanja (Slovenija) i Andragoški glasnik (Hrvatska)
Napomene	Dolasci na predavanja i vježbe su obavezni. Pismeni ispiti obavljaju se u formi testa znanja za koji je neophodno osvojiti minimalno 50% bodova. Svi bodovi se zbrajaju u izvođenju konačne ocjene. U konačnom zbiru najmanji broj bodova koji se može osvojiti je 55% (55 bodova). Posljednja izmjena programa: oktobar/listopad, 2020.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovi andragogije				
Šifra/kod	FIL Ped 336	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	I	Semestar	V	Ak. godina	2020/21
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Mirjana Mavrak			
	Kontakt podaci	Kabinet: 143/II E-mail: mmavrak@yahoo.com Telefon: 033 253 165/ 063 78 77 66	Termin konsultacija	Prema Rasporedu konsultacija i uz dogovor o doodatnim terminima po potrebi	
Saradnik	Ime i prezime	Amina Isanović Hadžiomerović, M.A.			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: amina.hadziomerovic@outlook.com Telefon: 033 253 139	Termin konsultacija	Prema Rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2; seminar_____; vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij okuplja temeljne informacije iz širokog spektra andragoških spoznaja, tražeći korelaciju sa pedagogjiom i spoznajama koje su studenti usvojili tokom prve dvije studijske godine. Osnovni pojmovi odgojnih znanosti stavljaju se u kontekst obrazovnog rada sa odraslima, a na psihologiji odraslog doba temelji se andragoški metodički pristup cjeloživotnom učenju. Fenomen općeljudskih potreba povezuje se s pojmom obrazovnih potreba, a ove opet s fenomenom starenja i promjenama ljudskog ponašanja koje je bitan činitelj uspješnog rada u formalnom i neformalnom obrazovanju sa odraslima.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Afirmirati status andragogije kao discipline odgojnih znanosti, a edukologije kao integrativne znanosti o odgoju i obrazovanju, promovirati andragošku ulogu pedagoških djelatnika i podržati promjenu paradigme znanja, obrazovanja i motivacije za učenje tokom cijelog života.				
Ishodi učenja	• Dekonstruirati 30 osnovni pojmova odgojnih znanosti, propitati njihove nove konstrukte i povezati ih sa filozofijom cjeloživotnog učenja • Potaknuti promjenu slike osobno anticipiranog profesionalnog identiteta polaznika • Samostalno tragati za relevantnim andragoškim informacijama • Vježbati argumentaciju i samoočitovanje u nastavnoj komunikaciji				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta		
Sedmica Datum	Nastavna jedinica	
1. 21. i 22. 10. 2020.	Uvod u kolegij: upoznavanje sa sadržajem, načinom vrednovanja, očekivanjima	
2. 28. i 29. 10. 2020.	Odrasli u obrazovnom procesu, obrazovni proces u pandemijskoj krizi	Samoučenje kao umijeće
3. 4. i 5. 11. 2020.	Stilovi učenja i andragoški rad	Samorefleksija: moj stil učenja
4. 11. i 12. 11. 2020.	Industrijsko društvo, društvo znanja i obrazovanje odraslih	Formalno, neformalno i informalno učenje
5. 18. i 19. 11. 2020.	Andragogija u sustavu znanosti	Osnovni andragoški pojmovi
6. 25. i 26. 11. 2020.[1]	Povjesni razvoj andragogije	Andragogija u BiH „ovdje i sada“
7. 2. i 3. 12. 2020.	Obrazovna politika i obrazovanje odraslih	Pravni okvir za andragoško djelovanje u BiH
8. 9. i 10. 12. 2020.	Polusemestralna provjera znanja studenata	
9. 16. i 17. 12. 2020.	Andragogija, sveučilište i obrazovanje odraslih	Ja – pedagog/ Ja - andragog
10. 23. i 24. 12. 2020.	Etička perspektiva u obrazovanju odraslih	NEET
11. 30. i 31. 12. 2020.	Specifičnosti učenja odraslih	Učenje kao promjena
12. 6. i 7. 1. 2021.[2]	Teorije o općeljudskim potrebama i obrazovne potrebe odraslih	Mapiranje obrazovnih potreba
13. 13. i 14. 1. 2021.	Motivacija odraslih za učenje i obrazovanje	Zašto odrastao čovjek uči: primjeri iz prakse
14. 20. i 21. 1. 2021.	Barijere u procesu učenja i poduke odraslih	Samorefleksija: biti student u 2020. godini
15. 27. i 28. 1. 2021.	Sistematizacija gradiva i evaluacija rada na kolegiju	

[1] Dan državnosti Bosne i Hercegovine 25. 11. 2020. godine je neradni dan.
[2] Pravoslavni Božić 07. 01. 2021.

16.[3]	Završni ispit

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Metode: integralni metod, metod demonstracije, razgovora, rada na tekstu Oblici: frontalni, grupni, individualni, u skladu s mogućnostima u online okruženju *Napomena:* predmetni nastavnik i suradnik zadržavaju pravo izmjene rasporeda i načina rada, posebno u radu sa malim grupama, u skladu s potrebama i problmeskim situacijama koje se javljaju u procesu realizacije nastave.
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Prisustvo i aktivnosti tokom semestra	10	10
2.	Polusemestralni ispit	40	40
3.	Završni ispit	50	50
	Ukupno:	100 b	100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Pripremama za nastavu i javljanjem na konsultacije
- Učešćem u realizaciji nastavnih aktivnosti kroz vlastitu prezentaciju ili diskusiju unutar grupe
- Samostalnim iščitavanjem izvora i traganjem za informacijama u biblioteci, relelvantnim bazama časopisa i sl.
- Poštivanjem pravila ispitne komunikacije i posvećivanjem propisanim sadržajima

Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

[3] Datum će biti određen Rasporedom ispita.

Literatura	*Obavezna* • Čulo, Klapan, Matijević, Žiljak (2009), *Međunarodne organizacije o obrazovanju odraslih,* Zagreb: Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih. Dostupno putem: https://www.asoo.hr/UserDocsImages/MOOO_1_final.pdf • Despotović, M.(2000), *Igra potreba-andragoške varijacije*, Beograd: Institut za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta u Beogradu • Kulić & Despotović (2005), *Uvod u andragogiju*, Zenica: Dom štampe. Izdanje iz 2010. godine dostupno putem: http://moodle.f.bg.ac.rs/file.php/151/Resursi_-_Opsta_andragogija_/Ispitna_literatura_/Uvod_u_andragogiju-_R.Kulic_M._Despotovic.pdf • Kušić, S., Vrcelj, S., Zovko, A. (2016), *Didaktičke odrednice obrazovanja andragoga – komparativni pristup,* Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci • Koludrović, M., Vučić, M. (ur.) et al. (2018), *Učimo cjeloživotno učiti i poučavati: priručnik za nastavnike u obrazovanju odraslih* (str. 9-65), Zagreb: Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih. Dostupno putem: https://epale.ec.europa.eu/sites/default/files/prirucnik_asoo_0.pdf • Mavrak, M. (2018), *Program socijalizacija s pravom: Andragoški priručnik* (str. 5-51), Sarajevo: PH-interantional, Ured u BiH, https://www.ph-int.org/ • Pastuović, N. (1999), *Edukologija* (odabrana poglavlja), Zagreb: Znamen • Popović, K. (2014), *Globalna i evropska politika obrazovanja odraslih: Koncepti, paradigme i pristupi.* Beograd, Institut za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu i Društvo za obrazovanje odraslih. Dostupno putem: https://www.academia.edu/22822669/Globalna_i_evropska_politika_obrazovanja_odraslih_koncepti_paradigme_i_pristupi
	Dodatna – regionalni andragoški časopisi i glasila u obrazovanju odraslih • Obrazovanje odraslih (BiH), Andragoške studije (Srbija), Andragoška spoznanja (Slovenija) i Andragoški glasnik (Hrvatska)
Napomene	Dolasci na predavanja i vježbe su obavezni. Pismeni ispiti obavljaju se u formi testa znanja za koji je neophodno osvojiti minimalno 50% bodova. Svi bodovi se zbrajaju u izvođenju konačne ocjene. U konačnom zbiru najmanji broj bodova koji se može osvojiti je 55% (55 bodova). Posljednja izmjena programa: oktobar/listopad, 2020.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju/ Odsjek za germanistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Temeljna nastavna umijeća				
Šifra/kod	FIL Ped 403	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	II	Semestar	I	Ak. godina	2020/21
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Mirjana Mavrak			
	Kontakt podaci	Kabinet: 143/II E-mail: mmavrak@yahoo.com Telefon: 033 253 165/ 063 78 77 66	Termin konsultacija	Prema Rasporedu konsultacija i dogovoru sa nastavnikom, prema potrebi	
Saradnik	Ime i prezime	Amina Isanović Hadžiomerović, M.A.			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: amina.hadziomerovic@outlook.com Telefon: 033 253 139	Termin konsultacija	Prema Rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: **2;** seminar /; vježbe: /				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	TNU je kolegij nemijenjen studentima koji se opredjeljuju za poziv nastavnika. Nalazi se u korelaciji sa kolegijima koje studenti slušaju na matičnim odsjecima i sa kolegijima Pedagogija 1 i 2 koji je dio kurikuluma Prvog ciklusa studija. Predstavlja kombinaciju psihologije, teorije škola i didaktičke teorije. Sadržaj bi se mogao predstaviti u vidu koordinatnog sistema gdje se na apscisi pojavljuju pitanja vođenja nastavnog rada od planiranja do vrednovanja, a na ordinati stilovi mišljenja, tipovi ponašanja sudionika i međuljudski odnosi s kojima se isprepliće nastavni sadržaj. Kolegij posebno obrađuje pojam kurikuluma i skrivenog kurikuluma, vodi u didaktičku rekonstrukcija, promišlajnje o redukciji i transformaciji mitova u nastavnom radu, potencira profesionalne kompetencije nastavnika, propituje kriterije dobre nastave, te didaktičke pojmove kombinira sa kategorijom „vrijeme" kao prostorom orijentacije u nastavnom radu.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Obezbijediti prostor za stjecanje temeljnih informacija o nastavničkim kompetencijama na presjeku realiziranja nastavih sadržaja i upravljanja procesom učenja-poduke i za vježbanje nastavnih umijeća u komunikaciji sa polaznicima. Povezati pedagošku i didaktičku teoriju, uvesti polaznike u praktična pitanja nastavne djelatnosti, proširiti shavatanje kurikuluma, usvojiti novu sliku suvremenih nastavničkih kompetencija, povećati razinu razumijevanja posebnih pedagoških i disciplinskih problema u/izvan razreda, osvijestiti mogućnosti, ograničenja i vrijednost umijeća prosudbe vlasitog i učeničkog rada				
Ishodi učenja	• Povezivanje psiholoških, pedagoških i didaktičkih teorija o upravljanju razredom • Dekonceptualizacija i rekonceptualizacija pojmova kurikulum,				

	kompetencije, disciplinski problem, vrednovanje • Prepoznati mogućnost primjene teorijskih spoznaja u in-class i/ili on-line nastavnoj komunikaciji • Napraviti iskorak iz slike o nastavnikovoj omnipotenciji

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 26.10.	Uvodni sat i očekivanja: Teorija izbora i nastavno umijeće
2. 2.11.	Istinita priča o nastavničkom pozivu: pisci slobode i Ms G u prostoru i vremenu
3. 9.11.	Motivacija, disciplina i temeljna nastavna umijeća
4. 16.11.	Priroda i obilježja nastavnih umijeća – moje slike nastavničkog poziva
5. 23.11.	Biti nastavnik nekad i sad: povjesni pogled i komparacija nastavničke uloge u UK, SR Njemačkoj (studentski okrugli sto)
6. 30.11.	Ciljevi učenja u kontekstu planiranja i izvođenja nastave
7. 7.12.	Igra i učenje u izvedbi nastavnog sata
8. 14.12.	Polusemestralna provjera znanja
9. 21.12.	Predavanje kao oblik reliziranja nastave i netradicionalna didaktika
10. 28.12.	Užurbani učenik 21.stoljeća i „Pohvala sporosti“
11. 4.1.	Klasici psihologije i temeljna nastavna umijeća
12. 11.1.	Teorija konfluentnog obrazovanja i učenje stranog jezika
13. 18.1.	Vrednovanje kao temeljno nastavno umijeće
14. 25.1.	Temeljna nastavna umijeća u kriznim situacijama
15. 1.2.	Evaluacija rada tokom semestra i priprema za ispit

16.	Završni ispit[1]
8.2.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Metodi: integralni metod, metod usmenog izlaganja, metod demonstracije, metod igranja uloga Oblici: frontalni i grupni, u skladu sa mogućnostima online okruženja Napomena: Nastavnik i asistent zadržavaju pravo promjene rasporeda i načina rada u skladu s problemima koji se jave tokom nastavnog procesa, uz obavezujući dogovor s polaznicima
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	aktivnosti studenata tokom realizacije in-class i on-line nastave	20	20
2.	Polusemestralni pismeni ispit – test znanja ili esej-test	40	40
3.	Završni ispit – test znanja ili esej-test	40	40
	Ukupno:	100 b	100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Prisustvo satima predavanja i vježbi uz aktivno učešće – vanredni studenti imaju konzultativne sate u predviđeno vrijeme – tokom semestra studenti po slobodnom izboru rade na „zadatku-izazovu" – prisustvo i aktivnost su ravnomjerno bodovani (10+10 bodova)
- Samostalnim iščitavanjem izvora i traganjem za informacijama u biblioteci, relelvantnim bazama časopisa i sl.
- Usvajanjem sadržaja na reproduktivnoj, analitičkoj i inetrpretativnoj razini
- Znanstveno preciznim i esejističkim izražavanjem u kojemu se posebno boduje: jasnoća jezika, struktura odgovora, kompetencija u pozivu na izvore/literaturu i poticajnost (za svaki element do 10 bodova)

Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

[1] U slučaju kolizije sa ispitima sa matičnog odsjeka, sa studentima se dogovara dodatni ispitni termin

Literatura	*Obavezna* • Apel, H. J. (2003), *Predavanje. Uvod u akademski oblik poučavanja*, Zagreb, Erudita • Butler-Bowdon, T. (2011), *50 klasika psihologije*, Zagreb, V.B.Z. d.o.o. • Gjurković, T. (2016), *Terapija igrom*, Split, Harfa • Gudjons, Teske & Winkel (ed.) (1994), *Didaktičke teorije*, Zagreb, Educa • Kyriakou, Ch. (1997), *Temeljna nastavna umijeća*, Zagreb, Educa • Liessmann, K.P. (2019). *Obrazovanje kao izazov*. Zagreb: Školska knjiga (dio *Profesionalizacija nastavničkog poziva? Napomene o zloj kobi*, str. 46-52). • Matijević, M., Bilić, V. & Opić, S. (2016), *Pedagogija za učitelje i nastavnike*, Zagreb, Školska knjiga • Muminović, H. (2013), *Osnovi didaktike*, Sarajevo, DES:Centar za napredne studije • Slatina, M. (1998), *Nastavni metod*, Sarajevo, Filozofski fakultet, 1998.
	Dodatna • George, N. (2015), *Mala pariška knjižara*, Zagreb, Mozaik knjiga • Onore, K. (2005), *Pohvala sporosti*, Beograd, Algoritam • Sve što studenti dobrovoljno donesu sa Odsjeka za anglistiku kao prijedlog za zajedničko čitanje, a što se može povezati sa odgojnim znanostima
Napomene	Posljednja promjena progama: oktobra/listopada, 2020.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju/ Odsjek za anglistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Temeljna nastavna umijeća				
Šifra/kod	FIL Ped 403	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	II	Semestar	I	Ak. godina	2020/21
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Mirjana Mavrak			
	Kontakt podaci	Kabinet: 143/II E-mail: mmavrak@yahoo.com Telefon: 033 253 165/ 063 78 77 66	Termin konsultacija	Prema Rasporedu konsultacija i dogovoru sa nastavnikom, prema potrebi	
Saradnik	Ime i prezime	Amina Isanović Hadžiomerović, M.A.			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: amina.hadziomerovic@outlook.com Telefon: 033 253 139	Termin konsultacija	Prema Rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: **2;** seminar **2;** vježbe: /				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	TNU je kolegij nemijenjen studentima koji se opredjeljuju za poziv nastavnika. Nalazi se u korelaciji sa kolegijima koje studenti slušaju na matičnim odsjecima i sa kolegijima Pedagogija 1 i 2 koji je dio kurikuluma Prvog ciklusa studija. Predstavlja kombinaciju psihologije, teorije škola i didaktičke teorije. Sadržaj bi se mogao predstaviti u vidu koordinatnog sistema gdje se na apscisi pojavljuju pitanja vođenja nastavnog rada od planiranja do vrednovanja, a na ordinati stilovi mišljenja, tipovi ponašanja sudionika i međuljudski odnosi s kojima se isprepliće nastavni sadržaj. Kolegij posebno obrađuje pojam kurikuluma i skrivenog kurikuluma, vodi u didaktičku rekonstrukcija, promišlajnje o redukciji i transformaciji mitova u nastavnom radu, potencira profesionalne kompetencije nastavnika, propituje kriterije dobre nastave, te didaktičke pojmove kombinira sa kategorijom „vrijeme“ kao prostorom orijentacije u nastavnom radu.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Obezbijediti prostor za stjecanje temeljnih informacija o nastavničkim kompetencijama na presjeku realiziranja nastavih sadržaja i upravljanja procesom učenja-poduke i za vježbanje nastavnih umijeća u komunikaciji sa polaznicima. Povezati pedagošku i didaktičku teoriju, uvesti polaznike u praktična pitanja nastavne djelatnosti, proširiti shavatanje kurikuluma, usvojiti novu sliku suvremenih nastavničkih kompetencija, povećati razinu razumijevanja posebnih pedagoških i disciplinskih problema u/izvan razreda, osvijestiti mogućnosti, ograničenja i vrijednost umijeća prosudbe vlasitog i učeničkog rada				
Ishodi učenja	• Povezivanje psiholoških, pedagoških i didaktičkih teorija o upravljanju razredom • Dekonceptualizacija i rekonceptualizacija pojmova kurikulum,				

	kompetencije, disciplinski problem, vrednovanje • Prepoznati mogućnost primjene teorijskih spoznaja u in-class i/ili on-line nastavnoj komunikaciji • Napraviti iskorak iz slike o nastavnikovoj omnipotenciji

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 26.10.	Uvodni sat i očekivanja: Teorija izbora i nastavno umijeće
2. 2.11.	Istinita priča o nastavničkom pozivu: pisci slobode i Ms G u prostoru i vremenu
3. 9.11.	Motivacija, disciplina i temeljna nastavna umijeća
4. 16.11.	Priroda i obilježja nastavnih umijeća – moje slike nastavničkog poziva
5. 23.11.	Biti nastavnik nekad i sad: povjesni pogled i komparacija nastavničke uloge u UK, SR Njemačkoj (studentski okrugli sto)
6. 30.11.	Ciljevi učenja u kontekstu planiranja i izvođenja nastave
7. 7.12.	Igra i učenje u izvedbi nastavnog sata
8. 14.12.	Polusemestralna provjera znanja
9. 21.12.	Predavanje kao oblik reliziranja nastave i netradicionalna didaktika
10. 28.12.	Užurbani učenik 21.stoljeća i „Pohvala sporosti“
11. 4.1.	Klasici psihologije i temeljna nastavna umijeća
12. 11.1.	Teorija konfluentnog obrazovanja i učenje stranog jezika
13. 18.1.	Vrednovanje kao temeljno nastavno umijeće
14. 25.1.	Temeljna nastavna umijeća u kriznim situacijama
15. 1.2.	Evaluacija rada tokom semestra i priprema za ispit

16.	Završni ispit[1]
8.2.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Metodi: integralni metod, metod usmenog izlaganja, metod demonstracije, metod igranja uloga Oblici: frontalni i grupni, u skladu sa mogućnostima online okruženja Realizacija: tematiziranje sadržaja na Odsjeku za anglistiku razdvaja se na predavanje i vježbanje u okviru seminara Napomena: Nastavnik i asistent zadržavaju pravo promjene rasporeda i načina rada u skladu s problemima koji se jave tokom nastavnog procesa, uz obavezujući dogovor s polaznicima
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	aktivnosti studenata tokom realizacije in-class i on-line nastave	20	20
2.	Polusemestralni pismeni ispit – test znanja ili esej-test	40	40
3.	Završni ispit – test znanja ili esej-test	40	40
	Ukupno:	100 b	100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Prisustvo satima predavanja i vježbi uz aktivno učešće – vanredni studenti imaju konzultativne sate u predviđeno vrijeme – tokom semestra studenti po slobodnom izboru rade na „zadatku-izazovu" – prisustvo i aktivnost su ravnomjerno bodovani (10+10 bodova)
- Samostalnim iščitavanjem izvora i traganjem za informacijama u biblioteci, relelvantnim bazama časopisa i sl.
- Usvajanjem sadržaja na reproduktivnoj, analitičkoj i inetrpretativnoj razini
- Znanstveno preciznim i esejističkim izražavanjem u kojemu se posebno boduje: jasnoća jezika, struktura odgovora, kompetencija u pozivu na izvore/literaturu i poticajnost (za svaki element do 10 bodova)

Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

[1] U slučaju kolizije sa ispitima sa matičnog odsjeka, sa studentima se dogovara dodatni ispitni termin

Literatura	*Obavezna* • Apel, H. J. (2003), *Predavanje. Uvod u akademski oblik poučavanja*, Zagreb, Erudita • Butler-Bowdon, T. (2011), *50 klasika psihologije*, Zagreb, V.B.Z. d.o.o. • Gjurković, T. (2016), *Terapija igrom*, Split, Harfa • Gudjons, Teske & Winkel (ed.) (1994), *Didaktičke teorije*, Zagreb, Educa • Kyriakou, Ch. (1997), *Temeljna nastavna umijeća*, Zagreb, Educa • Liessmann, K.P. (2019). *Obrazovanje kao izazov*. Zagreb: Školska knjiga (dio *Profesionalizacija nastavničkog poziva? Napomene o zloj kobi*, str. 46-52). • Matijević, M., Bilić, V. & Opić, S. (2016), *Pedagogija za učitelje i nastavnike*, Zagreb, Školska knjiga • Muminović, H. (2013), *Osnovi didaktike*, Sarajevo, DES:Centar za napredne studije • Slatina, M. (1998), *Nastavni metod*, Sarajevo, Filozofski fakultet, 1998.
	Dodatna • George, N. (2015), *Mala pariška knjižara*, Zagreb, Mozaik knjiga • Onore, K. (2005), *Pohvala sporosti*, Beograd, Algoritam • Sve što studenti dobrovoljno donesu sa Odsjeka za anglistiku kao prijedlog za zajedničko čitanje, a što se može povezati sa odgojnim znanostima
Napomene	Posljednja promjena progama: oktobra/listopada, 2020.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	PEDAGOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	RAZVOJNA PSIHOLOGIJA II				
Šifra/kod	FIL PSI 237	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	1.	Semestar	3.	Ak. godina	2020./21.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	RAZVOJNA PSIHOLOGIJA I				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Procedura u toku			
	Kontakt podaci	Kabinet: 156 E-mail: fakoindira@gmail.com Telefon: 033/253-145	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime	Katarina Mišetić, MA, asistent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 201 E-mail: katarina.misetic@hotmail.com Telefon: 033/ 253-221	Termin konsultacija	utorak (10-12h) petak (13-16h)	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 0; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kroz nastavni predmet studenti će biti upoznati s prenatalnim i perinatalnim razvojem (faze prenatalnog razvoja, štetni i teratogeni faktori u prenatalnom razvoju, karakteristike i značaj identifikacije određenih nepravilnosti tokom novorođenačkog perioda), motoričkim razvojem, razvojem govora i pojma o sebi, te ranim socijalnim i emocionalnim razvojem. Također, studenti će obnoviti i proširiti znanje o teorijama moralnog (Piaget, Kohlberg) i kognitivnog razvoja (Piaget, Vigotski).				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje i razumijevanje tradicionalnih i savremenih načela i koncepata različitih aspekata čovjekova razvoja (tjelesni, kognitivni, socijalni i emocionalni) i njihove međuovisnosti.				
Ishodi učenja	Očekuje se da će studenti nakon odslušane nastave ovladati razumijevanjem različitih aspekata razvoja i njihovog međuodnosa od rođenja do kraja adolescencije, te integrirati spoznaje o biološkim i okolinskim faktorima razvoja. Kroz sadržaje predmeta studenti će biti osposobljeni za promoviranje optimalnog dječijeg i adolescentskog razvoja u budućem profesionalnom radu.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica/predavanje
1.	Uvodno predavanje, upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, literaturom, načinom rada i obavezama.
2.	Prenatalni razvoj. Faze prenatalnog razvoja.
3.	Teratogeni i štetni faktori u prenatalnom razvoju. Perinatalni problemi.
4.	Video materijal: „Blizanci u maternici“.
5.	Novorođenče: karakteristike i značaj identifikacije određenih nepravilnosti.
6.	Motorički razvoj.
7.	Dječji crtež.
8.	*Prva provjera znanja studenata.*
9.	Razvoj govora.
10.	Razvoj pojma o sebi.
11.	Rani socijalni i emocionalni razvoj.
12.	Prosocijalno ponašanje i agresija.
13.	**Kognitivni razvoj.**
14.	Moralni razvoj.
15.	*Druga provjera znanja studenata.*
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 18.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica/vježbe
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, literaturom, načinom rada i obavezama.
2.	Prenatalni razvoj. Štetni i teratogeni faktori.
3.	Prenatalni razvoj: Genetski poremećaji.
4.	Video materijal: „Od začeća do prvih koraka“.
5.	Video materijal: "Ljudsko tijelo: Moć mozga".
6.	Motorički razvoj: Ovisi li motorički razvoj o vježbanju ili sazrijevanju?
7.	Dječiji crtež (samostalni praktični zadatak).
8.	*Prva provjera znanja studenata.*
9.	Video prikaz: razvoj govora. Roditelji kao izvor informacija.
10.	Sramežljivost: teorije i mjerenje.
11.	Nasilje u medijima: Analiza medijskih sadržaja namijenjenih djeci.
12.	Različita shvatanja prijateljstva i odrednice prijateljstva.
13.	Ispitivanje konzervacije pojmova broja, količine, mase, težine i dužine prema teoriji kognitivnog razvoja Jeana Piageta (samostalni praktični zadatak).
14.	Konzervacije različitih pojmova (analiza zadatka i diskusija).
15.	*Druga provjera znanja studenata.*
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 18.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</td><td>Monološki/predavački metod, interaktivna nastava, praktični rad (samostalni praktični zadaci, posjete), analitički i demonstracioni pristup (prikaz i analiza video materijala).</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, odnosno u terminima predviđenim za završni/popravni ispit nakon završetka semestra, prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Samostalni praktični zadatak 1</td><td>5</td><td>5</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Samostalni praktični zadatak 2</td><td>10</td><td>10</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Seminarski rad</td><td>15</td><td>15</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Prva provjera znanja</td><td>35</td><td>35</td></tr>
<tr><td>5.</td><td>Druga provjera znanja</td><td>35</td><td>35</td></tr>
<tr><td>6.</td><td>Završni ispit*</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>7.</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>8.</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

Sudjelovanjem u predviđenim aktivnostima na nastavi tokom semestra, te polaganjem prve i druge provjere znanja.

Napomena:

Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U 8. sedmici student pristupa prvoj provjeri znanja, a u 15. sedmici drugoj provjeri znanja. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva provjera znanja obuhvaća gradivo obrađeno do 8. nastavne sedmice, a druga gradivo od 9. sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, kriterij prolaznosti na obje provjere znanja je minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij na obje provjere znanja, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra, završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Student koji nije prešao prag od 55% na prvoj provjeri znanja, ne može pristupiti drugoj provjeri znanja i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za završni i/ili popravni ispit. Student koji je položio prvu provjeru znanja u 8. sedmici, a nije ostvario prag od 55% na drugoj provjeri znanja u 15. sedmici, drugi dio gradiva polaže u terminu predviđenom za završni i/ili popravni ispit.</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
</table>

Literatura	*Obavezna* 1. **Vasta, R., Haith, M. M. i Miller, S. A. (1998). Dječja psihologija (određena poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap.** 2. **Hwang, P. I Nilsson, B. (2000). Razvojna psihologija (određena poglavlja). Sarajevo: Filozofski fakultet.**
	Dodatna 1. Piaget, J. i Inhelder, B. (1986). Intelektualni razvoj djeteta. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 2. Andrilović, V. i Čudina, M. (1987). *Osnove opće i razvojne psihologije* (određena poglavlja). Zagreb: Školska knjiga. 3. Berk, L. (2008). Psihologija cjeloživotnog razvoja. Jastrebarsko: Naklada Slap. 4. Berk, L.E. (2015). Dječja razvojna psihologija. Jastrebrasko: Naklada Slap

Poglavlja za ispit

I

Dječja psihologija (Vasta i sar., 1998):

4. poglavlje: 90-107 (Mehanizmi nasljeđivanja i genetski poremećaji)
5. poglavlje: 124-159 (Prenatalni razvoj)
6. poglavlje: 161-207 (Rođenje, tjelesni rast i razvoj vještina)

Hwang: Faze dječijeg crteža (kopirani materijal)

II

Dječja psihologija (Vasta i sar., 1998):

7. poglavlje: 212-227 (do Vidni uzorak i kontrast)
8. poglavlje: 254-298
9. poglavlje: 308-312 (samo Razvojne promjene i pamćenje dosjećanjem)
10. poglavlje: 352-358 i 388-392
11. poglavlje: Razvoj govora
    402-419 (do Komponentni modeli)
    424-426 (do Mehanizmi usvajanja gramatike)
    429-433 (do Pragmatika)
12. poglavlje: 446-484
13. poglavlje: 488-517
14. poglavlje: 520-558
15. poglavlje: 568-579 i 594-595
16. poglavlje: 604-644

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Prava djeteta i obrazovno pravo				
Šifra/kod	FIL PED 151	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	3
Ciklus studija	I	Semestar	I	Ak. godina	2020/21.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	doc.dr. Lejla Osmić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 105 E-mail: lejla.osmic@ff.unsa.ba lejla.osmic.ffsa@gmail.com Telefon: 253 151	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	/			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija	/	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 1 vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Filozofsko-pravni temelji nastanka i postojanja prava djece; Društveni (demografski) faktori koji utječu na prepoznavanje dječjih potreba i nastanak njihovih prava; međunarodni dokumenti relevantni za prava djece; Konvencija o pravima djeteta – značenje, doseg i vrijednost; Pravo djeteta na obrazovanje - dostupnost i kvaliteta obrazovanja; Prava djeteta unutar sistema obrazovanja: prava sudjelovanja kao temelj suvremenog odgoja i obrazovanja i odgoj i obrazovanje za prava djeteta i ljudska prava.				

Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je da uvede studente u problematiku prava djeteta koja se tiče svih područja života, rada i djelovanja djeteta, a koja je najsvebuhvatnije data u Konveciji o pravima djeteta usvojenoj na Generalnoj skupštini Ujedinjenih nacija od 20. 11. 1989. godine. Pored upoznavanja sa odredbama Konvencije cilj ovog izbornog predmeta usmjeren je na izgradnju svijesti o potrebi njihovog poštovanja i uvažavanja kako u zakonima, pravnim aktima, tako i u njihovoj primjeni, kao i veće osjetljivosti za uočavanje i reagiranje na pojave kršenja prava djeteta u svakodnevnom životnim situacijama koje nastaju na relacijama društvo-dijete, škola-dijete, roditelj-dijete i sl.
Ishodi učenja	Nakon položenog ispita studenti će moći: • Razumjeti prava djece kao podskupine ljudskih prava • Prepoznavati društvene utjecaje koji determiniraju ostvarivanje prava djece posebno prava na obrazovanje • Razumijevati međunarodnu legislativu u zaštiti dječjih prava djece • Prepoznavati mogućnosti neposredne primjene međunarodnih dokumenata u zaštiti prava djece na obrazovanje

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 12.10. – 16.10.2020.	Predstavljanje sadržaja programa i upoznavanje studenata sa semestralnim obavezama
2. 19.10. – 23.10.2020.	Definicija djeteta: pravo na život, opstanak i razvoj
3. 26.10. – 30.10.2020.	Građanska prava i slobode: • Ime i državljanstvo (djeca u BiH koja nisu upisana u knjige rođenih (član 7) • Pristup odgovarajućim informacijama (član 17) • Zaštita privatnosti (član 16)
4. 02.11. – 06.11.2020.	Osnovna zdravstvena i socijalna zaštita • Zdravstvo i zdravstvene usluge (član 24) • Socijalna zaštita i kapaciteti službi za brigu o djeci (član 26)
5. 09.11 – 13.11.2020.	Obitelj i poštovanje prava djeteta: • Djeca lišena porodične sredine (član 20), • Usvajanje (član 21) • Zanemarivanje i zlostavljanje (član 19) • Seksualna eksploatacija i seksualna zloupotreba (član 34)
6.	Obrazovanje, slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti:

16.11. – 20.11.2020.	• Obrazovanje, uključujući stručno obrazovanje i usmjeravanje (član 28) • Ciljevi obrazovanja (član 29) • Odmor, rekreacija i kulturne aktivnosti (član 31)
7. 23.11. – 27.11.2020.	Pripema za polusemestralnu provjeru znanja
8. 30.11. – 04.12.2020.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 07.12. – 11.12.2020.	Socijalna isključenost, siromaštvo i prava djeteta
10. 14.12. – 18.12.2020.	Zakonske pretpostavke za ostvarivanje prava na obrazovanje • Pravo na obrazovanje u međunarodnim dokumentima • Pravo na obrazovanje u nacionalnom zakonodavnom okviru
11. 21.12. – 25.12.2020.	Marginalizirane skupine djece i pravo na obrazovanje
12. 28.12. – 01.01.2021.	Temeljne preptostavke inkluzivnog obrazovanja
13. 04.01. – 08.01.2021.	Stručno usavršavanje nastavnika za inkluzivno obrazovanje
14. 11.01. – 15.01.2021.	Podrška studentima s invaliditetom na visokoškolskoj ustanovi
15. 18.01. – 22.01.2021.	Nastavna jedinica prema potrebama i interesovanjima studenata
16. 25.01. – 29.01.2021.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 01.02. – 05.02.2021.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave
(oblici i metode)</td><td>Nastava će se izvoditi u obliku seminara, samostalnih zadataka, istraživanja i praktičnog rada.</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br. Elementi praćenja Broj bodova Učešće u ocjeni (%)

1. Seminarski rad 80 80%
2. prezentacija seminarskog rada 20 20%

Ukupno: 100 100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:
• Samostalna izrada seminarskog rada
• Usmena prezentacija radnog zadatka
Napomena:
Za izvođenje konačne ocjene student mora dostići minimalnih 55% od ukupnog broja bodova za svaku pojedinu aktivnost.</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:
a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Literatura</td><td>Obavezna
1. Konvencija UN o pravima djeteta, UNICEF (bez godine izdavanja)
2. Kafedžić, L., Bjelan-Guska, S., Osmić, L. i Zukić, M. (2018): Pedagoško – didatktički aspekti obrazovanja studenata s invaliditetom, Dobra knjiga, Sarajevo
3. Osmić, L. i Kafedžić, L. (2019): Obuka akademskog osoblja za inkluzivno obrazovanje: model dobre prakse, u Zbornik radova/Konferencija Promjenjiva priroda obrazovanja nastavnika, praksa i potrebe u Bosni i Hercegovini 2018, Zenica, str. 135-149, dostupno na: https://www.osce.org/files/f/documents/9/c/439760_0.pdf
4. Više autora: Demokratija i ljudska prava, USAID office, Tuzla
5. Slapšak, S. (1995): Dječija prava, CIVIK LINK, Ljubljana</td></tr>
<tr><td>Dodatna
1. Lihić, E.: Početnica za učenje o dječijim pravima, »Naša djeca« Sarajevo, 1994.
2. Danesh, H. B.: Koraci ka miru, EFP, International press, 2004.</td></tr>
<tr><td>Napomene</td><td>Shodno potrebama nastavnog procesa studenti će se upućivati na druge dostupne relevantne izvore.</td></tr>
</table>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

<table>
<tr><td>Odsjek</td><td colspan="5">Pedagogija</td></tr>
<tr><td>Naziv kolegija/ nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Prava djeteta i obrazovno pravo</td></tr>
<tr><td>Šifra/kod</td><td>FIL PED 367</td><td>Status (obavezni ili izborni)</td><td>izborni</td><td>ECTS</td><td>3</td></tr>
<tr><td>Ciklus studija</td><td>I</td><td>Semestar</td><td>V</td><td>Ak. godina</td><td>2020/21.</td></tr>
<tr><td>Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Nema</td></tr>
<tr><td>Jezik izvođenja nastave</td><td colspan="5">Bosanski jezik</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Nastavnik</td><td>Ime i prezime</td><td colspan="4">doc.dr. Lejla Osmić</td></tr>
<tr><td>Kontakt podaci</td><td>Kabinet: 105
E-mail:
lejla.osmic@ff.unsa.ba
lejla.osmic.ffsa@gmail.com
Telefon: 253 151</td><td>Termin konsultacija</td><td colspan="2">Prema rasporedu konsultacija</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Saradnik</td><td>Ime i prezime</td><td colspan="4">/</td></tr>
<tr><td>Kontakt podaci</td><td>Kabinet:
E-mail:
Telefon:</td><td>Termin konsultacija</td><td colspan="2">/</td></tr>
<tr><td>Sedmični broj kontakt sati</td><td colspan="5">Seminar: 2</td></tr>
<tr><td>Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Filozofsko-pravni temelji nastanka i postojanja prava djece; Društveni (demografski) faktori koji utječu na prepoznavanje dječjih potreba i nastanak njihovih prava; međunarodni dokumenti relevantni za prava djece; Konvencija o pravima djeteta – značenje, doseg i vrijednost; Pravo djeteta na obrazovanje - dostupnost i kvaliteta obrazovanja; Prava djeteta unutar sistema obrazovanja: prava sudjelovanja kao temelj suvremenog odgoja i obrazovanja i odgoj i obrazovanje za prava djeteta i ljudska prava.</td></tr>
</table>

Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je da uvede studente u problematiku prava djeteta koja se tiče svih područja života, rada i djelovanja djeteta, a koja je najsvebuhvatnije data u Konveciji o pravima djeteta usvojenoj na Generalnoj skupštini Ujedinjenih nacija od 20. 11. 1989. godine. Pored upoznavanja sa odredbama Konvencije cilj ovog izbornog predmeta usmjeren je na izgradnju svijesti o potrebi njihovog poštovanja i uvažavanja kako u zakonima, pravnim aktima, tako i u njihovoj primjeni, kao i veće osjetljivosti za uočavanje i reagiranje na pojave kršenja prava djeteta u svakodnevnom životnim situacijama koje nastaju na relacijama društvo-dijete, škola-dijete, roditelj-dijete i sl.
Ishodi učenja	Nakon položenog ispita studenti će moći: • Razumjeti prava djece kao podskupine ljudskih prava • Prepoznavati društvene utjecaje koji determiniraju ostvarivanje prava djece posebno prava na obrazovanje • Razumijevati međunarodnu legislativu u zaštiti dječjih prava djece • Prepoznavati mogućnosti neposredne primjene međunarodnih dokumenata u zaštiti prava djece na obrazovanje

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 12.10. – 16.10.2020.	Predstavljanje sadržaja programa i upoznavanje studenata sa semestralnim obavezama
2. 19.10. – 23.10.2020.	Definicija djeteta: pravo na život, opstanak i razvoj
3. 26.10. – 30.10.2020.	Građanska prava i slobode: • Ime i državljanstvo (djeca u BiH koja nisu upisana u knjige rođenih (član 7) • Pristup odgovarajućim informacijama (član 17) • Zaštita privatnosti (član 16)
4. 02.11. – 06.11.2020.	Osnovna zdravstvena i socijalna zaštita • Zdravstvo i zdravstvene usluge (član 24) • Socijalna zaštita i kapaciteti službi za brigu o djeci (član 26)
5. 09.11 – 13.11.2020.	Obitelj i poštovanje prava djeteta: • Djeca lišena porodične sredine (član 20), • Usvajanje (član 21) • Zanemarivanje i zlostavljanje (član 19) • Seksualna eksploatacija i seksualna zloupotreba (član 34)
6.	Obrazovanje, slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti:

16.11. – 20.11.2020.	• Obrazovanje, uključujući stručno obrazovanje i usmjeravanje (član 28) • Ciljevi obrazovanja (član 29) • Odmor, rekreacija i kulturne aktivnosti (član 31)
7. 23.11. – 27.11.2020.	Pripema za polusemestralnu provjeru znanja
8. 30.11. – 04.12.2020.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 07.12. – 11.12.2020.	Socijalna isključenost, siromaštvo i prava djeteta
10. 14.12. – 18.12.2020.	Zakonske pretpostavke za ostvarivanje prava na obrazovanje • Pravo na obrazovanje u međunarodnim dokumentima • Pravo na obrazovanje u nacionalnom zakonodavnom okviru
11. 21.12. – 25.12.2020.	Marginalizirane skupine djece i pravo na obrazovanje
12. 28.12. – 01.01.2021.	Temeljne preptostavke inkluzivnog obrazovanja
13. 04.01. – 08.01.2021.	Stručno usavršavanje nastavnika za inkluzivno obrazovanje
14. 11.01. – 15.01.2021.	Podrška studentima s invaliditetom na visokoškolskoj ustanovi
15. 18.01. – 22.01.2021.	Nastavna jedinica prema potrebama i interesovanjima studenata
16. 25.01. – 29.01.2021.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 01.02. – 05.02.2021.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava će se izvoditi u obliku seminara, samostalnih zadataka, istraživanja i praktičnog rada.
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: **R. br. Elementi praćenja Broj bodova Učešće u ocjeni (%)** 1. Seminarski rad 80 80% 2. prezentacija seminarskog rada 20 20% Ukupno: 100 100% Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: • Samostalna izrada seminarskog rada • Usmena prezentacija radnog zadatka Napomena: Za izvođenje konačne ocjene student mora dostići minimalnih 55% od ukupnog broja bodova za svaku pojedinu aktivnost.
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna* 1. Konvencija UN o pravima djeteta, UNICEF (bez godine izdavanja) 2. Kafedžić, L., Bjelan-Guska, S., Osmić, L. i Zukić, M. (2018): *Pedagoško – didatktički aspekti obrazovanja studenata s invaliditetom,* Dobra knjiga, Sarajevo 3. Osmić, L. i Kafedžić, L. (2019): Obuka akademskog osoblja za inkluzivno obrazovanje: model dobre prakse, u Zbornik radova/Konferencija Promjenjiva priroda obrazovanja nastavnika, praksa i potrebe u Bosni i Hercegovini 2018, Zenica, str. 135-149, dostupno na: https://www.osce.org/files/f/documents/9/c/439760_0.pdf 4. Više autora: *Demokratija i ljudska prava*, USAID office, Tuzla 5. Slapšak, S. (1995): *Dječija prava*, CIVIK LINK, Ljubljana
	Dodatna 1. Lihić, E.: *Početnica za učenje o dječijim pravima*, »Naša djeca« Sarajevo, 1994. 2. Danesh, H. B.: *Koraci ka miru*, EFP, International press, 2004.
Napomene	Shodno potrebama nastavnog procesa studenti će se upućivati na druge dostupne relevantne izvore.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Sociologija odgoja				
Šifra/kod	FIL PED 316	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	I	Semestar	V	Ak. godina	2020/21.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	doc.dr. Lejla Osmić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 105 E-mail: lejla.osmic@ff.unsa.ba lejla.osmic.ffsa@gmail.com Telefon: + 387 33 253 151	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	ass. Meliha Suljagić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107 E-mail: meliha.suljagic@ff.unsa.ba Telefon: 253 109	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2 vježbe: 1				

Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Čovjek, društvo i fenomen odgoja; Sociološki relevantni teorijski pristupi odgoju; Višedisciplinarni i interdisciplinarni pristup proučavanju odgoja; Sistem vrijednosti i učenje kulture kao problem Sociologije odgoja; Procesi i struktura konfluentnog obrazovanja u duštvenoj zajednici; Društvena i historijska aktuelnost interkulturalnog odgoja i neka pitanja etnopedagogije (narodne umotvorine, običaji i navike - poučne priče, pjesme, uspavanke, sklapanje braka, svadbeni običaji, propisi u trudnoći, dojenje, navikavanje na hranu i higijenu); Spoznaje međukulturalne pedagogije, psihologije i atropologije u Sociologiji odgoja; Interkulturalni odgoj kao pluralno razumijevanje, uvažavanje, snošljivost, prijateljstvo, mir i građansko pravo. Škola kao sociokulturni sistem (skriveni kurikulum, rituali, uloge, odnosi.); »Paralelna škola« (radio, TV, film, štampa, knjige); Religija i religijski odgoj.
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	• Uvesti studente u teorijski i analitički prostor sociologije odgoja. • Osposobiti studente da u procesu studijskog proučavanja odgojnog fenomena i interaktivnog učenja/podučavnja analiziraju najnovije interdisciplinarne znanstvene spoznaje odgoja kako bi sticali transdisciplinarno znanje i stekli opće i specifične kompetencije za primjenu tih znanja u praksi. • Osposobiti studente da razumiju nužnost interdisiciplinarnog i/ili multidisciplinarnog pristupa u proučavanju i istraživanju odgojnih procesa kako bi shvatili procese konfluencije koji »sabiru« društvenu » rasutost« učenja i odgajanja.
Ishodi učenja	Nakon poleženog ispita studenti će moći: • razumjeti interdisciplinarnost odgojnog fenomena; • kritički promišljati odnos društva i odgoja; • objasniti proces i strukturu konfluentnog obrazovanja u društvenoj zajednici; • primijeniti temeljne vrijednosti interkulturanog odgoja i obrazovanja.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 12.10. – 16.10.2020.	Predstavljanje sadržaja programa predmeta, očekivanja i potrebe
2. 19.10. – 23.10.2020.	Sociologija odgoja u sistemu pedagogijske znanosti
3.	Odnos kultura - društvo

26.10. – 30.10.2020.	
4.	Ljudska priroda i odgoj Izvorni akti ljudske prirode Odgojivost djeteta
02.11. – 06.11.2020.	
5.	Čovjek kao biće potreba i čovjek kao biće koje uči
09.11 – 13.11.2020.	
6.	Ciklus kultura – odgoj – ličnost
16.11. – 20.11.2020.	
7.	Priprema za polusemestralnu provjeru znanja i kolokvij
23.11. – 27.11.2020.	
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
30.11. – 04.12.2020.	
9.	Paradigma i procesi konfluentnog obrazovanja
07.12. – 11.12.2020.	
10.	Struktura i principi konfluentnog obrazovanja
14.12. – 18.12.2020.	
11.	Interkulturalni odgoj i obrazovanje
21.12. – 25.12.2020.	
12.	Razumijevanje kulture odgojno – obrazovne ustanove
28.12. – 01.01.2021.	
13.	Odgoj i demokratsko građanstvo
04.01. – 08.01.2021.	
14.	Socijalna inteligencija i njena uloga u međuljudskim odnosima
11.01. – 15.01.2021.	
15.	Nastavna jedinica prema izboru i potrebama studenata/evaluacija/povratak očekivanjima
18.01. – 22.01.2021.	
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
25.01. – 29.01.2021.	
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
01.02. – 05.02.2021.	

18.	
08.02. – 12.02.2021.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava će se izvoditi u obliku interaktivnih predavanja, vježbi i primjera iz prakse. Pri obradi primjera studenti će aktivno i neposredno sudjelovati kao istraživači. Oblici: predavanja, seminari i radionice, vježbe, samostalni zadaci, istraživanje, praktični rad
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: **Elementi praćenja** — **Broj bodova** — **Učešće u ocjeni (%)** 1. kolokvij — 10 — 10% 2. dodatna aktivnost studenata — 5 — 5% 3. parcijalni ispit — 35 — 35% 4. završni ispit — 50 — 50% Ukupno: 100 — 100% Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: • Prisustvo i aktivnost na nastavnim satima: sređeni koncepti slušanih predavanja i vježbi, postavljena pitanja, diskusije i krtički osvrti na predavanja; korištenje pripremljenih materijala i rješavanje pripremljenih zadataka • Kolokvij: usmena projera znanja (obavezna, dodatna i preporučena literatura) • Parcijalni ispit: pismena provjera znanja (ZOT - zadaci objektivnog tipa) • Završni ispit: pismena provjera znanja (ZOT - zadaci objektivnog tipa) Napomena: Da bi pristupili završnom ispitu studenti su dužni tokom nastave dostići minimalan broj bodova (55%) za svaki oblik ativnosti. U konačnu ocjenu ulaze pohađanje i angažiranost studenata tokom nastave, ocjena radnih zadataka i njihova usmena prezentacija (individualno i/ili u paru i/ili u manjim grupama) te rezultati parcijalnog i završnog pismenog ispita.

Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna* 1. Slatina, M. (2006): *Od individue do ličnosti – Uvođenje u teoriju konfluentnog obrazovanja*, Zenica, Dom štampe 2. Haralambos, M. I Holborn, M. (2002): Sociologija - teme i perspektive, Zagreb, Golden marketing (dostupna digitalna verzija: http://www.academia.edu/6446216/Michael_Haralambos_Martin_Holborn_S_O_C_I_O_L_O_G_I_J_A_Teme_i_perspektive 3. Goleman, D. (2008): *Socijalna inteligencija – nova nauka o ljudskim odnosima,* Geopoetika, Beograd 4. Perotti, A. (1995): *Pledoaje za interkulturalni odgoj i obrazovanje*, Educa, Zagreb. 5. Vujičić, L. (2011): Istraživanje kulture odgojno – obrazovne ustanove, Sveučilište u Rijeci, Rijeka, dostupno na: http://inet1.ffst.hr/_download/repository/prvi_dio._Istrazivanje_kulture_odgojno-obrazovne_ustanove%2C_Lidija_Vujicic.pdf
	Dodatna 1. Fočo, S. (2002): *Sociologija odgoja i obrazovanja*,Zenica, Dom štampe 2. Canivez, P. (1999), *Odgojiti građanina*, »Durieux«, Zagreb, »Educa«. 3. Salovey, P. i Sluyter, D. (1999): *Emocionalni razvoj i emocionalna inteligencija – pedagoške implikacije*, Zagreb, »Educa« 4. Mougniotte, A. (1995): *Odgajati za demokraciju*, Zagreb, »Educa«. 5. Savater, F. (1998): *Etika za Amadora*, Zagreb, Educa
Napomene	Shodno potrebama nastavnog procesa studenti će se upućivati na druge dostupne relevantne izvore.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

<table>
<tr><td>Odsjek</td><td colspan="5">Pedagogija</td></tr>
<tr><td>Naziv kolegija/ nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Školska pedagogija 1</td></tr>
<tr><td>Šifra/kod</td><td>FIL PED 271</td><td>Status (obavezni ili izborni)</td><td>obavezni</td><td>ECTS</td><td>5</td></tr>
<tr><td>Ciklus studija</td><td>I</td><td>Semestar</td><td>III</td><td>Ak. godina</td><td>2020/21.</td></tr>
<tr><td>Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta</td><td colspan="5">nema</td></tr>
<tr><td>Jezik izvođenja nastave</td><td colspan="5">Bosanski jezik</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Nastavnik</td><td>Ime i prezime</td><td colspan="4">doc.dr. Lejla Osmić</td></tr>
<tr><td>Kontakt podaci</td><td>Kabinet: 105
E-mail:
lejla.osmic@ff.unsa.balejla.osmic.ffsa@gmail.com
Telefon: 253 151</td><td>Termin konsultacija</td><td colspan="2">Prema rasporedu konsultacija</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Saradnik</td><td>Ime i prezime</td><td colspan="4">ass. Meliha Suljagić, MA</td></tr>
<tr><td>Kontakt podaci</td><td>Kabinet: 107
E-mail:
meliha.suljagic@ff.unsa.ba
Telefon: 253 109</td><td>Termin konsultacija</td><td colspan="2">Prema rasporedu konsultacija</td></tr>
<tr><td>Sedmični broj kontakt sati</td><td colspan="5">predavanja: 2 vježbe: 2</td></tr>
<tr><td>Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Pojmovno terminološka određenja: školska pedagogija, škola, školski kurikulum; Školska pedagogija kao znanstvena disciplina: predmet i metode istraživanja fenomena školskog odgoja i obrazovanja, kvantitativne i kvalitativne metode; ciljevi i zadaci škole: funkcije ciljeva, modeli legitimiranja i operacionlaiziranja (taksonomije, obrazovni standard, kompetencije); organizacija života i rada škole; multiple uloge pedagoga u školi;</td></tr>
</table>

Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata sa predmetom, razvojem i metodama istraživanja školskog odgoja i obrazovanja; Upoznavanje osnovnih pristupa organiziranju školskih sistema (nacionalni i internacionalni kontekst); Sticanje općih znanja o organizaciji života i rada škole kroz historiju; Upoznavanje vodećih teorija škole, teorijskih utemeljenja organizacije školskog odgoja i obrazovanja; Razvijanje sposobnosti komparacije različitih koncepcija i teorijskih razumijevanja slike škole;
Ishodi učenja	Nakon položenog ispita studenti će moći: • samostalno interpretirati stručnu literaturu, koristiti stručnu terminologiju i pratiti razvoj suvremenih teorija škole; • pratiti i kritički promišljati suvremene promjene u organizaciji institucionalnog odgojai obrazovanja; • samostalno provoditi istraživanja kvalitete različitih tipova škole

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 12.10. – 16.10.2020.	Predstavljanje sadržaja programa predmeta, očekivanja i potrebe
2. 19.10. – 23.10.2020.	Školska pedagogija kao naučna disciplina
3. 26.10. – 30.10.2020.	Metodološke specifičnosti proučavanja školske pedagogije: angažirano posmatranje, objektivnost i višeslojnost u istraživanju školske stvarnosti
4. 02.11. – 06.11.2020.	Teorije škole
5. 09.11 – 13.11.2020.	Škola kao socijalni fenomen – odgoj i socijalizacija
6. 16.11. – 20.11.2020.	Organizacija života i rada škole
7. 23.11. – 27.11.2020.	Struktura i organizacija rada škole; stručni organi škole
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata

30.11. – 04.12.2020.	
9.	Upravljanje i rukovođenje školom
07.12. – 11.12.2020.	
10.	Pedagoško-psihološka služba i multiple uloge pedagoga
14.12. – 18.12.2020.	
11.	„Pisci slobode“
21.12. – 25.12.2020.	
12.	Pedagog - moć i granice njegova djelovanja
28.12. – 01.01.2021.	
13.	Skriveni kurikulum
04.01. – 08.01.2021.	
14.	Reformacija i škola uz komunikacijsko razumijevanje didaktičkog trokuta
11.01. – 15.01.2021.	
15.	Priprema za završni ispit/evaluacija nastavnog rada/povratak očekivanjima
18.01. – 22.01.2021.	
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
25.01. – 29.01.2021.	
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
01.02. – 05.02.2021.	
18.	
08.02. – 12.02.2021.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava će se izvoditi u obliku interaktivnih predavanja, vježbi i primjera iz prakse/iskustva iz školovanja. Pri obradi primjera studenti će aktivno i neposredno sudjelovati kao istraživači u (akcijskom) istraživanju. Oblici: predavanja, seminari i radionice, vježbe, samostalni zadaci, istraživanje, praktični rad

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: **Elementi praćenja** **Broj bodova** **Učešće u ocjeni (%)** 1. portfolij: samostalni zadaci 20 20% 2. parcijalni ispit 30 30% 3. završni ispit 50 50% Ukupno: 100 100% Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: • Prisustvo i aktivnost na nastavnim satima: sređeni koncepti slušanih predavanja i vježbi, postavljena pitanja, diskusije i krtički osvrti na predavanja; korištenje pripremljenih materijala i rješavanje pripremljenih zadataka • Portfolij: Individualni rad (rješavanje zadataka i samotestiranje), prezentacije, sudjelovanje u grupnom radu (rješavanje zadataka i izrada materijala,projekataisl.), praćenje vlastitog rada i rezultata, analiza jednog internet izvora - prikaz informacija; • Parcijalni ispit: pismena provjera znanja (ZOT - zadaci objektivnog tipa) • Završni ispit: pismena provjera znanja (ZOT - zadaci objektivnog tipa) Napomena: Da bi pristupili završnom ispitu studenti su dužni tokom nastave dostići minimalan broj bodova (55%) za svaki oblik ativnosti. U konačnu ocjenu ulaze pohađanje i angažiranost studenata tokom nastave, ocjena radnih zadataka i njihova usmena prezentacija (individualno i/ili u paru i/ili u manjim grupama) te rezultati parcijalnog i završnog pismenog ispita. Pismeni radni zadaci su obaveza svih studenata te se moraju predati u pismenom obliku do kraja semestra prema unaprijed dogovorenom terminu.
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura	*Obavezna* 1. Vrcelj, S. (2000), *Školska pedagogija*, Filozofski fakultet u Rijeci, Rijeka 2. Ajanović, Dž. i Stevanović, M. (1999): *Školska pedagogija*, Sarajevo, Prosvjetni list 3. Hebib, E. (2009): *Škola kako sistem*, IPA Filozofski fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd 4. Hebib, E. (2013): *Kako razvijati školu*, IPA Filozofski fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd 5. Bogosavljević, B. i Beljanski, M. (2018): *Školska pedagogija,* Univerzitet u Novom Sadu, Pedagoški fakultet u Somboru,Sombor 6. Marsh, C. (1994): *Kurikulum,* Educa, Zagreb (odabrano poglavlje)
	Dodatna 1. Gordon, T. (1998): *Kako biti uspješan nastavnik*, Kreativni centar, Beograd 2. Gudjons, H. (1994): Pedagogija – temeljna znanja, Educa, Zagreb 3. Tillmann, K. J. (ur.) (1994), *Teorije škole,* Educa, Zagreb
Napomene	Shodno potrebama nastavnog procesa studenti će se upućivati na druge dostupne relevantne izvore.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Školska pedagogija 1				
Šifra/kod	FIL PED 326	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	I	Semestar	V	Ak. godina	2020/21.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	doc.dr. Lejla Osmić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 105 E-mail: lejla.osmic@ff.unsa.balejla.osmic.ffsa@gmail.com Telefon: 253 151	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	ass. Meliha Suljagić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107 E-mail: meliha.suljagic@ff.unsa.ba Telefon: 253 109	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2 vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Pojmovno terminološka određenja: školska pedagogija, škola, školski kurikulum; Školska pedagogija kao znanstvena disciplina: predmet i metode istraživanja fenomena školskog odgoja i obrazovanja, kvantitativne i kvalitativne metode; ciljevi i zadaci škole: funkcije ciljeva, modeli legitimiranja i operacionlaiziranja (taksonomije, obrazovni standard, kompetencije); organizacija života i rada škole; multiple uloge pedagoga u školi;				

Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata sa predmetom, razvojem i metodama istraživanja školskog odgoja i obrazovanja; Upoznavanje osnovnih pristupa organiziranju školskih sistema (nacionalni i internacionalni kontekst); Sticanje općih znanja o organizaciji života i rada škole kroz historiju; Upoznavanje vodećih teorija škole, teorijskih utemeljenja organizacije školskog odgoja i obrazovanja; Razvijanje sposobnosti komparacije različitih koncepcija i teorijskih razumijevanja slike škole;
Ishodi učenja	Nakon položenog ispita studenti će moći: • samostalno interpretirati stručnu literaturu, koristiti stručnu terminologiju i pratiti razvoj suvremenih teorija škole; • pratiti i kritički promišljati suvremene promjene u organizaciji institucionalnog odgojai obrazovanja; • samostalno provoditi istraživanja kvalitete različitih tipova škole

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 12.10. – 16.10.2020.	Predstavljanje sadržaja programa predmeta, očekivanja i potrebe
2. 19.10. – 23.10.2020.	Školska pedagogija kao naučna disciplina
3. 26.10. – 30.10.2020.	Metodološke specifičnosti proučavanja školske pedagogije: angažirano posmatranje, objektivnost i višeslojnost u istraživanju školske stvarnosti
4. 02.11. – 06.11.2020.	Teorije škole
5. 09.11 – 13.11.2020.	Škola kao socijalni fenomen – odgoj i socijalizacija
6. 16.11. – 20.11.2020.	Organizacija života i rada škole
7. 23.11. – 27.11.2020.	Struktura i organizacija rada škole; stručni organi škole
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata

30.11. – 04.12.2020.	
9. 07.12. – 11.12.2020.	Upravljanje i rukovođenje školom
10. 14.12. – 18.12.2020.	Pedagoško-psihološka služba i multiple uloge pedagoga
11. 21.12. – 25.12.2020.	„Pisci slobode“
12. 28.12. – 01.01.2021.	Pedagog - moć i granice njegova djelovanja
13. 04.01. – 08.01.2021.	Skriveni kurikulum
14. 11.01. – 15.01.2021.	Reformacija i škola uz komunikacijsko razumijevanje didaktičkog trokuta
15. 18.01. – 22.01.2021.	Priprema za završni ispit/evaluacija nastavnog rada/povratak očekivanjima
16. 25.01. – 29.01.2021.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 01.02. – 05.02.2021. **18.** 08.02. – 12.02.2021.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava će se izvoditi u obliku interaktivnih predavanja, vježbi i primjera iz prakse/iskustva iz školovanja. Pri obradi primjera studenti će aktivno i neposredno sudjelovati kao istraživači u (akcijskom) istraživanju. Oblici: predavanja, seminari i radionice, vježbe, samostalni zadaci, istraživanje, praktični rad

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: **Elementi praćenja** **Broj bodova** **Učešće u ocjeni (%)** 1. portfolij: samostalni zadaci 20 20% 2. parcijalni ispit 30 30% 3. završni ispit 50 50% Ukupno: 100 100% Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: • Prisustvo i aktivnost na nastavnim satima: sređeni koncepti slušanih predavanja i vježbi, postavljena pitanja, diskusije i krtički osvrti na predavanja; korištenje pripremljenih materijala i rješavanje pripremljenih zadataka • Portfolij: Individualni rad (rješavanje zadataka i samotestiranje), prezentacije, sudjelovanje u grupnom radu (rješavanje zadataka i izrada materijala,projekataisl.), praćenje vlastitog rada i rezultata, analiza jednog internet izvora - prikaz informacija; • Parcijalni ispit: pismena provjera znanja (ZOT - zadaci objektivnog tipa) • Završni ispit: pismena provjera znanja (ZOT - zadaci objektivnog tipa) Napomena: Da bi pristupili završnom ispitu studenti su dužni tokom nastave dostići minimalan broj bodova (55%) za svaki oblik ativnosti. U konačnu ocjenu ulaze pohađanje i angažiranost studenata tokom nastave, ocjena radnih zadataka i njihova usmena prezentacija (individualno i/ili u paru i/ili u manjim grupama) te rezultati parcijalnog i završnog pismenog ispita. Pismeni radni zadaci su obaveza svih studenata te se moraju predati u pismenom obliku do kraja semestra prema unaprijed dogovorenom terminu.
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura	*Obavezna* 1. Vrcelj, S. (2000), *Školska pedagogija*, Filozofski fakultet u Rijeci, Rijeka 2. Ajanović, Dž. i Stevanović, M. (1999): *Školska pedagogija*, Sarajevo, Prosvjetni list 3. Hebib, E. (2009): *Škola kako sistem*, IPA Filozofski fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd 4. Hebib, E. (2013): *Kako razvijati školu*, IPA Filozofski fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd 5. Bogosavljević, B. i Beljanski, M. (2018): *Školska pedagogija,* Univerzitet u Novom Sadu, Pedagoški fakultet u Somboru,Sombor 6. Marsh, C. (1994): *Kurikulum,* Educa, Zagreb (odabrano poglavlje)
	Dodatna 1. Gordon, T. (1998): *Kako biti uspješan nastavnik*, Kreativni centar, Beograd 2. Gudjons, H. (1994): Pedagogija – temeljna znanja, Educa, Zagreb 3. Tillmann, K. J. (ur.) (1994), *Teorije škole,* Educa, Zagreb
Napomene	Shodno potrebama nastavnog procesa studenti će se upućivati na druge dostupne relevantne izvore.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Uvod u pedagogiju				
Šifra/kod	FIL PED 113	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	I	Semestar	I	Ak. godina	2020/21.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema preduvjeta za upis kolegija/nastavnog predmeta.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	doc.dr. Lejla Osmić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 105 E-mail: lejla.osmic@ff.unsa.ba lejla.osmic.ffsa@gmail.com Telefon: + 387 33 253 151	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	ass. Meliha Suljagić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107 E-mail: meliha.suljagic@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 109	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2 vježbe: 3				
Kratak opis kolegija/ Nastavnog predmeta	Kolegij Uvod u pedagogiju je usmjeren na razumijevanje odnosa pedagogijske teorije i pedagogijske prakse te upoznavanje sa stručnom terminologijom. Sintezom i analizom spoznaja suvremene pedagogijske znanosti omogućava se znanstveno promišljanje odgojno – obrazovnog područja.				
Cilj kolegija/ Nastavnog predmeta	• Omogućiti studentima da upoznaju i usvoje najrelevantniju znanstvenu i stručnu terminologiju iz područja odgoja i obrazovanja; • Osposobiti studente za razumijevanje ciljeva odgoja i obrazovanja te kritičko gledanje na opća pitanja i probleme suvremene odgojno-obrazovne teorije i prakse kod nas i u svijetu; • Upoznati studente sa temeljnim karakteristikama odgojno – obrazovnog				

	procesa sagledavanog sa mikropedagoškog aspekta znanstvene pedagogije, njenim teorijskim okvirima i polazištima; • Osposobiti studente za kritičko promišljanje pitanja vezanih za mogućnost odgoja i obrazovanja kao najvažnije infrastrukturne društvene djelatnosti u suvremenom društvu.
Ishodi učenja	Nakon položenog ispita studenti će moći: • razumjeti odnos pedagogijske teorije i pedagogijske prakse; • objasniti karakteristike i specifičnosti pedagogijske znanosti i znanstvenog promišljanja pojedinih teorijskih okvira i/ili koncepata; • razumijevati i kritički promišljati o odnosu odgoja i obrazovanja u različitim odgojno - obrazovnim ustanovama.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 12.10. – 16.10.2020.	Upoznavanje studenata sa sadržajem programa, očekivanim ishodima te semestralnim obavezama studenata Zašto pedagogija – očekivanja i izazovi
2. 19.10. – 23.10.2020.	Znanost ili znanosti o odgoju Struktura znanosti i znanstvenih disciplina o odgoju i obrazovanju
3. 26.10. – 30.10.2020.	Historijski razvoj pedagoške misli
4. 02.11. – 06.11.2020.	Odnos teorije i prakse odgoja; multidisciplinarnost, interdisciplinarnost, transdisciplinarnost u pedagogiji
5. 09.11 – 13.11.2020.	Odgoj – temeljna polazišta
6. 16.11. – 20.11.2020.	Moć i granice odgojnog djelovanja
7. 23.11. – 27.11.2020.	Tri aspekta odgoja
8. 30.11. – 04.12.2020.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 07.12. – 11.12.2020.	Interakcijsko – komunikacijski aspekt odgoja

10. 14.12. – 18.12.2020.	Faktori odgojnog djelovanja
11. 21.12. – 25.12.2020.	Ciljevi, sadržaji i područja odgoja
12. 28.12. – 01.01.2021.	Načela, strategije i metode odgoja
13. 04.01. – 08.01.2021.	Područja realizacije odgoja
14. 11.01. – 15.01.2021.	Medijski odgoj
15. 18.01. – 22.01.2021.	Priprema za završni ispit/evaluacija nastavnog rada/povratak očekivanjima
16. 25.01. – 29.01.2021.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 01.02. – 05.02.2021.	Završni ispit za studente I i II ciklusa po Bolonjskom procesu
18. 08.02. – 12.02.2021.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava će se izvoditi u obliku interaktivnih predavanja, vježbi i primjera iz prakse/iskustva iz školovanja. Pri obradi primjera studeti će aktivno i neposredno sudjelovati kao istraživači u (akcijskom) istraživanju. Oblici: predavanja, radionice, vježbe, samostalni zadaci, istraživanje, praktični rad.

<table>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1. kolokvij</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>2. dodatna aktivnost/samostalni rad</td><td>5</td><td>5%</td></tr>
<tr><td>3. parcijalni pismeni ispit</td><td>35</td><td>35%</td></tr>
<tr><td>4. završni ispit</td><td>50</td><td>50%</td></tr>
<tr><td></td><td>Ukupno: 100</td><td>100%</td></tr>
</table>
Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja student postižu na sljedeći način:

• kolokvij: usmena prezentacija pročitanog djela
• dodatna aktivnost u skladu s ambicijama studenta: individualni rad;
• Parcijalni ispit: pismena provjera znanja (ZOT – zadaci objektivnog tipa)
• Završni ispit: pismena provjera znanja (ZOT – zadaci objektivnog tipa)

Napomena:
Da bi pristupili završnom ispitu studenti su dužni tokom nastave dostići minimalan broj bodova (55%) za svaki oblik ativnosti. U konačnu ocjenu ulaze pohađanje i angažiranost studenata tokom nastave, ocjena radnih zadataka i njihova usmena prezentacija (individualno i/ili u paru i/ili u manjim grupama) te rezultati parcijalnog i završnog pismenog ispita. Pismeni radni zadaci su obaveza svih studenata te se moraju predati u pismenom obliku do kraja semestra prema unaprijed dogovorenom terminu.</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznadprosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Literatura</td><td>Obavezna
1. Matijević, M., Bilić, V., Opić, S. (2016). Pedagogija za učitelje i nastavnike. Zagreb: Školska knjiga
2. Vukasović, A. (2001): Pedagogija, Hrvatski katolički zbor "MI", Zagreb
3. Bratanić, M. (1993): Mikropedagogija, Zagreb, Školska knjiga</td></tr>
<tr><td>Dodatna
1. Lenzen, D. (2002): Vodič znanosti o odgoju, Zagreb, Educa
2. Mialaret, G. (1989): Uvod u edukacijske znanosti, Zagreb, Školske novine
3. Mijatović, A. /ur. / (1999), Osnove suvremene pedagogije, Zagreb: Hrvatski pedagoško-književni zbor (poglavlja: VII, VIII, IX, XII, XVI, XXIII)</td></tr>
<tr><td>Napomene</td><td>Shodno potrebama nastavnog procesa studenti će se upućivati na druge dostupne relevantne izvore.</td></tr>
</table>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija/Specijalna pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Uvod u pedagogiju				
Šifra/kod	FIL PED 113	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	I	Semestar	I	Ak. godina	2020/21.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema preduvjeta za upis kolegija/nastavnog predmeta.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	doc.dr. Lejla Osmić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 105 E-mail: lejla.osmic@ff.unsa.ba lejla.osmic.ffsa@gmail.com Telefon: + 387 33 253 151	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	ass. Amina Smajović, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101 E-mail: amina.smajovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 139	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2 vježbe: 3				
Kratak opis kolegija/ Nastavnog predmeta	Kolegij Uvod u pedagogiju je usmjeren na razumijevanje odnosa pedagogijske teorije i pedagogijske prakse te upoznavanje sa stručnom terminologijom. Sintezom i analizom spoznaja suvremene pedagogijske znanosti omogućava se znanstveno promišljanje odgojno – obrazovnog područja.				
Cilj kolegija/ Nastavnog predmeta	• Omogućiti studentima da upoznaju i usvoje najrelevantniju znanstvenu i stručnu terminologiju iz područja odgoja i obrazovanja; • Osposobiti studente za razumijevanje ciljeva odgoja i obrazovanja te kritičko gledanje na opća pitanja i probleme suvremene odgojno-obrazovne teorije i prakse kod nas i u svijetu; • Upoznati studente sa temeljnim karakteristikama odgojno – obrazovnog				

	procesa sagledavanog sa mikropedagoškog aspekta znanstvene pedagogije, njenim teorijskim okvirima i polazištima; • Osposobiti studente za kritičko promišljanje pitanja vezanih za mogućnost odgoja i obrazovanja kao najvažnije infrastrukturne društvene djelatnosti u suvremenom društvu.
Ishodi učenja	Nakon položenog ispita studenti će moći: • razumjeti odnos pedagogijske teorije i pedagogijske prakse; • objasniti karakteristike i specifičnosti pedagogijske znanosti i znanstvenog promišljanja pojedinih teorijskih okvira i/ili koncepata; • razumijevati i kritički promišljati o odnosu odgoja i obrazovanja u različitim odgojno - obrazovnim ustanovama.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 12.10. – 16.10.2020.	Upoznavanje studenata sa sadržajem programa, očekivanim ishodima te semestralnim obavezama studenata Zašto pedagogija – očekivanja i izazovi
2. 19.10. – 23.10.2020.	Znanost ili znanosti o odgoju Struktura znanosti i znanstvenih disciplina o odgoju i obrazovanju
3. 26.10. – 30.10.2020.	Historijski razvoj pedagoške misli
4. 02.11. – 06.11.2020.	Odnos teorije i prakse odgoja; multidisciplinarnost, interdisciplinarnost, transdisciplinarnost u pedagogiji
5. 09.11 – 13.11.2020.	Odgoj – temeljna polazišta
6. 16.11. – 20.11.2020.	Moć i granice odgojnog djelovanja
7. 23.11. – 27.11.2020.	Tri aspekta odgoja
8. 30.11. – 04.12.2020.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 07.12. – 11.12.2020.	Interakcijsko – komunikacijski aspekt odgoja

10. 14.12. – 18.12.2020.	Faktori odgojnog djelovanja
11. 21.12. – 25.12.2020.	Ciljevi, sadržaji i područja odgoja
12. 28.12. – 01.01.2021.	Načela, strategije i metode odgoja
13. 04.01. – 08.01.2021.	Područja realizacije odgoja
14. 11.01. – 15.01.2021.	Medijski odgoj
15. 18.01. – 22.01.2021.	Priprema za završni ispit/evaluacija nastavnog rada/povratak očekivanjima
16. 25.01. – 29.01.2021.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 01.02. – 05.02.2021.	Završni ispit za studente I i II ciklusa po Bolonjskom procesu
18. 08.02. – 12.02.2021.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava će se izvoditi u obliku interaktivnih predavanja, vježbi i primjera iz prakse/iskustva iz školovanja. Pri obradi primjera studeti će aktivno i neposredno sudjelovati kao istraživači u (akcijskom) istraživanju. Oblici: predavanja, radionice, vježbe, samostalni zadaci, istraživanje, praktični rad.

<table>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1. kolokvij</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>2. dodatna aktivnost/samostalni rad</td><td>5</td><td>5%</td></tr>
<tr><td>3. parcijalni pismeni ispit</td><td>35</td><td>35%</td></tr>
<tr><td>4. završni ispit</td><td>50</td><td>50%</td></tr>
<tr><td></td><td>Ukupno: 100</td><td>100%</td></tr>
</table>
Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja student postižu na sljedeći način:

• kolokvij: usmena prezentacija pročitanog djela
• dodatna aktivnost u skladu s ambicijama studenta: individualni rad;
• Parcijalni ispit: pismena provjera znanja (ZOT – zadaci objektivnog tipa)
• Završni ispit: pismena provjera znanja (ZOT – zadaci objektivnog tipa)

Napomena:
Da bi pristupili završnom ispitu studenti su dužni tokom nastave dostići minimalan broj bodova (55%) za svaki oblik ativnosti. U konačnu ocjenu ulaze pohađanje i angažiranost studenata tokom nastave, ocjena radnih zadataka i njihova usmena prezentacija (individualno i/ili u paru i/ili u manjim grupama) te rezultati parcijalnog i završnog pismenog ispita. Pismeni radni zadaci su obaveza svih studenata te se moraju predati u pismenom obliku do kraja semestra prema unaprijed dogovorenom terminu.</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznadprosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Literatura</td><td>Obavezna
1. Matijević, M., Bilić, V., Opić, S. (2016). Pedagogija za učitelje i nastavnike. Zagreb: Školska knjiga
2. Vukasović, A. (2001): Pedagogija, Hrvatski katolički zbor "MI", Zagreb
3. Bratanić, M. (1993): Mikropedagogija, Zagreb, Školska knjiga</td></tr>
<tr><td>Dodatna
1. Lenzen, D. (2002): Vodič znanosti o odgoju, Zagreb, Educa
2. Mialaret, G. (1989): Uvod u edukacijske znanosti, Zagreb, Školske novine
3. Mijatović, A. /ur. / (1999), Osnove suvremene pedagogije, Zagreb: Hrvatski pedagoško-književni zbor (poglavlja: VII, VIII, IX, XII, XVI, XXIII)</td></tr>
<tr><td>Napomene</td><td>Shodno potrebama nastavnog procesa studenti će se upućivati na druge dostupne relevantne izvore.</td></tr>
</table>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagoška psihologija 3				
Šifra/kod	FILPED 416	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	II	Semestar	III	Ak. godina	2020/2021.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski, srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Amir Pušina, redovni profesor, doktor psiholoških nauka			
	Kontakt podaci	Kabinet: 160/III E-mail: pusinaamir@yahoo.com Telefon: : (033) 253 – 167	Termin konsultacija	Prema raporedu konsultacija na Web stranici FF	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci				
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2 seminar: 1 vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagoška psihologija 3 obuhvata različite teorijske (klasične i alternativne) pristupe učenju kao osnove i uvjete poglavito institucionalnog (školskog) učenja i poučavanja. Ovi teorijski pristupi na iskustvenoj/praktičnoj (nastavnoj) ravni vezuju se/manifestiraju u različitim sadržajima kojima se poučava (jezik –čitanje/pisanje, matematika, prirodne znanosti, umjetnost), različitim modelima učenja i metodama poučavanja, pokazateljima djelotvornosti poučavanja i osobinama sudionika učenja i poučavanja.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Omogućiti dublji, funkcionalni uvid u spoznaje o ljudskom učenju temeljem različitih psihologijskih teorijskih pristupa (bihejvioristički, kognitivistički, socijalni, konstruktivistički, humanistički) i njihove refleksije na školsko učenje i poučavanje koje vode ka"transformacijskim kompetencijama": (1) kreiranju novih vrijednosti, (2) pomirivanju napetosti i dilema i (3) preuzimanju odgovornosti, sve za bolju budućnost svijeta u kojemu živimo.				
Ishodi učenja	Nakon apsolviranog semestra studenti će: 1.biti motivirani i sposobni pojedinačno i u grupi definirati i analizirati osnovne pojmove teorija učenja; 2.kritički i kreacijski raspravljati o teorijskim pristupima učenju i njihovoj vezi sa sadržajima, procesima i sudionicima učenja i poučavanja; 3.procjenjivati, diferencirati, situirati i vrednovati psihologijska teorijska i empirijska saznanja o različitim pristupima učenju u odnosu na druge naučne discipline, osobito pedagogiju i didaktiku; 4.biti u stanju samostalno i timski prikupljati, analizirati, organizirati i interpretirati podatke od značaja za diskutiranje/pozicioniranje psihologije učenja i poučavanja u širi				

	(društveni) i uži (školski) kontekst; 5. Izvoditi jednostavnija teorijska i empirijska istraživanja vezana za tematiku učenja i poučavanja te odgovorno, komunikacijski inovativno i fleksibilno prezentirati rezultate do kojih se u istraživanjima došlo; 6. unaprijediti anlitičke, praktične i kreativne kompetencije u oblasti psihologije učenja i poučavanja, osobito: • jasno psihologijsko i psihološko identificiranje izazova i problema učenja i poučavanja; • reprezentiranje i organiziranje informacija o učenju i poučavanju; • formuliranje jasnih strategija u rješavanju problema učenja (učenik) i poučavanja (nastavnik); • raspodjelu ličnih i kolektivnih materijalnih i nematerijalnih resursa koji omogućuju učenje i poučavanje; • (samo)nadgledanje i (samo) evaluaciju procesa i produkata učenja i poučavanja; • orijentiranost na etiku i vrijednost psihologijskih spoznaja o učenju i poučavanju naročito ulogu pedagoginja/pedagoga u promicanju univerzalnih ljudskih vrijednosti; • istrajavanje u ostvarivanju/primjeni realno koncipiranih ciljeva i zadataka u školskom učenju/poučavanju temeljeno na unutrašnjoj motivaciji, nezavisnosti i otvorenosti za timski rad ,nova iskustva i cjeloživotno učenje; • sposobnosti redefiniranja problema, propitivanja i analiziranja pretpostavki, razvijanja i plasiranja kreativnih ideja, preuzimanja razumnih rizika, toleriranja neodređenosti, naročito modeliranja kreativnosti i inovativnosti u ulozi pedagoginja/pedagoga.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Pripremanje i planiranje
2. 12.-16.10.2020.	**Bihejvioristički pristup učenju - klasično uvjetovanje** ❖ Učenje klasičnim uvjetovanjem ❖ Oblikovanje ponašanja ❖ Odgojno-obrazovne mogućnosti i konsekvence
3. 19.-23.10.2020.	**Bihejvioristički pristup učenju - operantno uvjetovanje** ❖ Učenje operantnim uvjetovanjem ❖ Oblikovanje ponašanja ❖ Odgojno-obrazovne mogućnosti i konsekvence
4. 26.-30.10.2020.	**Kognitivistički pristup učenju** ❖ Pristupi i načela Geštalt psihologije ❖ Verbalno učenje i zaboravljanje ❖ Teorija obrade informacija ❖ Odgojno-obrazovne mogućnosti i konsekvence

5. 2.-6.11.2020.	**Socijalne teorije učenja** ❖ Opservacijsko učenje ❖ Socijalno-kognitivistička teorija učenja Odgojno-obrazovne mogućnosti i konsekvence
6. 09.-13.11.2020.	**Konstruktivistička teorija učenja** ❖ Konstruktivističko shvatanje o učenju ❖ Konstruktivistički model pamćenja ❖ Ciljevi učenja i konstruktivizam ❖ Uvjeti za učenje i konstruktivizam ❖ Odgojno-obrazovne mogućnosti i konsekvence
7. 16.-20.11.2020.	**Humanistički i savremeni pristupi učenju i podučavanju** ❖ Humanizam kao filozofija i psihologija ❖ Ciljevi i principi humanističkog pristupa ❖ Odgoj za razvoj ❖ Ekološki odgoj i obrazovanje ❖ Cjeloživotno obrazovanje ❖ Gardnerov pristup ❖ Sternbergov pristup ❖ Odgojno-obrazovne mogućnosti i konsekvence
8. 23.-27.11.2020.	**Polusemestralna provjera znanja studenata**
9. 30.11.-4.12.2020.	**Osobine učitelja/ica i poučavanje** ❖ Stavovi i očekivanja ❖ Znanja ❖ Vještine ❖ Ko je kompetentan učitelj/ica?
10. 7.-11.12.2020.	**Metode poučavanja i modeli učenja** ❖ Direktno (izravno) poučavanje ❖ Poučavanje vođenim otkrivanjem i razgovorom ❖ Integracijski model poučavanju kreativnosti ❖ Vođena improvizacija ❖ Strategije i taktike poticanja kreativnosti ❖ Paralelni model poticanja kreativnosti
11. 14.-18.12.2020.	**Metode poučavanja i modeli učenja – samostalno učenje i poučavanje u vještinama učenja** ❖ Vještine praćenja procesa poučavanja ❖ Vještine samostalnog učenja ❖ Vještine pokazivanja i upotrebe znanja
12. 21.-25.12.2020.	**Poučavanje čitanju i kreativnom pisanju** ❖ Komponente čitanja ❖ Teorije procesa čitanja ❖ Čitalačke vještine ❖ Etape usvajanja vještine čitanja ❖ Kako poučavati čitanju ❖ Kako povećati brzinu čitanja ❖ Spolne razlike u čitanju ❖ Kako poučavati kreativnom pisanju

13.	**Poučavanje matematici i prirodnim znanostima**
28.12.2020- 1.01.2021.	❖ Predškolska neformalna matematička znanja ❖ Školska matematika ❖ Poučavanje pojmovima ili postupcima? ❖ Spolne razlike u rješavanju matematičkih zadataka Poučavanje prirodnim znanostima
14.	**Pokazatelji djelotvornosti poučavanja**
04.-08.01.2021.	❖ Vrijeme provedeno u učenju/poučavanju ❖ Gradivo i kognitivni razvoj učenika ❖ Operacionalizacija očekivanih ishoda poučavanja
15.	Sistematizacija i evaluacija
11.-15.1.2021.	
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
18.01.- 22.01.2021.	
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
25.01.- 29.01.2021.	
18.	
01.02.- 05.02.2021.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	**Oblici:** predavanja, seminari, vježbe, frontalni, grupni, rad u parovima, individualni i individualizirani rad. **Metode:** Verbalno-tekstualne, demonstracijske i ilustracijske, eksperimenti, mini-projekti, modeliranje, pronalaženje problema, sinektika, SCAMPER, morfološka analiza, provokacija.
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

Kriterij - opis	Minimum za uspjeh u procentima	Maksimalan procenat u ukupnom postignuću
Prisustvo/aktivitet	80	10
Prezentacija/aktivnost prema vlastitome izboru	55	10
Polusemestralni ispit	55	40
Završni ispit	55	40
	Ukupno:	100

Napomena: *Aktivno učešće u nastavnim aktivnostima podrazumijeva adekvatno pripremanje studenata, naročito čitanje udžbenika i šire literature, pretraživanje interneta, traganje za informacijama i sl., u skladu s dinamikom realizacije nastave. Sve provjere znanja (kviz, ispiti) su u pravilu pismene.* ***Studenti se naročito ohrabruju da iskažu kreativnost u radu, originalnost u izvođenju i primjeni različitih ideja u svim etapama i oblicima nastavnih aktivnosti.***

Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	Obavezna 1. Pušina, A. (2020). ***Navođenje na kreativnost: psihologijski fundamenti.*** Sarajevo: Filozofski fakultet. http://www.ff-eizdavastvo.ba/Books/NAVODJENJE-NA-KREATIVNOST_PSIHOLOGIJSKI-FUNDAMENTI.pdf 2. Vizek-Vidović, V. i drugi.(2003). ***Psihologija obrazovanja***. Zagreb: IEP-VERN. 3.Woolfolk, A.(2019). ***Educational Psychology*,14th ed.:** Peaerson
	Dodatna 1. Pušina, A. (2020). ***Ljudska kreativnost:psihologijski modeli.*** Sarajevo: Filozofski fakultet, eizdavaštvo. http://www.ff-eizdavastvo.ba/Books/LJUDSKA-KREATIVNOST-PSIHOLOGIJSKI-MODELI.pdf 2. Pušina, A. (2018). Kreativnost u nastavi : psihologijska utemeljenost i neke pedagoške implikacije. *Zbornik radova Odsjeka za pedagogiju* [Elektronski izvor]. ISSN 2490-2292. - God. 2, br. 2 (2018), str. 445-455. http://www.ff-eizdavastvo.ba/Books/SerialPubl/ped/Zbornik-radova-2018.pdf 3. Silver,F ., Strong, R.W., Perini, M.J. (2000). ***Integrating learning styles and multiple intelligences***. Trenton: ASCD; 4. Schunk, D.H. (2014). Learning Theories: An Educational Perspective. Pearson Education Limited. 5. Sternberg, R.J. & Grigorenko E. (2007). ***Teaching for Successful Intelligence***. Corwin Press.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Informatika u pedagogiji				
Šifra/kod	FIL PED 128	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	I	Semestar	I	Ak. godina	2020/2021.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski, srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Emina Dedić Bukvić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107/II E-mail: emina.dedic.bukvic@ff.unsa.ba dedic.emina@gmail.com Telefon: 033/253-109	Termin konsultacija	Prema raporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Izbor asistenta u toku			
	Kontakt podaci				
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2; seminar: / vježbe: 3;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Nastavni predmet *Informatika u pedagogiji* omogućava studentima upoznavanje sa osnovnim polazištima predmetnog područja, sa pravilima akademskog pisanja i sa pravilima citiranja, potom poticanju razvoja informatičke i informacijske pismenosti. Studenti će izučavati karakteristike multimedijalnog okruženja, principe podučavanja i upotrebe IKT-a u nastavnom procesu, načine primjene obrazovnih platformi, prilagodbe IKT-a u inkluzivnom okruženju, te promišljati o posljedicama digitalnog nasilja.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija jeste upoznati studente upoznavanje sa pravilima akademskog pisanja, razvijati informatičku i informacijsku pismenost, predstaviti principe obrazovanja u multimedijalnom okruženju, kao i podići svijest o značaju obrazovnih platformi za pripadnike Net-generacije.				
Ishodi učenja	• Definirati i objasniti ključne pojmove nastavnog predmeta. • Prepoznati i izdvojiti karakteristike akademskih radova. • Razlikovati informatičku od informacijske pismenosti. • Primjeniti znanja o citiranju pri izradi pojedinih zadataka. • Prikazati vještine prezentiranja. • Prepoznati i izdvojiti karakteristike multimedijalnog okruženja. • Razlikovati informatičku od informacijske pismenosti. • Primjeniti znanja o citiranju pri izradi pojedinih zadataka. • Primijeniti znanja pri izradi digitalnog nastavnog materijala. • Kritički promišljati o određenom problemu iz šire literature.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	
2.	Uvod u osnove kolegija (ciljevi nastave i način realizacije)
12.-16.10.2020.	
3.	Osnovna polazišta u analiziranju, razumijevanju i određenju Informatike u pedagogiji
19.-23.10.2020.	
4.	Akademski radovi: pretraživanje: alati i tehnike/citiranje/prezentiranje
26.-30.10.2020.	
5.	Pismenost: informatička, informacijska i medijska pismenost
2.-6.11.2020.	
6.	Pedagoški i didaktičko-metodički značaj savremene tehnologije: najčešće zablude o IKT u obrazovanju
09.-13.11.2020.	
7.	Kako učimo i podučavamo u multimedijalnom okruženju? Kreiramo li e-škole?
16.-20.11.2020.	
8.	**Polusemestralna provjera znanja studenata**
23.-27.11.2020.	
9.	Pripremamo li nastavnike za učenike Net-genere?
30.11.-4.12.2020.	
10.	E-learning i/ili online učenje i/ili elektronično učenje
7.-11.12.2020.	
11.	Digitalni nastavni materijali / Obrazovne platforme: Moodle
14.-18.12.2020.	
12.	Cyber-socijalizacija
21.-25.12.2020.	
13.	Digitalno nasilje – prevencija i reagovanje
28.12.2020- 1.01.2021.	
14.	Asistivne tehnologije u nastavi – izazovi i praksa
04.-08.01.2021.	
15.	Evaluacija rada i potpisi
11.-15.1.2021.	
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
18.01.- 22.01.2021.	
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
25.01.- 29.01.2021.	
18.	
01.02.- 05.02.2021.	

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</td><td>Oblici: frontalni, grupni, rad u paru i individualni rad;
Metode: metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda čitanja i rada na tekstu, metoda pisanja, metoda kooperativnog učenja;</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Prisustvo i aktivnost na nastavi</td><td>6</td><td>6%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Dnevnik ključnih pojmova</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Kolokvij</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Lista bibliografskih podataka</td><td>8</td><td>8%</td></tr>
<tr><td>5.</td><td>Polusemestralna provjera znanja</td><td>25</td><td>25%</td></tr>
<tr><td>6.</td><td>Završni ispit</td><td>35</td><td>35%</td></tr>
<tr><td>7.</td><td>Dodatna aktivnost (prema interesu studenta, neobavezna aktivnost)</td><td>6</td><td>6%</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:
• Aktivnost na nastavi i vježbama: studenti (redovnog i vanrednog statusa) pripremanjem i aktivnim učešćem u nastavnim jedinicama ostvaruju bodove za ovaj element praćenja;
• Dnevnik ključnih pojmova: studenti (u paru) pripremaju listu ključnih pojmova (minimalno 10, maksimalno 20 pojmova) i daju opis i/ili definiciju odabranih pojmova. Dokument postavljaju na platformu BISER u 6. sedmici nastave.
• Lista bibliografskih podataka: studenti (u paru) izrađuju zadatak u kojem kroz primjere (bibliografske podatke o djelima koja predstavljaju pojedine teme iz sadržaja predmeta) ponavljaju znanja o pravilima citiranja i pisanja izvora u akademskim radovima. Dokument postavljaju na platformu BISER u 10. sedmici nastave.
• Kolokvij: na osnovu pročitane knjige (odabrane sa liste dodatne literature – individualni zadatak) studenti učestvuju u raspravi u okviru kooperativnog učenja; Raspara o knjigama bit će organizovana u 12, 13. i 14. sedmici nastave.
• Polusemestralna provjera i završni ispit: studenti pristupaju ispitnim terminima i polažu sadržaje iz literature koju su izučavali tokom semestra;
• Dodatna aktivnost: studenti (po želji) mogu birati teme u kojima propituju i istražuju određene probleme iz ovog kolegija, te ovim zadatkom doprinose povećanju ukupnog broja bodova; Zadatak može biti: prevod relevantnog sadržaja /poglavlje knjige/članak/, esej, seminarski rad. Dodatni zadatak studenti postavljaju na platformu BISER najkasnije u 15. sedmici nastave.</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
</table>

Literatura	*Obavezna* 1. Bruck, Z, Pirija, A. (2016). *Informacijsko-komunikacijske tehnologije u nastavi i izvannastavnim aktivnostima.* Sarajevo: Centar za obrazovne inicijative Step by Step. Str: 3-75. 2. Dedić Bukvić, E, Hajdarpašić, L. (2014). *Informacijska pismenost: imperativ društva znanja.* U: Zbornik radova 2. međunarodne znanstvene konferencije: Pedagogija, obrazovanje i nastava. Vol. 1. Mostar: Sveučilište, Fakultet Prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti. Str: 211-217. 3. Dedić Bukvić, E. (2016). *Zastupljenost informacijske i informatičke kompetencije na studijskim programima izobrazbe nastavnika na Univerzitetu u Sarajevu.* U: Obrazovanje odraslih, časopis za obrazovanje odraslih i kulturu, Vol. XVI, Br. 2, Bosanski kulturni centar Sarajevo i Institut za međunarodnu saradnju Njemačkog saveza visokih narodnih škola (dvv international) Ured u BiH. Str: 73-96. Preuzeto: http://www.dvv-international.ba/fileadmin/files/bosnia-and-herzegovina/Documents/Casopis_2_2016.pdf 4. Dedić Bukvić, E, Hodžić, L. (2018). Digitalne kompetencije – izazov suvremenom nastavniku. U: *Upravljanje kvalitetom u obrazovanju odraslih.* Zbornik radova 8. Međunarodne konferencije o obrazovanju odraslih. Zagreb: Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih. Hrvatsko andragoško društvo. Dostupno: https://epale.ec.europa.eu/hr/node/93836. 5. Dizdar, S. i dr. (2012). *Informacijska pismenost: Smjernice za razvoj inovativnih mrežnih modula.* Sarajevo: Univerzitet u Sarajevu. Str: 5-14, 75-88, 165-184, 197-211. 6. Dizdar, S. (2015). *Oblici i umijeća akademskog pisanja.* Sarajevo: University Press, Izdanja Magistrat. Str: 223-283, 329-341. 7. Ćukušić, M, Jadrić, M. (2012). *e-učenje: koncept i primjena.* Zagreb: Školska knjiga. Str: 12-35, 44-94. 8. Grupa autora (2016). *Digitalno nasilje – prevencija i reagovanje.* Republika Srbija: Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, UNICEF. Dostupno: http://www.mpn.gov.rs/wp-content/uploads/2015/08/priru%C4%8Dnik-interaktivni.pdf. 9. Kuleto, V, Dedić, V. (2013). *e-learning. e-učenje: Pedagogija, tehnologija, menadžment.* Beograd: LINK group. Dostupno: http://www.its.edu.rs/cms/mestoZaUploadFajlove/eLearning%20knjiga2013WEB%20(1).pdf. 10. Lazor, M, Isakov, M, Ivković, N. (2012). *Asistivna tehnologija u školi.* Novi Sad. Dostupno: https://www.gloria-ferrari.com/pdf/asistivna_tehnologija_u_skoli.pdf. 11. Matijević, M. (ur). (2017). *Nastava i škola za net-generaciju.* Sveučilište u Zagrebu: Učiteljski fakultet. Str: 19-41, 49-70, 115-138. 12. *Preporuke za izradu obrazovnih materijala za e-učenje.* (2009). Zagreb: Povjerenstvo za implementaciju e-učenja. Dostupno: http://eqibelt.srce.hr/fileadmin/dokumenti/tempus_eqibelt/outcomes/Preporuke_e-ucenje_2009_UNIRI.pdf. 13. Tajić, L. (2013). *Medijska pismenost u BiH.* Sarajevo: Internews u Bosni i Hercegovini. (knjiga dostupna kod nastavnika). **Napomena**: odabrane stranice iz navedene obavezne literature objedinjene su u jedan dokument.

	Dodatna **Knjige za kolokvij:** 1. Aftab, P. (2003). *Opasnosti Interneta: vodič za škole i roditelje.* Zagreb: Neretva. 2. Babić, V. (2013). *Dječija pornografija i Internet – interdisciplinarni ogledi.* Vitez. 3. Smol, G, Vorgan, G. (2011). *Internet mozak: Kako digitalna civilizacija oblikuje mozgove naše djece.* Psihopolis Institut, Novi Sad. 4. Spitzer, M. (2018). *Digitalna demencija: Kako mi i naša djeca silazimo s uma.* Zagreb: Ljevak. 5. Tapscott, D. (2011). *Odrasti digitalno.* Mate d.o.o. Zagreb.
Napomene	Prema Nastavnom planu i programu, studenti koji studiraju dvopredmetni studij (Pedagogija i druga studijska grupa), pohađaju predmet Informatika u pedagogiji s tim što prisustvuju na jednom satu predavanja i jednom satu vježbi. U skladu sa tim studenti su dužni pripremiti listu bibliografskih podataka i pristupiti ispitnim obavezama.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagoška komunikologija				
Šifra/kod	FIL PED 364	Status (obavezni ili izborni)	Izborni	ECTS	3
Ciklus studija	I	Semestar	I i V	Ak. godina	2020/2021.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Emina Dedić Bukvić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107/II E-mail: emina.dedic.bukvic@ff.unsa.ba dedic.emina@gmail.com Telefon: 033/253-109	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	NPP 2013/2014. predavanja: / seminar: 2; vježbe: / NPP 2019/2020: predavanja: 1 seminar: / vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Nastavni predmet *Pedagoška komunikologija* predstavlja spoj komunikacijskih i odgojno-obrazovnih procesa. To znači da svaki međuljudski odnos je mikroelement odgojnog zbivanja o kojem zavisi uspješnost odgojnog djelovanja. Pa tako odgoja nema bez međuljudskog odnosa. Izučavajući nastavne sadržaje, studenti će između ostalog, upoznati se sa elementima uspješnog odnosa, odgojno-obrazovne komunikacije, odnosu odgajatelj-odgajanik, kao i trendovima medijske pismenosti.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente sa odgojno-obrazovnom komunikacijom koja omogućava procese učenja i podučavanja, prisutne ne samo u odgoju i obrazovanju, nego i u svim ljudskim djelatnostima.				
Ishodi učenja	• Definirati i objasniti ključne pojmove nastavnog predmeta. • Prepoznati i izdvojiti karakteristike odgojno-obrazovne komunikacije. • Ilustrirati primjere komunikacijskih obrazaca. • Ispitati i raspraviti o određenom komunikacijskom problemu. • Predstaviti zaključke dobijene pri izradi radova.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	
2. 12.-16.10.2020.	Uvod u kolegij: upoznavanje sa ciljem i sadržajem kolegija
3. 19.-23.10.2020.	Komunikologija – temeljni pojmovi
4. 26.-30.10.2020.	Razvoj znanosti, grane i istraživanja
5. 2.-6.11.2020.	Etika komuniciranja
6. 09.-13.11.2020.	Povijest i kultura komuniciranja
7. 16.-20.11.2020.	Odgojno – obrazovna komunikacija
8. 23.-27.11.2020.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 30.11.-4.12.2020.	Verbalna, neverbalna i digitalna komunikacija
10. 7.-11.12.2020.	Komunikacije u kroskulturalnom društvu
11. 14.-18.12.2020.	Nenasilna komunikacija
12. 21.-25.12.2020.	Jezik medija
13. 28.12.2020- 1.01.2021.	Medijsko opismenjavanje
14. 04.-08.01.2021.	Informacijske tehnologije i multimedijalno komuniciranje
15. 11.-15.1.2021.	Evaluacija rada i potpisi
16. 18.01.- 22.01.2021.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 25.01.- 29.01.2021.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18. 01.02.- 05.02.2021.	

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave
(oblici i metode)</td><td>Oblici: frontalni, grupni, rad u paru i individualni rad;
Metode: metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda čitanja i rada na tekstu, metoda pisanja, metoda kooperativnog učenja;</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Prisustvo i aktivnost na nastavi</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Idejna skica</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Istraživački rad
(ekvivalnet završnoj provjeri znanja)</td><td>55</td><td>55%</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Prezentacija istraživačkog rada</td><td>15</td><td>15%</td></tr>
<tr><td>5.</td><td>Dodatna aktivnost (prema interesu studenta, neobavezna aktivnost)</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

• Aktivnost na nastavi i vježbama: studenti pripremanjem i aktivnim učešćem u nastavnim jedinicama ostvaruju bodove za ovaj element praćenja;
• Idejna skica: studenti (u paru) biraju temu/problem istraživanja, te pripremaju metodološki okvir za realizaciju istraživanja. Idejnu skicu postavljaju na platformu BISER u 6. sedmici nastave.
• Istraživački rad: studenti (u paru) istražuju, analiziraju literaturu, propituju i kritički se osvrću na odabrani istraživački problem u svakodnevnom životu. Istraživački rad postavljaju na platformu BISER u 11 sedmici nastave.
• Prezentacija istraživačkog rada: predstavljanje ključnih rezultata istraživanja koje su opisali u istraživačkom radu planirano je u 11, 12, 13, 14 sedmici nastave.
• Dodatna aktivnost: studenti (po želji) mogu birati teme u kojima propituju i istražuju određene probleme iz ovog kolegija, te ovim zadatkom doprinose povećanju ukupnog broja bodova; Za dodatnu aktivnost studenti mogu birati seminarski rad, prevod članka/poglavlja knjige, akademski argumentacijski esej. Zadatak treba postaviti na platformu BISER najkasnije u 15 sedmici nastave.</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
</table>

Literatura	*Obavezna* 1. Brajša, P. (1994). *Pedagoška komunikologija*; Zagreb, Školske novine. 2. Bratanić, M. (1993). *Mikropedagogija: interakcijsko-komunikacijski aspekt odgoja*. Zagreb: Školska knjiga. *Dodatna* 1. Ajduković, M., Pečnik, N. (2007). *Nenasilno rješavanje sukoba*. Zagreb: Alinea. 2. Brajša, P. (1996). *Umijeće svađanja: Svađam se, dakle postojim*. Pula: C. A. S. H. 3. Brajša, P. (2000). *Umijeće razgovora*. Pula: C. A. S. H. 4. Čović, L, Čović, B. (2007). *Osnovi komunikologije*. Banja Luka: Panevropski univerzitet »Aperion« za multidisciplinarne i virtualne studije. 5. Dizdar, S. i dr. (2012). *Informacijska pismenost: Smjernice za razvoj inovativnih mrežnih modula*. Sarajevo: Univerzitet u Sarajevu. 6. Grant, W. (2005). *Kako riješiti sukobe i pretvoriti ih u suradnju.* Zagreb: Mozaik knjiga. 7. Mandić, T. (2003). *Komunikologija: psihologija komunikacije*. Beograd: Clio. 8. Neill, S. (1994). *Neverbalna komunikacija u razredu*. Zagreb: Educa. 9. Pease, A. (2002). *Govor tijela: Kako misli drugih ljudi pročitati iz njihovih kretnji.* Zagreb: AGM. 10. Plenković, M. (1993). *Komunikologija masovnih medija*. Zagreb: Barbat. 11. Reardon, K, K. (1998). *Interpersonalna komunikacija: gdje se misli susreću.* Zagreb: Alinea. 12. Rosenberg, M. (2006). *Nenasilna komunikacija: Jezik života.* Osijek: Centar za mir, nenasilje i ljudska prava. 13. Tajić, L. (2013). *Medijska pismenost u BiH.* Sarajevo: Internews u Bosni i Hercegovini.
Napomene	Studenti koji studiraju dvopredmetni studij (Pedagogija i druga studijska grupa) ne pohađaju ovaj predmet, utvrđeno prema Nastavnom planu i programu 2013/2014.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Osnove komparativne pedagogije				
Šifra/kod	FIL PED 321	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	I	Semestar	V	Ak. godina	2020/2021.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položeni predmeti: Opća pedagogija (FIL PED 211) i Opća povijest pedagogije i školstva (FIL PED 216)				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Emina Dedić Bukvić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107/II E-mail: emina.dedic.bukvic@ff.unsa.ba dedic.emina@gmail.com Telefon: 033/253-109	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Izbor asistenta u toku			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2; seminar: / vježbe: 1;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Nastavni predmet *Osnove komparativne pedagogije* izučava tendencije i probleme odgoja, obrazovanja i školstva u svijetu, ukazujući na univerzalnost i globalnost određenih pitanja, te na zajedničke i specifične puteve njihova rješavanja.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj nastavnog predmeta jeste upoznati studente sa složenošću teorijsko-metodoloških pitanja komparativne pedagogije, kao i pripremiti studente da komparativno pristupe pitanjima odgoja i obrazovanja.				
Ishodi učenja	• Definirati i objasniti ključne pojmove nastavnog predmeta. • Prepoznati i izdvojiti teorijsko-metodološke karakteristike ove discipline. • Raspravljati i predviđati dalje tokove razvoja komparativne pedagogije. • Propitati i zastupati mišljenje o određenim savremenim problemima u obrazovanju.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	
2. 12.-16.10.2020.	Uvod u kolegij: upoznavanje sa ciljem i sadržajem kolegija
3. 19.-23.10.2020.	Komparativna pedagogija u sistemu pedagoških naučnih disciplina
4. 26.-30.10.2020.	Historijski razvoj i konstituiranje komparativne pedagogije
5. 2.-6.11.2020.	Komparativna pedagogija na univerzitetima širom svijeta
6. 09.-13.11.2020.	Teorijsko-metodološke osnove komparativne pedagogije
7. 16.-20.11.2020.	Međunarodne organizacije i njihovo učešće u komparativnim studijama (Unesco, Unicef, Savjet Evrope, BIE, OECD, i dr.) i udruženja komparativista;
8. 23.-27.11.2020.	**Polusemestralna provjera znanja studenata**
9. 30.11.-4.12.2020.	Globalizacijski izazovi i predviđanja daljeg razvoja ove pedagoške discipline
10. 7.-11.12.2020.	Evropsko obrazovanje ili obrazovanje kao središte Evrope
11. 14.-18.12.2020.	Obrazovanje za stoljeće znanja: Obrazovanje za tržište rada
12. 21.-25.12.2020.	Pismenost i rodna (ne)jednakost u obrazovanju
13. 28.12.2020- 1.01.2021.	Globalno obrazovanje i obrazovanje usmjerene ka „ugroženim“ skupinama (obrazovanje osoba sa posebnim potrebama, djece i mladih u riziku, pripadnika manjinskih skupina, raseljenih lica i sl)
14. 04.-08.01.2021.	Čemu učimo djecu u školi mimo onog što je propisano?
15. 11.-15.1.2021.	Evaluacija rada i potpisi
16. 18.01.- 22.01.2021.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 25.01.- 29.01.2021.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18. 01.02.- 05.02.2021.	

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</td><td>Oblici: frontalni, grupni, rad u paru i individualni rad;
Metode: metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda čitanja i rada na tekstu, metoda pisanja, metoda kooperativnog učenja;</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Prisustvo i aktivnost na nastavi</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Kolokvij</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Istraživački rad</td><td>20</td><td>20%</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Završni ispit</td><td>50</td><td>50%</td></tr>
<tr><td>5.</td><td>Dodatna aktivnost (prema interesu studenta, neobavezna aktivnost)</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

• Aktivnost na nastavi i vježbama: studenti pripremanjem i aktivnim učešćem u nastavnim jedinicama ostvaruju bodove za ovaj element praćenja;
• Kolokvij: na osnovu pročitane knjige (prema slobodnom izboru) studenti učestvuju u raspravi u okviru kooperativnog učenja; zadatak će se realizirati u 9. sedmici nastave.
• Istraživački rad: studenti (u paru) istražuju i predstavljaju određeni problem u obrazovanju; termin za izlaganje istraživačkog rada je u 11. i 12. sedmici nastave; studenti na platformu BISER postavljaju istraživački rad u 11. sedmici nastave.
• Dodatna aktivnost: studenti (po želji) mogu birati teme u kojima propituju i istražuju određene probleme iz ovog kolegija, te ovim zadatkom doprinose povećanju ukupnog broja bodova; Za dodatnu aktivnost studenti mogu birati seminarski rad, prevod članka/poglavlja knjige, akademski argumentacijski esej. Zadatak postavljaju na platformu BISER najkasnije u 15. sedmici nastave.</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
<tr><td>Literatura</td><td>Obavezna

1. Antić, S. (ur.) (1995). Europska orijentacija hrvatskog školstva. Zagreb. Stranice iz knjige: 83-97.
2. Kulić, R. (2011). Komparativna pedagogija: Teorije, sistemi, reforme. Beograd: Svet knjige. Banja Luka: Filozofski fakultet. Stranice iz knjige: 13-121, 247-279.</td></tr>
</table>

	3. Mitrović, D. (1976). *Moderni tokovi komparativne pedagogije*. Sarajevo: IP Svjetlost. Stranice iz knjige: 291-331, 359-380. 4. Spasenović, V. (2013). *Školski sistemi iz komparativne perspektive*. Beograd: Institut za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu. Stranice iz knjige: 15-81. Preuzeto: https://www.academia.edu/17811357/Skolski_sistemi_iz_komparativne_perspektive 5. Vrcelj, S. (2005). *U potrazi za identitetom – Iz perspektive komparativne pedagogije*. Rijeka.
	Dodatna i literatura za kolokvij 1. Bray, M., Pašalić-Kreso, A. (ur.) (2007). *Komparativna edukacija: Nastavak tradicija, novi izazovi i nove paradigme*; Sarajevo, Connectum. 2. Coombs, Ph. (1971). *Svetska kriza obrazovanja.* Beograd: Interpres. 3. Delors, J. (1998). *Učenje – blago u nama*, Zagreb, Educa. 4. Filipović, M. (2013). *Škola i društvene nejednakosti.* Beograd: HESPERIAedu. 5. Morin, E. (2001). *Odgoj za budućnost – Sedam temeljnih spoznaja u odgoju za budućnost*, Zagreb, Educa. 6. Perotti, A. (1995). *Pledoaje za interkulturalni odgoj i obrazovanje.* Zagreb: Educa.
Napomene	Studenti koji studiraju dvopredmetni studij (Pedagogija i druga studijska grupa) pohađaju jedan (1) sat predavanja i jedan (1) vježbi. Sve aktivnosti su obavezne kao i studentima sa jednopredmetnog studija.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagoška antropologija				
Šifra/kod	FIL PED 401	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	II	Semestar	I	Ak. godina	2020/2021.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Emina Dedić Bukvić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107/II E-mail: emina.dedic.bukvic@ff.unsa.ba dedic.emina@gmail.com Telefon: 033/253-109	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Saradnik	Ime i prezime	Edina Nikšić Rebihić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/2 E-mail: edina.niksic@ff.unsa.ba niksic.edina@gmail.com Telefon: 033/ 253 139	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar: / vježbe: 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Nastavni predmet *Pedagoška antropologija* omogućava izučavanje antropoloških fenomena u odgoju i obrazovanju, kao što su sociokulturni korijeni odgoja, stilovi odgajanja djeteta, razvoj identiteta, narodne umotvorine, običaje i navike i sl.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija jeste pružanje prilika za upoznavanje i razumijevanje antropoloških fenomena u odgoju i obrazovanju, te primjene antropoloških saznanja u rješavanju odgojno-obrazovnih problema.				
Ishodi učenja	• Prepoznati i definirati ključne pojmove iz oblasti pedagoške antropologije. • Analizirati i tumačiti antropološke fenomene u odgoju i obrazovanju. • Zapamtiti, objasniti i raspravljati o izdvojenim temama kolegija. • Ispitati i raspraviti o određenom antropološkom problemu u obliku istraživačkog rada. • Prezentirati rezultate istraživačkog rada. • Razviti istraživačku radoznalost za izučavanjem pojedinih problema iz ove oblasti.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Uvod u kolegij: upoznavanje sa ciljem i sadržajem kolegija
2.	Pojmovno određenje pedagoške antropologije
12.-16.10.2020.	
3.	Temeljne/specifične metode, postupci i tehnike kvalitativnog istraživanja - etnografska metoda
19.-23.10.2020.	
4.	Odgoj kao antropološka činjenica i sociokulturni korijeni odgoja
26.-30.10.2020.	
5.	Oblici učenja kulture: „Internet kultura“ i nove kulture učenja
2.-6.11.2020.	
6.	Uloga roditelja u odgoju- rodni identitet
09.-13.11.2020.	
7.	Identitet – problemi određenja kulturnog, etničkog i religijskog identiteta - uloga odgoja
16.-20.11.2020.	
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
23.-27.11.2020.	
9.	Izlaganje projekata: Primjeri etnografskog istraživanja-studentski radovi
30.11.-4.12.2020.	
10.	Odnos kulture, škole i pojedinca
7.-11.12.2020.	
11.	Kultura škole: kriza autoriteta i sistema vrijednosti
14.-18.12.2020.	
12.	Pohvale, zabrane i kazne u odgoju- kulturološka interpretacija
21.-25.12.2020.	
13.	Narodne umotvorine, običaji i navike - poučne priče, pjesme, uspavanke, sklapanje braka, svadbeni običaji, propisi u trudnoći, dojenje, navikavanje na hranu i higijenu – terensko proučavanje u BiH
28.12.2020- 1.01.2021.	
14.	Igre i igračke, pohvale, zabrane i kazne u odgoju - kulturološka interpretacija Tradicionalna muzika i igra
04.-08.01.2021.	
15.	Evaluacija rada i potpisi
11.-15.1.2021.	
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
18.01.- 22.01.2021.	
17.	**Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu**
25.01.- 29.01.2021.	
18.	
01.02.- 05.02.2021.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)

Oblici: frontalni, grupni, rad u paru i individualni rad;
Metode: metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda čitanja i rada na tekstu, metoda pisanja, metoda kooperativnog učenja;

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Aktivnost na nastavi i vježbama	5	5%
2.	Istraživački rad (ekvivalent za polusemestralni ispit)	20	20%
3.	Kolokvij	15	15%
4.	Završni ispit	50	50%
5.	Dodatna aktivnost (prema interesu studenta, neobavezna aktivnost)	10	10%
	Ukupno: 100 bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Aktivnost na nastavi i vježbama: studenti (redovnog i vanrednog statusa) pripremanjem i aktivnim učešćem u nastavnim jedinicama ostvaruju bodove za ovaj element praćenja;
- Istraživački rad: studenti (individualno ili u paru) istražuju, analiziraju literaturu i kritički se osvrću na određeni problem; u istraživanju antropoloških fenomena, studenti će se koristiti elementima terenskog metoda (to znači, obuhvatit će one karakteristike značajne za problem istraživanja); Studenti su dužni zadatke postaviti na platformu BISER u VIII sedmici, studenti će u terminu predavanja u IX sedmici izlagati rezultate istraživanja;
- Kolokvij: na osnovu pročitane knjige (prema slobodnom izboru) studenti učestvuju u raspravi u okviru kooperativnog učenja; Termin kolokvija za redovne i vanredne studente je X sedmica.
- Završni ispit: studenti pristupaju ispitnim terminima i polažu sadržaje iz literature koju su izučavali tokom semestra;
- Dodatna aktivnost: studenti (po želji) mogu birati teme u kojima propituju i istražuju određene antropološke probleme, te ovim zadatkom doprinose povećanju ukupnog broja bodova. Dodatna aktivnost se treba realizirati do kraja nastave u zimskom semestru, a može biti u obliku izrade seminarskog rada, antropološkog istraživanja i prevoda određenih članaka ili poglavlja u knjizi.

Skala ocjenjivanja

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura	*Obavezna* 1. Mranjus, K. Rončević, N. Ivošević, L. (2013). *[Inter]kulturalna dimenzija u odgoju i obrazovanju.* Rijeka : Filozofski fakultet 2. Pastuović, N. (2012). *Obrazovanje i razvoj : kako obrazovanje razvija ljude i mijenja društvo, a kako društvo djeluje na obrazovanje.* Zagreb: Institut za društvena istraživanja 3. Slatina, M. (2006). *Od individue do ličnosti - Uvođenje u teoriju konfluentnog obrazovanja.* Zenica. Dom štampe. Stranice iz knjige: 61-147. 4. Spajić-Vrkaš, V. (2008). "Pedagoški zanemaren div: Kultura odgojno-obrazovne ustanove kao čimbenik i mjerilo njene učinkovitosti". U: *Mirisi djetinjstva: Koncepcije, pristupi i programi predškolskog odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj.* Makarska: Dječji vrtić Biokovsko zvonce. Str:44-54. 5. Tufekčić, A. (2012). *Osnovi etnopedagogije.* Sarajevo: Dobra knjiga. Str: 12-98. 6. Walter, F. (2012). *Zajedničke škole/različiti identiteti : nacionalno jedinstvo i kulturna razlika.* Beograd : Fabrika knjiga **Literatura za kolokvij**: 1. Chua, A. (2012). *Majka uspjeha: kako sam odgojila pobjednike.* Zagreb : Znanje. 2. Shaw, R, Wood, S. (2009). *Epidemija popustljivog odgoja.* Zagreb: VBZ. 3. Vederil, R. (2005). *Kolaps kulture.* Beograd: CLIO.
	Dodatna 1. Bruner, J. (2000). *Kultura obrazovanja.* Zagreb: Educa. Stranice iz knjige: 57-76. 2. Canvez, P. (1999). *Odgojiti građanina.* Zagreb: Educa. 3. Duran, M. (2001). *Dijete i igra.* Zagreb: Naklada Slap. 4. Fakete-Sullivan, M. i Đedović, M. (2018) *ZLATNE BOSANSKE BAJKE – za velike i male,* Sarajevo: Mladinska knjiga Sarajevo 5. Mougniotte, A. (1995). *Odgajati za demokraciju.* Zagreb: Educa. 6. Monaghan, J, Just P. (2003). *Socijalna i kulturna antropologija.* Sarajevo: Šahinpašić. Stranice iz knjige: 13-52. 7. Moore, J. D. (2002). *Uvod u antropologiju: Teorije i teoretičari kulture.* Zagreb: Jesenski i Turk. Stranice iz knjige: 9-83. 8. Skledar, N. (1998). *Osnovni oblici čovjekova duha i kulture: uvod u antropologiju (II dio).* Zagreb: Hrvatsko filozofsko društvo. Stranice iz knjige:19-62, 117-124. 9. Spajić-Vrkaš, V. (u suradnji s I. Elezović, I. Rukavina, M. Pažur, D. Vahtar, M. Ćehulić) (2015). *(Ne)moć građanskog odgoja i obrazovanja: Objedinjeno izvješće o učincima eksperimentalne provedbe Kurikuluma građanskog odgoja i obrazovanja u 12 osnovnih i srednjih škola (2012.-2013).* Zagreb: Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja, str. 67-78 (https://www.ncvvo.hr/wp-content/uploads/2016/06/GOO_e_publikacija.pdf). 10. Spajić-Vrkaš, V. (2016). „Stavovi učenika i nastavnika o školskoj kulturi kao kontekstu provedbe i rezultatima provedbe građanskog odgoja i obrazovanja: kvantitativna analiza. U: Pažur, M. (ur.) (2016). *Rekonstrukcija građanskog odgoja i obrazovanja u Hrvatskoj: koncept, institucije i prakse.* Zagreb: Mreža mladih Hrvatske, str. 77-122 (http://www.mmh.hr/files/ckfinder/files/Rekonstrukcija-GOO(1).pdf). 11. Spajić-Vrkaš, V.; Horvat, M. (2016). „Participativna demokracija, učenje za aktivno građanstvo i školska kultura". U: Kovačić, M. i Horvat, M. (ur.) *Od podanika do građana: Razvoj građanske kompetencije mladih.* Zagreb: Institut za društvena istraživanja u Zagrebu i GONG, str. 111-151 (samo poglavlje o školskoj kulturi i aktivnom građanstvu). (http://idiprints.knjiznica.idi.hr/507/1/Od%20podanika%20do%20gra%C4%91ana

	.pdf) 12. Subotić, Lj., Živančević-Sekeruš, I. (ur.) (2010). Susret kultura – zbornik radova (knjiga 1), Novi Sad, Univerzitet u Novom Sadu, Filozofski fakultet. Dostupno na: http://www.ff.uns.ac.rs/biblioteka/digitalna/susret_kultura/2009/Susret_kultura_knjiga_1.pdf. 13. Živančević-Sekeruš, I. (ur.) (2013). Susret kultura – zbornik radova (knjiga 2), Novi Sad, Univerzitet u Novom Sadu, Filozofski fakultet. Dostupno na: https://bib.irb.hr/datoteka/605389.SK-6-2-2013-w-2.pdf.
Napomene	Studenti koji studiraju dvopredmetni studij (Pedagogija i druga studijska grupa) pohađaju dva (2) sata predavanja i 1 (jedan) sat vježbi. Opterećenje studente je opisano sa 4 ECTS boda. Sve aktivnosti opisane u Syllabusu su obavezne.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Obrazovne politike i upravljanje obrazovnim sistemima				
Šifra/kod	FIL PED 411	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	II	Semestar	I	Ak. godina	2020/2021.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Emina Dedić Bukvić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107/II E-mail: emina.dedic.bukvic@ff.unsa.ba dedic.emina@gmail.com Telefon: 033/253-109	Termin konsultacija	prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Edina Nikšić Rebihić, MA (izvodi vježbe do povratka s porodiljnog odsustva Anide Manko, MA)			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/2 E-mail: edina.niksic@ff.unsa.ba niksic.edina@gmail.com Telefon: 033/ 253 139	Termin konsultacija	prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2; seminar: / vježbe: 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Nastavni predmet *Obrazovne politike i upravljanje obrazovnim sistemima* omogućava izučavanje obrazovnih politika u regionu i u svijetu. Daje prilike za sticanje znanja, razumijevanje i kritičku analizu ključnih pojmova (npr. tranzicija, reforma, upravljanje obrazovanjem, pravednost u obrazovanju i sl), kao i temeljito izučavanje naconalnih i međunarodnih dokumenata (npr. zakoni, strategije, povelje i sl).				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija jeste pružanje prilika za upoznavanje i razumijevanje sa karakteristika pojedinih obrazovnih politika, razumijevanje logike njihovog razvoja, kao i poticanje radoznalosti za proučavanjem u ovoj oblasti.				
Ishodi učenja	• Prepoznati i definirati ključne pojmova. • Analizirati i tumačiti nacionalne i međunarodne dokumente. • Zapamtiti, objasniti i raspravljati o izdvojenim temama kolegija. • Ispitati i raspraviti o određenom problemu obrazovne politike u obliku istraživačkog projekta. • Prezentirati rezultate rada na projektu. • Razumijeti i argumentirati uloge učitelja i pedagoga u kreiranju i spovođenju obrazovnih politika. • Razviti istraživačku radoznalost za izučavanjem pojedinih istraživačkih problema iz ove oblasti.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	
2.	Uvod u kolegij: upoznavanje sa ciljem i sadržajem kolegija
12.-16.10.2020.	
3.	Teorijsko-pedagoška promišljanja o obrazovnoj politici / ključni pojmovi
19.-23.10.2020.	
4.	Ključni nacionalni i međunarodni dokumenti koji se odnose na obrazovne politike
26.-30.10.2020.	
5.	Obrazovne politike u postsocijalističkim i postkolonijalnim zemljama (zemlje u tranziciji)
2.-6.11.2020.	
6.	Obrazovne reforme i efikasnost obrazovnih sistema
09.-13.11.2020.	
7.	Politika upravljanja i finansiranja obrazovanja
16.-20.11.2020.	
8.	**Polusemestralna provjera znanja studenata**
23.-27.11.2020.	
9.	Obrazovne politike usmjerene ka „ugroženim" skupinama (obrazovanje osoba sa posebnim potrebama, djece i mladih u riziku, pripadnika manjinskih skupina, raseljenih lica i sl)
30.11.-4.12.2020.	
10.	Savremene tendencije obrazovnih politika u međunarodnoj perspektivi
7.-11.12.2020.	
11.	Rasprava o djelu „Contra paedagogicos: ideja o liberalnom obrazovanju"
14.-18.12.2020.	
12.	Specifičnosti obrazovne politike (politika) u BiH i regionu
21.-25.12.2020.	
13.	Učitelji i pedagozi kao ključni akteri obrazovnih politika
28.12.2020- 1.01.2021.	
14.	Priče o uspješnim školama
04.-08.01.2021.	
15.	Evaluacija rada i potpisi
11.-15.1.2021.	
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
18.01.- 22.01.2021.	
17.	**Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu**
25.01.- 29.01.2021.	
18.	
01.02.- 05.02.2021.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici: frontalni, grupni, rad u paru i individualni rad; Metode: metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda čitanja i rada na tekstu, metoda pisanja, metoda kooperativnog učenja;
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Aktivnost na nastavi i vježbama	5	5%
2.	Idejna skica projekta	10	10%
3.	Projekat (ekvivalent polusemestralnoj provjeri znanja)	22	22%
4.	Kolokvij	8	8%
5.	Završni ispit	50	50%
6.	Dodatna aktivnost (prema interesu studenta, neobavezna aktivnost)	5	5%
	Ukupno: 100 bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Aktivnost na nastavi i vježbama: studenti (redovnog i vanrednog statusa) pripremanjem i aktivnim učešćem u nastavnim jedinicama ostvaruju bodove za ovaj element praćenja;
- Idejna skica: studenti (individualno ili u paru) nakon odabrane teme pripremaju idejnu skicu projekta, skica treba da sadrži sve metodološke elemente. Idejnu skicu studenti postavljaju na platformu BISER u 5. sedmici nastave. Nakon izrade idejne skice, pristupaju izradi istraživačkog projekta.
- Projekat: studenti (individualno ili u paru) istražuju, analiziraju literaturu i kritički se osvrću na određeni problem; ovaj zadatak je ekvivalent polusemestralnoj provjeri znanja studenata; Studenti postavljaju Projekat na platformu BISER u 9. sedmica nastave.
- Kolokvij: na osnovu pročitane knjige „Contra paedagogicos: ideja o liberalnom obrazovanju", studenti učestvuju u raspravi u okviru kooperativnog učenja; (Termin kolokvija je u 11. sedmici nastave).
- Završni ispit: studenti pristupaju završnom ispitu i polažu sadržaje iz literature koju su izučavali tokom semestra;
- Dodatna aktivnost: studenti (po želji) mogu birati teme u kojima propituju i istražuju određene probleme obrazovnih politika, te ovim zadatkom doprinose povećanju ukupnog broja bodova. Dodatna aktivnost se treba realizirati do kraja nastave u zimskom semestru. Za dodatnu aktivnost studenti mogu birati seminarski rad, prevod članka/poglavlja knjige, akademski argumentacijski esej.

Napomena: /

Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;

	c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna* 1. Birzea, C. (1994). *Obrazovne politike zemalja u tranziciji,* Council of Europe Press, PZ Bihać. 2. Domović i dr. (2011). *Europsko obrazovanje: koncepti i perspektive iz pet zemalja,* Zagreb: Školska knjiga. 3. Hebib, E. (2013). *Kako razvijati školu: razvojni i reformski procesi u oblasti školskog obrazovanja.* Beograd: Institut za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta u Beogradu. 4. Mijatović, A. i drugi (1999). *Osnove suvremne pedagogije*; Zagreb:Educa. 5. Pastuović, N. (1999). *Edukologija: integrativna znanost o sustavu cjeloživotnog obrazovanja i odgoja.* Zagreb: Znamen. 6. Rado, P. (2001). *Tranzicija u obrazovanju,* The Open Society Institut, PZ Bihać. 7. Spasenović, V. (2019). *Obrazovna politika: globalni i lokalni procesi.* Beograd: Institut za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta u Beogradu. Preuzeto: https://www.academia.edu/40104409/Obrazovna_politika_globalni_i_lokalni_procesi **Literatura za kolokvij:** Polšek, D. (2015). *Contra paedagogicos: ideja o liberalnom obrazovanju.* Zagreb: Institut društvenih znanosti Ivo Pilar. *Dodatna* 1. Dizdar, S. (2015). *Oblici i umijeća akademskog pisanja.* Sarajevo: University Press, Izdanja Magistrat. 2. Fild, S. i dr. (2010). *Nema više neuspešnih: 10 koraka do jednakopravnosti u obrazovanju,* OECD, Ministarstvo prosvete Republike Srbije. preuzeto: http://narip.cep.edu.rs/biblioteka/nema-vise-neuspesnih-deset-koraka-do-jednakopravnosti-u-obrazovanju.pdf. 3. Freire, P. (2002). *Pedagogija obespravljenih;* Zagreb: Odraz. 4. Frost, D. (2014). *Liderstvo nastavnika: put ka transformisanju obrazovanja.* Beograd: Centar za obrazovne politike. preuzeto:http://www.cep.edu.rs/public/Liderstvo_nastavnika_-_sa_koricama1.pdf. 5. Grac, Z. (2007). *Istraživanje obrazovanja i formulisanje obrazovnih politika;* Beograd: Centar za obrazovne politike. preuzeto: http://www.cep.edu.rs/izdanja. 6. Legrand, L. (1993). *Obrazovne politike.* Zagreb: Educa. 7. OECD. (2007). *Obrazovna politika za rizične učenika i učenike sa teškoćama u jugo-istočnoj Evropi;* OECD. preuzeto: https://www.oecd.org/edu/school/38614112.pdf. 8. Pavlović Breneselović, D, Spasenović, V, Alibabić, Š. (2019). *Obrazovna politika i praksa: u skladu ili u raskoraku.* Zbornik radova. Beograd: Filozofski fakultet Univerziteta u Beogradu. Institut za pedagogiju i andragogiju. /online/ 9. Sahlberg, P. (2012). *Lekcije iz Finske: Šta svijet može naučiti iz obrazovne promjene u Finskoj*; Zagreb: Školska knjiga. 10. Vizek Vidović, V. (ur) (2005). *Cjeloživotno obrazovanje učitelja i nastavnika: višestruke perspektive,* Zagreb: Institut za društvena istraživanja u Zagrebu. preuzeto: http://www.idi.hr/images/stories/publikacije/Cjelozivotno_obrazovanje.pdf. 11. Zhao, Y. (2012). *Sustizati ili voditi: američko obrazovanje u doba globalizacije,* Zagreb: Educa.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju i studijski program Specijalne pedagogije				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	IP Muzejska pedagogija				
Šifra/kod	FIL PED 252	Status (obavezni ili izborni)	Izborni predmet	ECTS	3
Ciklus studija	I ciklus studija	semestar	III semestar	Ak. godina	2020./21.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema preduvjeta za upis predmeta.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik.				
Nastavnik	Ime i prezime	prof.dr. Snježana Šušnjara, izvanredni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet:102/II Email:snjezana.susnjara@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 271	Termin konsultacija	prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	v.asist. Anida Manko, MA (porodiljno odsustvo)			
	Kontakt podaci	Kabinet: Email: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 1	seminar: 0	vježbe:1		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti će se tokom kolegija upoznati sa ključnim odrednicama pedagoškog rada u muzeju. Predstavit će se teorijska i empirijska istraživanja koja govore o važnosti pedagoške djelatnosti muzeja. Studenti će biti upoznati sa zadacima i strategijama rada muzejskog pedagoga, kao i načinima kako kreirati da muzejsko okruženje i učenje prilagode svima.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je upoznati studente sa predmetom izučavanja muzejske pedagogije, te sa izazovima koji se javljaju u ovom području. Osposobiti studente za pripremu i realizaciju obrazovnih sadržaja u muzeju. Razumjeti i argumentirati ulogu pedagoga u kreiranju i spovođenju odgoja i obrazovanja u muzeju.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog predmeta i položenog ispita studenti će moći: 1. Definirati osnovne pojmove iz oblasti muzejske pedagogije. 2. Predložiti najmanje pet pedagoških aktivnosti koje se mogu realizirati u muzeju. 3. Prilagoditi obrazovne sadržaje u skladu s tematikom muzeja /izložbama, eksponatima../ 4. Razumjeti i argumentirati ulogu pedagoga u kreiranju i spovođenju odgoja i obrazovanja u muzeju. 5. Analizirati značaj pedagoških teorijskih spoznaja na osobnoj i socijalnoj razini u muzejskom prostoru. 6. Razviti istraživačku radoznalost za izučavanjem pojedinih pedagoških izazova u muzeju.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 12.10.-16.10.'20.	Uvodni susret, upoznavanje s kolegijem, ciljevima i očekivanjima
2. 19.10.-23.10.'20.	Razvoj i izazovi muzejske pedagogije
3. 26.10.-30.10'20.	O muzeju: društvena uloga muzeja
4. 02.11.-06.11.'20.	Muzeji kao mjesto cjeloživotnog učenja
5. 09.11.-13.11.'20.	Otvorenost muzeja za sve/svakoga
6. 16.11.-20.11.'20.	Obrazovne potrebe posjetitelja u muzeju
7. 23.11.-27.11.'20	Pristupi učenju u muzejskom okruženju
8. 30.11.-04.12.'20.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 07.12.-11.12.'20.	Škola u muzeju/muzej u školi
10. 14.12.-18.12.'20.	Kompetencije muzejskog pedagoga
11. 21.12.-25.12.21.	Komunikacija muzejskog pedagoga sa muzejskim djelatnicima
12. 28.12.-01.01.'21.	Metode i strategije za kreiranje pedagoško-muzejskih aktivnosti
13. 04.01.-08.01.'20.	Realizacija pedagoških aktivnosti u muzeju
14. 11.01.-15.01.'21.	„Muzejske priče“
15. 18.01.-22.01.'21.	Evaluacija i potpisi
16. 25.01.-29.01.'21.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 01.02.-05.02.'21.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18. 08.02.-12.02.'21.	

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave
(oblici i metode)</td><td>Nastava se realizira online putem uz upotrebu online platformi.
Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada.
Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu.</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Praktični zadatak 1</td><td>20</td><td>20%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Praktični zadatak 2</td><td>45</td><td>45%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Pismeni zadatak</td><td>35</td><td>35%</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno:</td><td>100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

• Praktični zadatak 1 je obavezna aktivnost za sve studente. Studenti samostalno kreiraju program aktivnosti muzejskog pedagoga. Program rada treba da sadrži najmanje dvadeset (20) različitih programskih aktivnosti koje trebaju biti detaljno operacionalizirane. Praktični zadatak 1 se u pisanoj formi predaje u 7. tjednu nastave.
• Praktični zadatak 2 studenti u paru treba da osmisle pet (5) pedagoških aktivnosti u muzeju. Studenti sami biraju muzej i tematiku koju će predstaviti kroz pedagoške aktivnosti koje su osmislili. Praktični rad u formi Izvještaja se predaje u 13. tjednu nastave, a u 14. tjednu nastave studenti prezentiraju svoj rad. Ova aktivnost je obavezna za sve studente.
• Pismeni zadatak je aktivnost koja se radi individualno i obavezna je za sve studente. Studenti trebaju odabrati dva (2) muzejska eksponata i osmisliti muzejsku priču koja će pratiti legendu samog eksponata, ali na način da „muzejska priča“ bude u potpunosti prilagođena svima. Studenti će na prvom susretu dobiti detaljne upute o svim aktivnostima. Pismeni zadatak se predaje u 16.tjednu nastave.</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
<tr><td>Literatura</td><td>Obavezna literatura:

1. Detling, D. (2011). Promišljanja o muzejskoj pedagogiji i prilog istoj. Osječki zbornik, 30(xx), 335-341.
2. Dengel, S., Dreykorn, M., Grüne, P., Hirsch, A., Kunz-Ott, H., Neukirchen, V., Oelums, L., Wagner, E. (2011). Škola @ muzej – priručnik o suradnji. Preuzeto 15.2.2018; sa http://www.icom-croatia.hr/wp-content/uploads/2011/11/skola-i-muzejprirucnik-o-suradni.pdf
3. Hein, G.E. (1998). Learning in the Museum, London:Routledge
4. Hooper-Greenhill, E. (Ed.). (1999). The educational role of the</td></tr>
</table>

	museum.Psychology Press. 5. Mandić, A. (2014). Izazovi muzejske edukacije : savremena umjetnost i strategije vizuelnog razmišljanja, Sarajevo: Dobra knjiga. 6. Milutinović, J. (2010). Učenje u muzeju, Povijest u nastavi, VIII br. 2 (16) / str. 201-350, Zagreb: Društvo za Hrvatsku povjesnicu
	Dodatna literatura: 1. N Cogo, I. (2017). Muzejsko zakonodavstvo u Bosni i Hercegovini od 1945 do 2012. godine, Zenica: Element 2. Greenhill, E. H. (1992). Museums and the Shaping of Knowledge. Routledge ž 3. Previšić, V. (2007). Kurikulum (teorije, metodologija, sadržaj i struktura), Zagreb:Školska knjiga. 4. Škarić, M. (2017). Muzejska pedagogija u službi raznovrsnih inteligencija, Hrvatsko muzejsko društvo/ uredili: Danko Dujmović, Lorka Lončar Uvodić i Mirjana Margetić, Zagreb. Preuzeto sa: file:///E:/Zbornik8.-skupa.pdf (20.2.2019.) 5. Žnidar, V. (1972). Zadaci i oblici suradnje muzeja i škola. Muzeologija 15,str. 1-135. 6. Nastavni materijali i stručni časopisi.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Metodika odgojnog rada				
Šifra/kod	FIL PED 341	Status (obavezni ili izborni)	O	ECTS	5
Ciklus studija	I	Semestar	V (peti)	Ak. godina	2020/21.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Snježana Šušnjara, redovni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 102 E-mail: snjezana.susnjara@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 271	Termin konsultacija	Prema rasporedu konzultacija	
Saradnik	Ime i prezime	viša asist. Edina Nikšić Rebihić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101 E-mail:edina.niksic.rebihic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 139	Termin konsultacija	Prema rasporedu konzultacija	
Tjedni broj kontakt sati	predavanja __1____; seminar_____; vježbe__2_____				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	○ Razmatranje aktualnih problema odgojnog rada ○ Koncepti odgoja i procesi u odgoju danas ○ Ovladavanje komunikacijskim vještinama ○ Stjecanje uvida u razvojne probleme mladih i načine prevladavanja asocijalnih i drugih negativnih pojava ○ Osposobljavanje za uporabu raznih tehnika i postupaka u odgojnom radu ○ Restitucija u odgojnom radu ○ Empatija ○ Metode, sredstva i načela odgojnog rada				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente s dostignućima suvremene pedagoške znanosti a posebno s teorijom i praksom odgojnog rada, te s metodama i tehnikama istraživanja pedagoških pojava u školi, kroz osposobljavanje za praktičnu primjenu.				
Ishodi učenja	Nakon izvršavanja programom predviđenih obveza i položenog istpita, student će moći: -prepoznati i imenovati koncepte i procese odgoja -koristiti potrebne kompetencije iskazane kroz znanja i vještine za razumijevanje različitih načina komuniciranja i provođenja intervjua -kombinirati tehnike i postupke u odgojnom radu -kritički razmatrati pitanja i probleme suvremenog odgoja i obrazovanja				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Tjedan Datum	Nastavna jedinica
1. 5.-9.10.2020.	Uvod u osnove kolegija – ciljevi nastave i način realizacije
2. 12.-16.10.2020.	Koncepti odgoja i procesi u odgoju danas
3. 19.-23.10.2020.	Aktualni problemi odgojnog rada (pedagoške situacije)
4. 26.-30.10.2020.	Značaj i funkcija verbalne i neverbalne komunikacije u nastavnom procesu
5. 2.-6.11.2020.	Empatija u pedagoškom radu
6. 09.-13.11.2020.	Problemi školske discipline i primjena restitucije u odgojnom radu
7. 16.-20.11.2020.	Konfliktne situacije u odgojno-obrazovnim institucijama i njihovo rješavanje
8. 23.-27.11.2020.	**Polusemestralna provjera znanja studenata**
9. 30.11.-4.12.2020.	Uvid u razvojne probleme mladih i prevencija neprihvatljivih oblika ponašanja
10. 7.-11.12.2020.	Pedagoški odnos u obitelji
11. 14.-18.12.2020.	Nastava kao odgojni konstrukt
12. 21.-25.12.2020.	Opća načela odgajanja
13. 28.12.2020- 1.01.2021.	Odgojne metode
14. 04.-08.01.2021.	Odgojna sredstva
15. 11.-15.1.2021.	Sistematizacija gradiva i potpisi
16. 18.01.-22.01.2021.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 25.01.-29.01.2021.	Završni ispiti za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18. 01.02.-05.02.2021.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici rada: frontalni, rad u paru i grupi, individualni oblik rada. Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, demonstrativno-ilustrativna
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Aktivno sudjelovanje na nastavi	5	5%
2.	Kolokvij-Prezentacije	20	20%
3.	Prvi semestralni ispit	30	30%
4.	Završni ispit	45	45%
	Ukupno: 100 bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Prisustvo i aktivnosti na predavanjima i vježbama podrazumijevaju kontinuirano praćenje rada studenata, evidentiranje aktivnog sudjelovanja na nastavi. Prisustvo i aktivnosti na predavanjima i vježbama nose 5 bodova.
- Izlaganja i rasprave tijekom prezentacija na dogovorene teme iznosi 20 bodova.
- Polusemestralni i završni ispiti podrazumijeva sadržaje realizirane tijekom cijelog semestra. Polusemestralni ispit nosi 30 bodova, završni ispit 45 bodova.
- Izvanredni studenti pišu esej na jednu od ponuđenih tema. Esej nosi 5 bodova i potrebno je pisanu verziju rada predati u 11. tjednu nastave

Napomena:

Obaveze i elementi praćenja izvanrednih studenata

Red br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni
1.	Esej	5	5%
2.	Kolokvij-prezentacije	20	20%
2.	Polusemestralna provjera znanja	30	30%
3.	Završni ispit	45	45%
	Ukupno bodova	100	100%

Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vjednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, s ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, s primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna* 1. Bratanić, M. (1990). *Mikropedagogija*. Zagreb, Školska knjiga 2. Gossen, D. (1994). *Restitucija*; Zagreb, Alinea 3. Vukasović, A. (1998). *Pedagogija*. Zagreb, Hrvatski katolički Zbor „MI" 4. Šušnjara, S. (2017). *Pedagoške mrvice*, FMC Svjetlo riječi, Sarajevo 5. Šušnjara, S. (2011). Važnost verbalne i neverbalne komunikacije. *Suvremena pitanja* br.15, str.77-90 6. Bašić, S. (2015). Svrha i osnovna obilježja pedagoškog odnosa U: Opić, S.; Bilić, V.; Jurčić, M. (ur). Odgoj u školi. Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
	Dodatna 1. Hentig, H. (2007). Kakav odgoj želimo? Zagreb, Educa 2. Vuk-Pavlović, P. (1996). Filozofija odgoja. Zagreb, Hrvatska sveučilišna naklada 3. Vukasović, A. (1977). Moralni odgoj. Zagreb, Sveučilišna naknada Liber 4. Bilić, V.; Bašić, S. (2016). Odnosi u školi – prilozi za pedagogiju odnosa. Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. (odabrana poglavlja)
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija: Za: Odsjek za bosanski, hrvatski, srpski jezik i književnost, Odsjek književnosti naroda BiH, Odsjek za romanistiku i Odsjek za slavenski jezik i književnost				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija 1				
Šifra/kod	FIL PED 203	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	I ciklus studija	Semestar	III (treći)	Ak. godina	2020/21.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema preduvjeta za upis predmeta.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik.				
Nastavnik	Ime i prezime	prof.dr. Snježana Šušnjara, redovni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet:102/II Email:snjezana.susnjara@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 271	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Suradnik	Ime i prezime	Viši asist. Edina Nikšić Rebihić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet:101/II E-mail:edina.niksic.rebihic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 139	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Tjedni broj kontakt sati	predavanja 1 seminar 0 vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti će se u toku kolegija upoznati sa sadržajima o suvremenim društvenim prilikama i prostoru odgojno-obrazovnog rada. Kratki osvrt na povijest pedagogije i školstva. Pedagogija i druge znanosti. Osnovni pedagoški pojmovi. Obiteljski i školski odgojni rad. Nastavnik i refleksivna pedagogija. Posebna poglavlja iz inkluzije u odgojno-obrazovnom radu.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj je da studenti steknu opće znanje iz Pedagogije (terminologija, specifične činjenice koje se odnose na odgojno-obrazovnu djelatnost, pedagoške konvencije, znanje principa i generalizacija u odgojnom radu). Razumjeti teorijske i praktične probleme odgojne djelatnosti u različitim socijalnim kontekstima (obitelj, škola, društvena zajednica...). Razumjeti suvremene tokove refleksivne pedagogije. Analizirati značaj pedagoških teorijskih spoznaja na osobnoj i socijalnoj razini. Ojačati funkcije pažnje u prepoznavanju pedagoških problema. Osvijestiti vrijednosti i stavove u oblasti inkluzivnog odgojno-obrazovnog rada.				
Ishodi učenja	Nakon izvršavanja programom predviđenih obveza i položenog ispita, studenti će moći: 1. Definirati temeljne pedagoške pojmove 2. Razumjeti odnos pedagogijske teorije i pedagoške prakse 3. Usvojiti znanja i spoznaje o odnosu odgoja i obrazovanja u različitim odgojno – obrazovnim situacijama 4. Analizirati značaj pedagoških teorijskih spoznaja na osobnoj i socijalnoj razini 5. Kritički razmotriti pitanja suvremenog odgoja i obrazovanja				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Tjedan Datum	Nastavna jedinica
1. 5.-9.10.2020.	Upoznavanje studenata o očekivanjima i obvezama u okviru predmeta
2. 12.-16.10.2020.	Pedagogija znanost o odgoju, predmet, zadaci i ciljevi pedagogijske znanosti
3. 19.-23.10.2020.	Pedagogija nekad i sada. Pedagogija i "drugi" Temeljni pedagoški pojmovi
4. 26.-30.10.2020.	Fenomen odgoja i obrazovanja
5. 2.-6.11.2020.	Temeljna odgojna područja (tjelesni i intelektualni odgoj)
6. 09.-13.11.2020.	Temeljna odgojna područja (moralni, radni i estetski odgoj)
7. 16.-20.11.2020.	Društveni položaj nastavnika (pedagoške kompetencije nastavnika)
8. 23.-27.11.2020.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 30.11.-4.12.2020.	"Obrazovanje za sve"
10. 7.-11.12.2020.	Inkluzija u bosanskohercegovačkom društvu
11. 14.-18.12.2020.	Osposobljavanje za život u multikulturalnoj zajednici
12. 21.-25.12.2020.	Prihvaćanje različitosti
13. 28.12.2020- 1.01.2021.	Stereotipi i predrasude
14. 04.-08.01.2021.	Priče o stvaranju škola po mjeri djeteta
15. 11.-15.1.2021.	Evaluacija i potpisi
16. 18.01.-22.01.2021.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 25.01.-29.01.2021.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18. 01.02.-05.02.2021.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada. Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu.
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

Red br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Aktivnost na nastavi	5	5%
2.	Prezentacija teme	10	10%
3.	Polusemestralna provjera znanja	40	40%
4.	Završni ispit	45	45%
	Ukupno bodova	100	100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Aktivnost na predavanjima i vježbama podrazumijeva kontinuirano praćenje rada studenata, evidentiranje aktivnog sudjelovanja na nastavi, izlaganja i rasprave. Aktivnosti na predavanjima i vježbama nose 5 bodova.
- Prezentacija teme: Studenti će u grupi predstaviti jednu od tema obuhvaćenih silabusom ovog kolegija tijekom semestra. O temama i načinu prezentacije studenti će biti obavješteni na prvom susretu. Ova aktivnost je obavezna za sve, redovne i redovne samofinansirajuće studente. Prezentacija teme nosi 10 bodova. Izvanredni studenti pišu esej na jednu od ponuđenih tema. Esej nosi 15 bodova i potrebno je da se pisana verzija preda u 11.tjednu nastave.
- Polusemestralni i završni ispiti obuhvaćat će sadržaje realizirane tijekom cijelog semestra. Polusemestralni ispit nosi 40 bodova, a završni ispit 45 bodova.

Obaveze i elementi praćenja izvanrednih studenata

Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Esej	15	10%
2.	Polusemestralna provjera znanja	40	40%
3.	Završni ispit	45	45%
	Ukupno bodova	100	100%

Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sustavom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, s ponekom greškom, nosi 85-94 boda;

	c) 8 (C) - prosječan, s primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.
	Obavezna literatura (odabrana poglavlja) 1. Vukasović, A. (1993), *Pedagogija*, Zagreb: Školska knjiga 2. Šušnjara, S. (2017), *Pedagoške mrvice*, Svjetlost: Sarajevo 3. Lenzen, D. (2002), *Vodič za studij znanosti o odgoju*. Zagreb: Educa 4. Milat, J. (2005), *Pedagogija-teorija osposobljavanja,* Zagreb: Školska knjiga 5. Čilić, A. i dr. (2009), *Priče o stvaranju škola po mjeri djeteta*; UNICEF BiH i COI; Internet izvor: https://www.unicef.org/bih/ba/prelom_bos_web1.pdf
	Dodatna i preporučena literatura: 1. Mijatović, A. i drugi (1999), *Osnove suvremne pedagogije*; Zagreb:Educa 2. Gudjons, H. (1994), *Pedagogija -temeljna znanja*, Zagreb: Educa 3. Glasser, W. (1999), *Nastavnik u kvalitetnoj školi*, Zagreb, Educa 4. Zbornik radova*: Inkluzija u školstvu Bosne i Hercegovine* (2003). Sarajevo: TEPD i Filozofski fakultet 5. Pedagoški časopisi i materijal s nastave
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija i školstvo u bosanskohercegovačkoj periodici				
Šifra/kod	FIL PED 253	Status (obavezni ili izborni)	I	ECTS	3
Ciklus studija	I	Semestar	III (TREĆI)	Ak. godina	2020/21.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, srpski i hrvatski jezik.				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Snježana Šušnjara, redovni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 102 E-mail: snjezana.susnjara@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 271	Termin konsultacija	Prema rasporedu konzultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Viša asist. Edina Nikšić Rebihić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101 E-mail:edina.niksic.rebihic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 139	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Tjedni broj kontakt sati	predavanja __1____; seminar_____; vježbe__1_____				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	o Doprinos kulturno-prosvjetnih društava i njihovih glasila na razvitak odgoja i obrazovanja u BiH o Odgojni prilozi u bh periodici o Pedagoški časopisi i listovi, o Uloga istaknutih pedagoga i učitelja kroz povijest u bh periodici o Istaknuti pedagoški pisci				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente s bogatvstvom arhivske građe koja svjedoči o školstvu, odgoju i obrazovanju BIH; istaknuti ulogu i značaj učitelja i pedagoga za razvoj pedagoške misli u BiH. Predočiti važnost pokretanje pedagoških časopisa.				
Ishodi učenja	Nakon izvršavanja programom predviđenih obveza i položenog istpita, student će moći: o Analizirati odgojno-obrazovne teme u bh periodici o Kritički promišljati i raspravljati o osnovnim pedagoškim idejama kroz povijest u bh periodici o Pratiti razvoj pedagoške misli u BiH o Samostalno provoditi istraživanja o povijesti školstva koristeći arhivsku građu				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Tjedan Datum	Nastavna jedinica
1. 5.-9.10.2020.	Uvod u osnove kolegija – ciljevi nastave i način realizacije
2. 12.-16.10.2020.	Predmet proučavanja povijesti školstva i pedagogije Metodologija povijesnih istraživanja
3. 19.-23.10.2020.	Pedagoški rad kulturno-prosvjetnih društava Doprinos kulturno-prosvjetnih društava i njihovih glasila na razvitak odgoja i obrazovanja u BiH
4. 26.-30.10.2020.	Upoznavanje s bosanskohercegovačkom periodikom Odnos periodike i pedagogije
5. 2.-6.11.2020.	Pedagoški časopisi i listovi Behar, Bosanska vila, Bošnjak, Gajret, Glasnik Zemaljskog muzeja *u Bosni i Hercegovini*, Nada, Napredak, Narodna uzdanica, Naša škola, Novi Behar, Novi Čovjek, Porodica i dijete, Prosvjetni list, Sarajevski list, Školski vjesnik, Uzgajatelj, Zora, itd.
6. 09.-13.11.2020.	Rad na analizi članaka iz časopisa
7. 16.-20.11.2020.	Uloga istaknutih pedagoga i učitelja kroz povijest u bh periodici
8. 23.-27.11.2020.	**Polusemestralna provjera znanja studenata**
9. 30.11.-4.12.2020.	Prilozi o školstvu u BiH u osmanskom periodu
10. 7.-11.12.2020.	Školovanje u doba Austro-Ugarske
11. 14.-18.12.2020.	Odgojno-obrazovni prilozi između dva svjetska rata
12. 21.-25.12.2020.	Odgojno-obrazovni prilozi za vrijeme Jugoslavije
13. 28.12.2020- 1.01.2021.	Ideje reformne pedagogije u djelovanju Miljenka Vidovića u Bosni i Hercegovini Pedagogijska perspektiva Saliha Ljubunčića
14. 04.-08.01.2021.	Specijalno školstvo u BiH
15. 11.-15.1.2021.	Sistematizacija gradiva i potpisi
16. 18.01.-22.01.2021.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 25.01.-29.01.2021.	Završni ispiti za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave
(oblici i metode)</td><td>Način realizacije nastavnog procesa (predavanja i vježbe) u skladu je s prirodom sadržaja poučavanja i učenja, strukturom i obimom nastavne jedinice.
Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru, individualni i individualizirani oblik rad.
Metode: verbalno-tekstualne (usmeno izlaganje, razgovor i rad na tekstu)</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:
<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Prisustvo i aktivno sudjelovanje na nastavi</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Portfolio</td><td>40</td><td>40%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Istraživački rad I</td><td>50</td><td>50%</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>
Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:
• Prisustvo i aktivnosti na predavanjima i vježbama podrazumijevaju kontinuirano praćenje rada studenata, evidentiranje aktivnog sudjelovanja na nastavi. Prisustvo i aktivnosti na predavanjima i vježbama nose 10 bodova.
• Izlaganja i rasprave tijekom prezentacija portfolija iznosi 40 bodova.
• Istraživački rad podrazumjeva istraživanje odgojno-obrazovne teme u bh periodici i iznosi 50 bodova.
• Izvanredni studenti pišu esej na jednu od ponuđenih tema. Esej nosi 10 bodova i potrebno je pisanu verziju rada predati u 11. tjednu nastave.

Napomena:

Obaveze i elementi praćenja izvanrednih studenata
<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Esej</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Portfolio</td><td>40</td><td>40%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Istraživački rad</td><td>50</td><td>50%</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vjednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, nosi 95-</td></tr>
</table>

	100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, s ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, s primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna* 1. Bevanda, M. (2001) *Pedagoška misao u Bosni i Hercegovini od 1918. do 1941.* Zenica: Dom štampe. 2. Kasumović, I. (1999). *Školstvo i obrazovanje u Bosanskom ejaletu za vrijeme osmanske uprave.* Mostar : Islamski kulturni centar. 3. Papić, M. (1972) *Školstvo u Bosni i Hercegovini za vrijeme austro-ugarske okupacije : (1878-1918).* Sarajevo: "Veselin Masleša". 4. Šušnjara, S. (2013) *Specijalno školstvo u Bosni i Hercegovini od 1958. do 1990.*, Zagreb-Sarajevo: Synopsis. 5. Listovi: Behar, Bosanska vila, Bošnjak, Gajret, Glasnik Zemaljskog muzeja *u Bosni i Hercegovini,* Nada, Napredak, Narodna uzdanica, Naša škola, Novi Behar, Novi Čovjek, Osvit, Porodica i dijete, Prosvjetni list, Školski vjesnik, Uzgajatelj, Zora, itd.
	Dodatna 1. Batinić, Š., Radeka I., Šušnjara, S. (2016) *Today, as I become a Pioneer...: education in the spirit of socialism.* Historia Scholastica 1, Narodni pedagogicke museum a knihovna J.A.Komenskeho. Praha, str.29-41 2. Ćorić, B. (1978). *Nada : 1895-1903. 2, Bibliografija*, Sarajevo : Svjetlost. 3. Đurićković, D. (1975). *Bosanska vila 1885-1914. 2, Bibliografija, I,* Sarajevo : Svjetlost. 4. Kantardžić, A. (2007). *Bibliografija Novog Behara,* Sarajevo: Gazi Husrev-begova biblioteka 5. Kemura I. (1971). *Bibliografija : [radova objavljenih u kalendaru "Gajret" i "Narodna uzdanica" : (separat iz Glasnika VIS-a 1969 - 1971.,* Sarajevo : Vrhovno Islamsko starješinstvo u SFRJ. 6. Majstorović Milić, R. (1936) "Učiteljeva" bibliografija za pedeset godina njegovog izlaženja, Beograd : Jugoslovensko učiteljsko udruženje. 7. Martinović, D. J. (1979). *Prosvjeta:1889-1901 bibliografija,* Cetinje : Centralna narodna biblioteka SR Crne Gore "Đurđe Crnojević" 8. Nikšić Rebihić, E. (2016). Odgojno-obrazovni prilozi u časopisu Novi Behar 1939-1945. godine, *CONTEXT*, 3.1. 67-88. Dostupno na: http://cns.ba/context-en/ 9. Nikšić Rebihić, E. (2016). Pedagoška misao u časopisu Novi čovjek, *Godišnjak,* Sarajevo: BZK Preporod. Str. 554-576. Dostupno na: http://preporod.ba/projekti-i-izdanja/godisnjak/ 10. Nikšić Rebihić, E. (2017). Prilozi o školstvu u časopisu Gajret 1939-1941. godine, *CONTEXT*, 4.2. 29-52 Dostupno na: http://cns.ba/context-en/ 11. Šušnjara, S. (2017). Ideje reformne pedagogije u djelovanju Miljenka Vidovića u Bosni i Hercegovini, *Acta Iadertina*, Zadar: Sveučilište u Zadru. 12. *Sto godina učiteljstva u BiH*, Zbornik radova; Sarajevo: V. Masleša. (1989)

	13. Šušnjara, S. (2011) Školovanje ženske djece u vrijeme Osmanske okupacije, 1463-1878, Školski vjesnik br.4., Hrvatski pedagoško-književni zbor, Ogranak Split, Filozofski fakultet Sveučilišta u Splitu, Fakultet prirodoslovno-matematičkih znanosti u Splitu, Split 14. Šušnjara, S. (2013) *Učiteljstvo u Bosni i Hercegovini za vrijeme Austro-Ugarske*, Anali za povijest odgoja, vol.12 Hrvatski školski muzej, Zagreb, str.55-74 15. Šušnjara, S. (2014) *Školovanje ženske djece u Bosni i Hercegovini u doba Austro-Ugarske*, Napredak, Zagreb 16. Šušnjara, S. (2016) *Iskoraci u školstvu u vrijeme Austro-Ugarske Monarhije*, Zbornik radova s konferencije Odsjeka za Pedagogiju, Sarajevo 17. Šušnjara, S. (2016) *Pedagogy of Bosnia and Herzegovina between past and future.* Journal of Contemporary Educational Studies, no. 3, str.86-103 18. Šušnjara, S. (2017) *Ideje reformne pedagogije u djelovanju Miljenka Vidovića u Bosni i Hercegovini.* Akta Iadertina br.1. Zadar 19. Šušnjara, S. (2018) *Vidovićeva škola za odrasle, prosvjetni fenomen u Bosni i Hercegovini između dva svjetska rata.* Zbornik radova konferencije u Konjicu 20. Šušnjara, S. (2018) Schooling of girls in Bosnia and Herzegovina during the Austrian-Hungarian Empire (1878-1918) in Women's Education in Southern Europe: Historical perspective (19th-20th centuries), Vol.II, ed.A.Cognolati and A.F.Canales Serrano 21. Šušnjara, S. (2018) *Bosna i Hercegovina – djeca migranti u razdoblju 1958-1990.* Napredak vol. 159, br.3, 363-372 22. Šušnjara, S. (2018*) A school for adults, a Balkan educational phenomenon organized in Bosnia and Herzegovina between the two World Wars*, Rivista di Storia dell'Educazione, vol.1. 331-342 23. Šušnjara, S. (2019) I one su bile tu : lice i naličje ženskog obrazovanja do 1940. godine, Naučna/Znanstvena konferencija Bosanskohercegovačke naučnice/znanstvenice i njihov istraživački rad, Mostar 24. Materijal s nastave.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogijska istraživanja-Naučno istraživački rad 1				
Šifra/kod	FIL PED 500	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	
Ciklus studija	Drugi	Semestar	Treći	Ak. godina	2020/21.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Vrednovanje odgojno-obrazovnog rada				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. ddr. Lidija Pehar			
	Kontakt podaci	Kabinet: 100/II E-mail: lidija.pehar@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 117	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Meliha Suljagić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107/II E-mail: meliha.suljagic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 109	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2; seminar 0; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Epistemološke osnove pedagogijskih istraživanja. Otkrivanje problema istraživanja i definiranje razloga za istraživanje. Etička pitanja istraživanja. Faze (redoslijed aktivnosti) u provedbi istraživanja. Metode i izbor metoda za određene vrste istraživanja. Pojam hipoteze, primjeri pravilnosti-nepravilnosti u postavljanju hipoteza. Istraživačka pitanja/zadaci kao vodilje u istraživanjima. Definiranje varijabli istraživanja u skladnu s postavljenim hipotezama i/ili istraživačkim pitanjima. Uzorak za istraživanje – reprezentativnost uzorka. Metod prezentiranja rezultata istraživanja (sređivnje, obrada, analiza, interpretacija podataka, izvođenje zaključka i primjena rezultata istraživanja). Izlaganje i prezentiranje rezultata istraživanja. Struktura, pisanje, tehnička obrada i izrada izvještaja o istraživanju. Vrste i kategorije radova (naučni, stručni, naučno-stručni rad). Izvorni znanstveni rad. Prethodno priopćenje. Pregledni članak, Stručni članak.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj nastavnog predmeta je upoznati studente s bitnim postavkama, principima i pravilima metodološkog istraživanja pedagoških pojava, sa svrhom osposobljavanja za samostalan naučno-istraživački i stručni rad obogaćujući znanje iz kvalitativne i kvantitativne istraživačke metodologije.				
Ishodi učenja	Nakon uspješno položenog nastavnog predmeta, studenti će biti osposobljeni: - Prepoznati područja za metodološko istraživanje pedagoških pojava, - Razviti znanja o istraživačkim metodama, prikupljanju podataka, sređivanju i obradi prikupljenih podataka; - Razviti znanja o vrstama istraživanja u području naučnog rada; - Primijeniti stečena znanja i iskustva iz metodologije istraživačkog rada prilikom pisanja eseja, seminarskih radova, završnoga diplomskog rada, stučnih radova.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 12.–16.10.2020.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, obvezama i aktivnostima. Očekivanja.
2. 19.–23.10.2020.	Epistemološke osnove pedagogijskih istraživanja.
3. 26.–30.10.2020.	Etička pitanja istraživanja.
4. 02.-06.11.2020.	Otkrivanje problema istraživanja i definiranje razloga za istraživanje.
5. 09.-13.11.2020.	Metode i izbor metoda za određena istraživanja.
6. 16.-20.11.2020.	Redoslijed aktivnosti u provedbi istraživanja.
7. 23.-27.11.2020.	Pojam hipoteze, primjeri pravilnosti-nepravilnosti u postavljanju hipoteza.
8. 30.11.-04.12.'20	**Polusemestralna provjera znanja studenata**
9. 07.-11.12.2020.	Definiranje varijabli istraživanja u skladnu s postavljenim hipotezama i/ili istraživačkim pitanjima.
10. 14.-18.12.2020.	Uzorak za istraživanje – reprezentativnost uzorka.
11. 21.-25.12.2020.	Metod prezentiranja naučnih rezultata (sređivnje, obrada, analiza, interpretacija podataka, izvođenje zaključka i primjena rezultata istraživanja).
12. 28.-31.12.2020.	Izlaganje i prezentiranje rezultata istraživanja.
13. 04.-08.01.2021.	Struktura, pisanje, tehnička obrada i izrada izvještaja o istraživanju.
14. 11.-15.01.2021.	Vrste i kategorije radova (znanstveni, stručni rad).
15. 18.-22.01.2021.	Izvorni znanstveni rad. Prethodno priopćenje. Pregledni članak, Stručni rad.
16. 25.-29.01.2021.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 01.-05.02.2021.	**Završni ispit za studente I i II ciklusa po Bolonjskom procesu**
18. 08.-12.02.2021.	

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave (metode i oblici rada)</td><td><u>Nastava se realizira online uz upotrebu online platformi.</u>
U nastavi se primjenjuju nastavne metode: usmenog izlaganja (verbalno izlaganje nastavnog sadržaja - predavanje, objašnjavanje, opisivanje), metoda razgovora (pitanja otvorenog tipa, divergentna pitanja, heuristički/istraživački razgovor), metoda rada s tekstom (individualna aktivnost studenata, rad u paru i u grupi), metoda demonstracije (upotreba materijala za rješavanje određene vrste zadataka, prezentacije, videozapisi), metoda pismenih radova (provjera znanja studenata).
Oblici rada koji se primjenjuju u nastavi su: frontalni oblik rada (studenti se nalaze pred istim ciljevima i zadacima, aktivnost studenta usmjerena prema nastavniku/saradniku, dominantnost jednosmjerne komunikacije), individualni rad (samostalni radovi studenata, pismena provjera znanja), individualizirani rad (u slučaju potrebe), rad u paru (izrada različitih zadataka, udruživanje znanja, zajedničko rješavanje problema) i grupni oblik rad (učenje kroz samostalno učenje, poticanje aktivnosti podsticanje kooperativnosti-saradnje studenata, razvoj odgovornosti za vlastiti uspjeh i uspjeh ostalih članova grupe, poticanje zdravog natjecateljskog duha).</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Prisustvo na nastavi</td><td>5</td><td>5%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Aktivnost na nastavi</td><td>5</td><td>5%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Samostalni radovi</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Semestralni ispit</td><td>30</td><td>30%</td></tr>
<tr><td>5.</td><td>Završni ispit</td><td>50</td><td>50%</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno: <u>100</u> bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

Redovno prisustvo studenata na predavanjima i vježbama bit će kontinuirano praćeno i vrednovano. Radne aktivnosti studenata u toku nastave kao što su: čitanje dodatne i preporučene literature sa svrhom teorijskih istraživanja, pisanje stručnih radova i sl. bit će sistematično vrednovana.
Usvojeno znanje provjerava se pismeno u osmoj sedmici (semestralni ispit) i na kraju semestra (završni ispit). Da bi student položio semestralni ispit potrebno je da ostvari najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Ovo pravilo se odnosi i na završni ispit. Ako student ne položi semestralni ispit organizovan tokom semestra, dužan je da pristupi integralnom ispitu na kraju semestra, uz mogućnost dobivanja maksimalno 80 bodova. Da bi student položio integralni ispit potrebno je da ostvari najmanje 55% od ukupnog broja bodova.
Samostalni radovi su obavezni za sve studente. Vrsta aktivnosti samostalnog rada studenta bira se po vlastitom izboru (pregled, izvještaj, opservacija, evidencija knjiga i časopisa, pojmovnik, demonstracija, prikupljanje tekstova i sl.). Rok za predaju samostalnih radova studenata je jedanaesta sedmica.</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje</td></tr>
</table>

	se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, s ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, s primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna* 1. Cohen, L., Manion, L. i Morrison, K. (2007). *Metode istraživanja u obrazovanju.* Zagreb: NAKLADA SLAP 2. Dizdar, S. (2015). *Oblici i umijeća akademskog pisanja*. Sarajevo: University Press (odabrana poglavlja) 3. Halmi, A. (2003). *Strategije kvalitativnih istraživanja u primjenjenim društvenim znanostima.* Zagreb: NAKLADA SLAP 4. Fajgelj, S. (2007). *Metode israživanja ponašanja*. Beograd: Centar za primjenjenu psihologiju 5. Milas, G. (2005): Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima. Jastrebarsko: Naklada Slap (odabrana poglavlja) 6. Mužić, V. (1999). *Uvod u metodologiju istraživanja odgoja i obrazovanja.* Zagreb:EDUCA
	Dodatna i preporučena literatura 1. Bubić, A. (2014). Osnove statistike u društvenim i obrazovnim znanostima. Dostupno na: http://marul.ffst.hr/~abubic/nastava/statistika/statistika_prirucnik_ucitelji.pdf 2. König, E. (2001). *Teorije znanosti o odgoju*. Zagreb:EDUCA 3. Silobrčić, V. (2003). *Kako sastaviti, objaviti i ocijentiti znanstveno djelo.* Zagreb: Medicinska knjiga. 4. Šamić, M. (2006). *Kako nastaje naučno djelo*. Sarajevo: IP Svjetlost Termiz, Dž. (2003). *Metodologija društvenih nauka.* Sarajevo, Šahinpašić 5. Tkalac, V., Sinčić Ćorić, D. i Pološki Vokić, N. (2014). *Priručnik za metodologiju istraživanja u društvenim djelatnostima.* Zagreb: M.E.P. d.o.o. Zagreb 6. Vujović, M. (1990). U*vođenje u znanstveni rad u području društvenih znanosti*. Zagreb: NAKLADA SLAP
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija/ Odsjek za bosanski, hrvatski, srpski jezik i književnost / Odsjek za filozofiju / Odsjek za historiju / Odsjek za književnost naroda Bosne i Hercegovine / Odsjek za romanistiku / Odsjek za slavenske jezike i književnosti / Odsjek za sociologiju /Katedra za historiju umjetnosti				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Temeljna nastavna umijeća				
Šifra/kod	FIL PED 403	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	Drugi	Semestar	Prvi	Ak. godina	2020/21.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Snježana Šušnjara, redovni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 102/II E-mail: snjezana.susnjara@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253271	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Suradnik	Ime i prezime	Meliha Suljagić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107/II E-mail: meliha.suljagic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 109	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
	Ime i prezime	Amina Smajović, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: amina.smajovic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 139			
Tjedni broj kontakt sati	Predavanja 2; seminar 0; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kroz sadržaj predmeta studenti će se upoznati s produktivnim i najvažnijim umijećima rada nastavnika u razredu (teaching skills). Zadaća kolegija je pružiti cjelovit i sistematiziran uvid u terminologiju pedagogijske znanosti. Ključni pojmovi kolegija koji čine pojedinačne nastavne jedinice jesu: odgoj, obrazovanje, socijalizacija, poučavanje, učenje i kompetencije.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Povezati pedagošku i didaktičko metodičku teoriju, uvesti polaznike u praktična pitanja nastavne djelatnosti, proširiti shvaćanje kurikuluma, upoznati polaznike s vrstama nastavničkih kompetencija, povećati razinu razumijevanja posebnih pedagoških i disciplinskih problema u/izvan razreda, osvijestiti mogućnosti, ograničenja i vrijednosti umijeća prosudbe vlastitog i učeničkog rada.				
Ishodi učenja	Studenti će moći: - Navesti temeljna nastavna umijeća. - Prepoznati elemente dobre pripreme nastavnika za realizaciju nastavnog sata. - Primijeniti pravila uspostavljanja ugodnog razrednog ozračja. - Usporediti tehnike uspostavljanja discipline u razredu. - Prilagoditi obrazovne sadržaje djeci s poteškoćama				

	- Preispitati uspjeh vlastitog rada, s ciljem razvijanja vještine samovrednovanja.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Tjedan Datum	Nastavna jedinica
1.	Uvod u osnove kolegija – ciljevi nastave i načini realizacije. Upoznavanje i očekivanja.
2.	Priroda i obilježje nastavnih umijeća
3.	Određenje temeljnih nastavnih umijeća
4.	Temeljni pojmovi: odgoj, obrazovanje, nastava
5.	Razvitak nastavnih umijeća
6.	Koncepti planiranja, organiziranja i izvođenja nastave.
7.	Pripremanje nastave
8.	**Polusemestralna provjera znanja studenata**
9.	Izvedba nastavnog sata
10.	Motivacija u razredu: razvoj samopouzdanja u procesu učenja.
11.	Prilagodba aktivnosti učenicima
12.	Održanje učeničkog sudjelovanja
13.	Potpora nastave
14.	Rad s djecom s teškoćama: terminologija, tko su djeca s teškoćama?
15.	Savjeti u radu s djecom s teškoćama.
16.	Priprema za ispit (u ovom tjednu nema nastave)
17. **18.**	**Završni ispit za studente I i II ciklusa po Bolonjskom procesu**

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave (metode i oblici rada)</td><td><u>Nastava se realizira online uz upotrebu online platformi.</u>
Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada. Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, ilustrativno-demonstrativna metoda.</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Aktivnost na nastavi</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Polusemestralna provjera znanja</td><td>40</td><td>40%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Završni ispit</td><td>50</td><td>50%</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno: <u>100</u> bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

• Aktivnosti na predavanjima i vježbama podrazumijeva kontinuirano praćenje rada studenata kroz učešće u radnim zadacima, evidentiranje aktivnog sudjelovanja na nastavi, izlaganje i rasprave. Aktivnosti na predavanjima i vježbama nosi 10 bodova.
• Polusemestralni i završni ispit obuhvatit će sadržaje realizirane tjekom cijelog semestra. Polusemestralni ispit nosi 40 bodova, a završni ispit 50 bodova.
• Izvanredni studenti pišu esej na jednu od ponuđenih tema. Esej nosi 10 bodova i potrebno je da se pisana verzija preda u jedanaestom tjednu nastave.

Napomena:
Obaveze i elementi praćenje aktivnosti izvarednih studenata
<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Esej</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Polusemestralna provjera znanja</td><td>40</td><td>40%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Završni ispit</td><td>50</td><td>50%</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno: <u>100</u> bodova</td><td>100%</td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, s ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, s primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.</td></tr>
</table>

Literatura	*Obavezna* 1. Kyriakou, C. (2001). *Temeljna nastavna umijeća*. Zagreb: Nacionalna i sveučilišna knjižnica 2. Materijali s nastave
	Dodatna 1. Brajša, P. (1993). *Pedagoška komunikologija*. Zagreb: Školske novine 2. Glasser, W. (1993). *Kvalitetna škola*. Zagreb: EDUCA 3. Glasser, W. (1993). *Nastavnik u kvalitetnoj školi*. Zagreb: EDUCA 4. Bratanić, M.(1993). *Mikropedagogija*. Zagreb: Školska knjiga 5. Gudjons, H. (1994). *Pedagogija-temeljna znanja*. Zagreb: EDUCA 6. Zbornik radova: Inkluzija u školstvu Bosne i Hercegovine (2003). Sarajevo: TEPD i Filozofski fakultet

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	**Menadžment u obrazovanju**				
Šifra/kod	FIL PED 251	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	II	Semestar	III	Ak. godina	2020/21
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Dženeta Camović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 160/III E-mail:dzeneta.camovic@pedagogijaffsa.com Telefon: 033/253/167	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Meliha Suljagić, M.A.			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107/II E-mail: meliha.suljagic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 109	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2; seminar /; vježbe 2;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija proučavaju se ključni elementi obrazovnog menadžmenta: upravljanje, rukovođenje, vođenje i odgojno-obrazovna ustanova kao organizacija. Polazeći od značaja interpersonalnih vještina u savremenom menadžmentu, posebna pažnja se posvećuje vještinama komuniciranja, stilovima vođenja te sukobima i njihovom rješavanju. Analiziraju se aspekti pedagogije odnosa ili relacijske pedagogije, kojom se nastoje objasniti različiti međuljudski odnosi u školi/vrtiću a koji doprinose kvaliteti odgoja i obrazovanja.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente sa obrazovnim menadžmentom u širem i užem smislu - od procesa upravljanja i rukovođenja u cjelokupnoj obrazovnoj djelatnosti, rukovođenja, vođenja i interpersonalnih odnosa u odgojno-obrazovnoj ustanovi do mogućnosti i kompetencija voditelja odgojno-obrazovnih ustanova.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog kolegija student će moći: - Definirati ključne pojmove - Spoznati mogućnost primjene teorijskih spoznaja u interpersonalnim odnosima - Kritički promišljati o teorijskim spoznajama važnim za pedagogiju odnosa - Raspravljati o optimalnim modelima upravljanja pojedincem i grupom				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 12.-18.10.2020.	Uvod u osnove kolegija – ciljevi nastave i način realizacije
2. 19.-25.10.2020.	Uvod u menadžment u obrazovanju – upravljanje, rukovođenje, vođenje
3. 26.-31.10.2020.	Analiza osnovnih pojmova
4. 2.-8.11.2020.	Vođenje ljudskog potencijala u odgojno-obrazovnoj ustanovi
5. 9-15.11.2020.	Analiza različitih teorija – motiviranje u funkciji vođenja
6. 16.-22.11.2020.	Stilovi vođenja u školi
7. 23.-29.11.2020.	Analiza različitih stilova vođenja u školi (vježba)
8. 30.11.- 06.12.2020.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 7.-13.12.2020.	Timski rad i vođenje
10. 14.-20.12.2020.	Analiza osnovnih odrednica timskog rada i vođenja
11. 21.-27.12.2020.	Sukobi i njihovo rješavanje
12. 28.12.- 03.01.2021.	Konstruktivno rješavanje sukoba
13. 04.-10.01.2021.	Polazišta za gradnju pozitivnih odnosa u školi
14. 11.-17.01.2021.	Odnosi u školi su važni
15. 18.-24.01.2021.	Evaluacija i potpisi
9. 7.-13.12.2020.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. **18.** 	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</td><td>U nastavnom procesu kombinirat će se različite metode i oblici rada u skladu sa sadržajem kolegija.</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Aktivnost i inicijativa</td><td></td><td>10</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Polusemestralni ispit</td><td></td><td>45</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Završni ispit</td><td></td><td>45</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Integralni ispit</td><td></td><td>90</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Uku pno:</td><td></td><td></td><td>100%</td></tr>
<tr><td colspan="3"></td><td></td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:
• Aktivno čitanje i istraživanje relevantnih sadržaja čime se ostvaruje preduvjet za samoinicijativnu vlastitu prezentaciju ili grupnu diskusiju.
• Pristupanje parcijalnom i završnom/integralnom ispitu, koji će obuhvatati sadržaje realizirane u toku semestra.</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
<tr><td>Literatura</td><td>Obavezna
1. Bilić,V. i Bašić, S. (2016). Odnosi u školi: prilozi za pedagogiju odnosa. Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
2. Staničić, S. (2006). Menadžment u obrazovanju. Rijeka: Vlastita naklada.
3. Materijal sa nastave

Dodatna
1. Rijavec, M. (1995). Uspješan menedžer-svakodnevne metode upravljanja. Zagreb: MEP Consult.
2. Vujić, D. (2003). Menadžment ljudskih resursa i kvalitet. Beograd: Centar za primjenjenu psihologiju.</td></tr>
<tr><td>Napomene</td><td></td></tr>
</table>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija 1 (*Odsjek za historiju*)				
Šifra/kod	FIL PED 203	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	I	Semestar	III	Ak. godina	2020/2021
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Nastava se izvodi na bosanskom jeziku.				
Nastavnik	Ime i prezime	doc.dr. Dženeta Camović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 160 E-mail: dzeneta.camovic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-167	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	/			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mai: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1	seminar /	vježbe 1		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij problematizira ključna pitanja opće pedagogije i potiče na promišljanje o njenim teorijskim i praktičnim aspektima. Pruža uvid u osnovne karakteristike odgoja i obrazovanja te analizu temeljnih pedagoških pojmova.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru nastavnih sadržaja poticati kritičko mišljenje, razumijevanje i samostalno promišljanje o teoretskim i praktičnim aspektima temeljnih pedagoških spoznaja.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog kolegija student će moći: - Definirati temeljne pojmove i razumjeti različita shvatanja pedagogije kao znanosti; - Analizirati antropologijske i strukturne odrednice odgoja; - Kritički promišljati i raspravljati o osnovnim pedagoškim koncepcijama; - Razumjeti značenje pedagoških teorija za djelovanje u pedagoškoj praksi; - Analizirati i uporediti pojmovnu osnovu različitih teorija odgojne znanosti;				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 12.-18.10.2020.	Uvod u osnove kolegija – ciljevi nastave i način realizacije
2. 19.-25.10.2020.	Pedagogija – znanost o odgoju
3. 26.-31.10.2020.	Temeljni i srodni pojmovi pedagogije - terminološke raznolikosti
4. 2.-8.11.2020.	Fenomen odgoja - antropološke pretpostavke i strukturna obilježja
5. 9-15.11.2020.	Odgojna situacija, odgojni proces, odgojno polje
6. 16.-22.11.2020.	Pedagoški odnos - odgoj iz perspektive relacijske pedagogije
7. 23.-29.11.2020.	Kviz – priprema za polusemestralnu provjeru znanja
8. 30.11.-06.12.2020.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 7.-13.12.2020.	Kontekstualno razumijevanje odgoja
10. 14.-20.12.2020.	Pedagoške ideje Marije Montesori
11. 21.-27.12.2020.	Opća načela i metode odgojnog rada
12. 28.12.-03.01.2021.	Sredstva odgojnog rada
13. 04.-10.01.2021.	Različiti pristupi i stilovi u odgoju djece
14. 11.-17.01.2021.	Odgojna područja
15. 18.-24.01.2021.	Evaluacija i potpisi
9. 7.-13.12.2021.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. **18.** 	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</td><td>U nastavnom procesu kombinirat će se različite metode i oblici rada u skladu sa sadržajem kolegija.</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Prisustvo na nastavi</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Polusemestralni ispit</td><td>45</td><td>45%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Završni ispit</td><td>45</td><td>45%</td></tr>
<tr><td>4.</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>5.</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>6.</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: redovnim dolaskom i aktivnim učešćem u nastavi te pristupanjem redovnim ispitnim terminima.</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova;</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Literatura</td><td>Obavezna
1. Bašić, S. (2015). Svrha i osnovna obilježja pedagoškog odnosa U: Opić, S.; Bilić, V.; Jurčić, M. (ur). Odgoj u školi. Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
2. Gudjons, H. (1994). Pedagogija: temeljna znanja. Zagreb: Educa. (Odabrana poglavlja)
3. Palekčić, M. (2015). Pedagogijska teorijska perspektiva. Zagreb, Erudita. (Odabrana poglavlja)
4. Vukasović, Ante (1993). Pedagogija. Zagreb: Školska knjiga. (Odabrana poglavlja)</td></tr>
<tr><td>Dodatna
1. Bašić, S. (1994). Cilj odgoja u strukturi pedagoškog polja // Napredak : časopis za pedagogijsku teoriju i praksu, 135 (1994), 3; 334-341
2. Bašić, S. (1995). Pokušaj konceptualizacije pojma "cilj odgoja" // Theleme : časopis za istraživanje edukacije i kulture, 41 (1995), 1-4; 1-14
3. Lenzen, Dieter (2002). Vodič za studij znanosti o odgoju. Zagreb:Tipotisak.
4. Matijević, M., Bilić, V. i Opić, S. (2016). Pedagogija za učitelje i</td></tr>
</table>

	nastavnike. Zagreb: Školska knjiga. (Odabrana poglavlja)
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Predškolska pedagogija				
Šifra/kod	FIL PED 245	Status (obavezni)	Obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	I	Semestar	III	Ak. godina	2020/2021
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	prof.ddr. Lidija Pehar			
	Kontakt podaci	Kabinet: 100 E-mail: lidija.pehar@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-117	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	doc.dr. Dženeta Camović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 160 E-mail: dzeneta.camovic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-167	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2	seminar	vježbe 2		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Sadržajem ovog predmeta obuhvataju se najvažnije naučne spoznaje o učenju djeteta predškolske dobi u institucionalnom okruženju.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente sa specifičnostima odgojno-obrazovnog procesa i kreiranja poticajnog okruženja u vrtiću.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog kolegija student će moći: - Razumjeti specifičnosti učenja djeteta kroz konstruktivistički i sukonstruktivistički pristup - Analizirati i diskutirati o elementima poticajnog materijalnog i socijalnog okruženje vrtića - Razumjeti načine poticanja procesa učenja djece (poticanje razvoja fine motorike, rane pismenosti, logičko-matematičkih kompetencija...) - Diskutirati o različitim shvatanjima unapređenja odgojno-obrazovne prakse i kurikuluma				

	- Elaborirati značaj igre za dječiji razvoj i učenje u odnosu na različite razvojne faze - Objasniti pedagošku vrijednost različitih igrovnih poticaja.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 12.-18.10.2020.	Uvod u osnove kolegija – ciljevi nastave i način realizacije
2. 19.-25.10.2020.	Dječiji vrtić – zajednica koja uči
3. 26.-31.10.2020.	Shvatanje učenja kao autorske kreacija djeteta u vrtiću
4. 2.-8.11.2020.	Karakteristike poticajnog fizičkog okruženja vrtića
5. 9-15.11.2020.	Karakteristike poticajnog socio-pedagoškog okruženja vrtića
6. 16.-22.11.2020.	Poticanje procesa učenja djece u vrtiću
7. 23.-29.11.2020.	Profesionalni razvoj odgajatelja u vrtiću
8. 30.11.-06.12.2020.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 7.-13.12.2020.	Igra i razvoj djeteta predškolske dobi
10. 14.-20.12.2020.	Igračke- poticaj dječijoj igri
11. 21.-27.12.2020.	Izrada kreativnih igrovnih materijala
12. 28.12.-03.01.2021.	Prezentacija igrovnih materijala
13. 04.-10.01.2021.	Montesori pedagogija – prezentacija video materijala
14. 11.-17.01.2021.	Montesori pedagogija
15. 18.-24.01.2021.	Evaluacija i potpisi
 25.01.-31.01.2021. 	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

<table>
<tr><td>Metode izvođenja nastave:</td><td>U nastavnom procesu kombinirat će se različite metode i oblici rada u skladu sa sadržajem kolegija.</td></tr>
<tr><td>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene[1]:</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:
<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Prisustvo</td><td></td><td>5</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Aktivnost u toku semestra</td><td></td><td>10</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Prezentacija</td><td></td><td>10</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Polusemestralni ispit</td><td></td><td>35</td></tr>
<tr><td>5.</td><td>Završni ispit</td><td></td><td>40</td></tr>
<tr><td>6.</td><td>Integralni ispit</td><td></td><td>75</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">Ukupno:</td><td>100%</td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td>Literatura[2]:</td><td>Obavezna:
1. Slunjski, E. (2008). Dječji vrtić – zajednica koja uči. Zagreb: Spektar Media.
2. Lazar, M. (2007). Moć igre i igračke. Đakovo: Tempo.
3. Kamenov, E. (2006) Dječja igra – vaspitanje i obrazovanje kroz igru. Beograd: Zavod za udžbenike.
4. Philipps, S. (1999). Montessori priprema za život. Jastrebarsko: Naklada Slap.

Dopunska:
1. Curtis, D. i Carter, M. (2003). Designs for learning and living: transforming early childhood environments. St. Paul: Redleaf Press.
2. Duran, M. (2003). Dijete i igra. Jastrebarsko: Naklada Slap.
3. Maleš, D. i Stričević I. (1996). Druženje djece i odraslih – poziv na zajedničku igru. Zagreb: Školska knjiga.
4. Miljak, A. (1996). Humanistički pristup teoriji i praksi predškolskog odgoja. Zagreb: Persona.
5. Miljak, A. (2009). Življenje djece u vrtiću – novi pristup u shvaćanju, istraživanju i organiziranju odgojno-obrazovnog procesa u dječjim vrtićima. Zagreb: Spektar Media.</td></tr>
</table>

[1] Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrduje vijece organizacione jedinice prije pocetka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa clanom 64, st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

[2] Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijece organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrduje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporucenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56, st 3, Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

	6. Petrović-Sočo, B. (2007) Kontekst ustanove za rani odgoj i obrazovanje-holistički pristup. Zagreb: Mali profesor. 7. *Silberg, J. (2008). Igre mozgalice za dojenčad, jednogodišnjake i dvogodišnju djecu. Zagreb:Profil.*

Napomena: Studenti su u toku semestra dužni realizirati praktičnu nastavu u vrtićima, koja se odlukom NNV Fakulteta prenosi iz drugog u treći semestar.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

<table>
<tr><td>Odsjek</td><td colspan="5">Odsjek za pedagogiju</td></tr>
<tr><td>Naziv kolegija/ nastavnog predmeta</td><td colspan="5">DIDAKTIKA 1</td></tr>
<tr><td>Šifra/kod</td><td>FIL PED 311</td><td>Status (obavezni ili izborni)</td><td>obavezni</td><td>ECTS</td><td>5</td></tr>
<tr><td>Ciklus studija</td><td>I ciklus</td><td>Semestar</td><td>V; zimski</td><td>Ak. godina</td><td>2020./2021.</td></tr>
<tr><td>Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Nema preduvjeta za upis predmeta.</td></tr>
<tr><td>Jezik izvođenja nastave</td><td colspan="5">B/H/S jezik</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Nastavnik</td><td>Ime i prezime</td><td colspan="4">Doc.dr. Sandra Bjelan-Guska</td></tr>
<tr><td>Kontakt podaci</td><td colspan="2">Kabinet: 104/II
E-mail: sandra.bjelan@pedagogijaffsa.com
sandra.bjelan@ff.unsa.ba
Telefon: 033 253 142</td><td>Termin konsultacija</td><td>Prema rasporedu konsultacija</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Saradnik</td><td>Ime i prezime</td><td colspan="2"></td><td rowspan="2">Termin konsultacija</td><td rowspan="2"></td></tr>
<tr><td>Kontakt podaci</td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td>Sedmični broj kontakt sati</td><td colspan="5">predavanja: 2 seminar: 0 vježbe: 2</td></tr>
<tr><td>Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta</td><td colspan="5">U okviru nastavnog kolegija Didaktika 1 studenti će biti upoznati s predmetom, značajem i različitim određenjima didaktike kao znanstvene discipline, te njenom osnovnom terminologijom. Nudi se uvid u historijski razvoj didaktičke misli, te upoznaje s raznovrsnim teorijskim pristupima didaktičkim problemima. Studentima će biti ponuđeni sadržaji o didaktičkim teorijama, karakteristikama nastavnih sistema, faktorima nastavnog procesa i njihovom međusobnom djelovanju.</td></tr>
<tr><td>Cilj kolegija/ nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Cilj kolegija je proučavanje i istraživanje fundamentalnih problema didaktičke teorije i odgojno-obrazovne prakse; upoznavanje studenata sa suvremenim tokovima i dostignućima u didaktičkoj teoriji i nastavnoj praksi; omogućavanje razumijevanja didaktičkih spoznaja, te osposobljavanje za kompetentno sudjelovanje u rješavanju teorijskih i praktičnih problema iz ove oblasti.</td></tr>
<tr><td>Ishodi učenja</td><td colspan="5">Nakon odslušanog sadržaja iz kolegija, realiziranih zadataka i položenog ispita student će moći:
1. definirati osnovne didaktičke pojmove,
2. usporediti karakteristike različitih razdoblja u kontekstu historijskog razvoja didaktičke misli,
3. objasniti faktore nastavnog procesa,
4. razlikovati nastavne sisteme,
5. analizirati položaj učenika u nastavnom procesu,</td></tr>
</table>

	6. povezati karakteristike i kompetencije nastavnika s kvalitetom nastavnog procesa, 7. kritički raspravljati o didaktičkim teorijama, 8. kreirati prijedloge optimalne realizacije nastavnog procesa na temelju praćenja i istraživanja didaktičkih pitanja u neposrednoj nastavnoj praksi.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 12.10.-16.10.2020.	Prijem i upoznavanje sa studentima, načinom rada i očekivanjima
2. 19.10.-23.10.2020.	Mjesto i položaj didaktike u sustavu znanstvenih disciplina, predmet i zadaci didaktike
3. 26.10.-30.10.2020.	Historijski razvoj didaktičke misli
4. 02.11.-06.11.2020.	Nastavni proces: određenje, karakteristike i etape
5. 09.11.-13.11.2020.	Ciljevi podučavanja i ishodi učenja u nastavnom procesu
6. 16.11.-20.11.2020.	Učenik/student u nastavnom procesu
7. 23.11.-27.11.2020.	Nastavnik u nastavnom procesu
8. 30.11.-04.12.2020.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 07.12.-11.12.2020.	Nastavni sadržaj kao faktor nastavnog procesa
10. 14.12.-18.12.2020.	Nastavni sistemi
11. 21.12.-25.12.2020.	Nastavni sistemi
12. 28.12.2020.- 01.01.2021.	Didaktička teorija i didaktička metateorija
13. 04.01.-08.01.2021.	Didaktičke teorije: W. Klafki i W. Schulz
14. 11.01.-15.01.2021.	Didaktičke teorije: R. Winkel, C. Moller i J. Bruner Konstruktivistička teorija nastave
15. 18.01.-22.01.2021.	Sistematizacija gradiva, evaluacija rada u semestru i potpisi
16. 25.01.-29.01.2021.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)

17. 01.02.-05.02.2021. **18.** 08.02.-12.02.2021.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe realiziraju se u skladu s prirodom sadržaja poučavanja i učenja. Nastavni sadržaj realizira se kroz kombinaciju frontalnog, grupnog, individualnog i individualiziranog oblika rada. Metode nastavnog rada koje se koriste u nastavnom procesu su: verbalno-tekstualne (usmeno izlaganje, razgovor i rad na tekstu), te ilustrativno-demonstrativne uz praktični rad (realizaciju aktivnosti i posjeta u osnovnim i srednjim školama). S obzirom na prirodu sadržaja i specifičnost nastavnog predmeta, grupni i individualni te praktični rad studenata su najčešći načini realizacije nastavnog procesa na vježbama u ovom semestru.
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Didaktička kutija	10 bodova	10%
2.	Prezentacija	10 bodova	10%
3.	Kolokvij	15 bodova	15%
4.	Polusemestralni ispit	20 bodova	20%
5.	Završni ispit	45 bodova	45%
	Ukupno:	100 bodova	100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Vježba **Didaktička kutija** je individualna obavezna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij). Upute za realizaciju ove aktivnosti studenti će dobiti na prvom nastavnom susretu i predati je u 13. sedmici nastave. Vježba se boduje maksimalno s 10 bodova.

- **Prezentacija** je obavezna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij). Prezentacije će biti realizirane u okviru vježbi iz nastavnog predmeta. Teme, način realizacije i termini prezentiranja bit će dogovoreni s predmetnim nastavnikom na prvom nastavnom susretu. Boduje se maksimalno s 10 bodova.

- **Kolokvij** je obavezna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij). Realizacija ove nastavne aktivnosti podrazumijeva čitanje dvije knjige iz

	proširene literature i jednog znanstvenog ili stručnog rada/rasprave. Kolokvij se realizira u 10. sedmici nastave i boduje maksimalno s 15 bodova, a o načinu realizacije studenti će bit blagovremeno obaviješteni. • **Polusemestralni ispit** je obavezna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij) koja se realizira u pismenoj formi u terminima predviđenim za polusemestralnu provjeru znanja studenata. Na polusemestralnom ispitu student može ostvariti maksimalno 20 bodova. Ova aktivnost nije eliminatorna. • **Završni ispit** je aktivnost koja se realizira u pismenoj formi u terminima predviđenim za završnu provjeru znanja studenata. Na završnom ispitu student može ostvariti maksimalno 45 bodova. Završni ispit je eliminatoran.
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna literatra (odabrana poglavlja):* 1. Muminović, H. (2013), *Osnovi didaktike*, Sarajevo: DES 2. Vilotijević, M. (1999), *Didaktika 1 2 3*, Beograd 3. Jelavić, F. (1998), *Didaktika*, Jastrebarsko: Naklada Slap 4. Filipović, N. (1981. ili 1988.), *Didaktika 1*, Sarajevo: Svjetlost *Dodatna i preporučena literatura:* 1. Mušanović, M. (2012), *Konstruktivistička teorija i obrazovni proces* 2. Kupper, H. i Mischke, W. (2008), *Uvod u opću didaktiku*, Zagreb: Educa 3. Gojkov, G. (2008), *Didaktika darovitih*, Vršac, Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje; Internet izvor: http://www.uskolavrsac.edu.rs/KnjigeGG/G%20Gojkov%20Didaktika%20darovitih%20r.pdf 4. Gojkov, G. (1995), *Kognitivni stil u didaktici*, Vršac: Sloboda 5. Kiryacou, C. (1995), *Temeljna nastavna umijeća*, Zagreb: Educa 6. Klafki, W. i drugi (1994), *Didaktičke teorije*, Zagreb: Educa 7. Marsh, J. C. (1994), *Kurikulum*, Zagreb: Educa 8. Mail, A. (1966), *Kreativnost u nastavi*, Sarajevo: Svjetlost
Napomene	Studenti su u V semestru obavezni uraditi jedan seminarski rad na razini godine. Studenti koji žele raditi seminarski iz *Didaktike 1* obavezni su temu prijaviti najkasnije u 8. nastavnoj sedmici predmetnom nastavniku i tom prilikom će dobiti upute za izradu seminarskog rada. Izradu i odbranu istog neophodno je realizirati do kraja zimskog semestra.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	**METODIKA NASTAVNOG RADA**				
Šifra/kod	FIL PED 406	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5 ECTS
Ciklus studija	II ciklus	Semestar	I; zimski	Ak. godina	2020./2021.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema preduvjeta za upis kolegija/nastavnog predmeta.				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	**Doc.dr. Sandra Bjelan-Guska**			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: sandra.bjelan@pedagogijaffsa.com sandra.bjelan@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2	seminar: -	vježbe: 2		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Nastavni predmet *Metodika nastavnog rada* nudi studentima sadržaje o metodici nastavnog rada u teoriji i praksi odgoja i obrazovanja, mjestu metodika nastavnog rada u odgojno-obrazovnom radu, razvijenosti pojedinih metodika nastavnog rada, trendovima u razvoju savremenih metodika nastavnog rada, specifičnostima metodike razredne nastave, nastave prirodno-matematičkog područja, nastave društvenog područja, nastave jezičko-umjetničkog područja, vjeronaučne nastave, te specifičnostima spoznaje u pojedinim nastavnim područjima i nastavnim umijećima.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenta sa savremenim teorijskim i praktičnim problemima metodika nastavnog rada. Studenti će sagledati specifičnost procesa učenja i poučavanja unutar različitih predmeta, specifičnost metoda i tehnika nastavnog rada, različite pristupe u organizaciji sadržaja i učenika, te različite postupke i tehnike praćenja i valorizacije.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog sadržaja iz kolegija, realiziranih zadataka i položenog ispita student će moći/biti u stanju: 1. definirati osnovne pojmove iz oblasti metodike nastavnog rada, 2. objasniti mjesto metodike nastavnog rada u teoriji i praksi odgoja i obrazovanja, 3. argumentirati interdisciplinarnu prirodu metodika nastavnog rada, 4. kritički promišljati o trendovima u razvoju metodika, 5. usporediti specifičnosti metodika razredne nastave u osnovnoj školi i predmetne nastave u osnovnoj i srednjoj školi,				

	6. raspravljati o metodici visokoškolske nastave, 7. razraditi pismenu pripremu za realizaciju nastavnog sata, 8. kreirati obrazac praćenja realizacije nastavnog sata, 9. primijeniti tehnike savjetodavnog rada s nastavnicima nakon opserviranog nastavnog sata s ciljem unapređenja nastavnog procesa.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 12.10.-16.10.2020.	Upoznavanje studenata sa obavezama i očekivanjima u okviru predmeta
2. 19.10.-23.10.2020.	Metodika nastavnog rada u teoriji i praksi odgoja i obrazovanja
3. 26.10.-30.10.2020.	Određenje metodika nastavnog rada
4. 02.11.-06.11.2020.	Razvoj i interdiciplinarnost pojedinih metodika nastavnog rada
5. 09.11.-13.11.2020.	Predrasude o metodikama i trendovi u razvoju metodika
6. 16.11.-20.11.2020.	Metodika razredne nastave, osnovni problemi i specifičnosti metodike razredne nastave
7. 23.11.-27.11.2020.	Metodika razredne nastave, osnovni problemi i specifičnosti metodike razredne nastave
8. 30.11.-04.12.2020.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 07.12.-11.12.2020.	Metodika predmetne nastave, osnovni problemi i specifičnosti metodika nastavnih predmeta jezičnog područja: maternji jezik i strani jezik
10. 14.12.-18.12.2020.	Metodika predmetne nastave, osnovni problemi i specifičnosti metodika nastavnih predmeta prirodno-matematičkog i društvenog područja
11. 21.12.-25.12.2020.	Metodika predmetne nastave, osnovni problemi i specifičnosti metodika nastavnih predmeta tjelesnog, umjetničkog i vjeronaučnog područja
12. 28.12.2020.- 01.01.2021.	Specifičnosti metodika nastave u srednjoj školi
13. 04.01.-08.01.2021.	Metodika visokoškolske nastave
14. 11.01.-15.01.2021.	Nastavna umijeća i metodika nastavnog rada
15. 18.01.-22.01.2021.	Sistematizacija gradiva, evaluacija rada u semestru i potpisi

16. 25.01.-29.01.2021.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 01.02.-05.02.2021. **18.** 08.02.-12.02.2021.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe realiziraju se u skladu s prirodom sadržaja poučavanja i učenja. Nastavni sadržaj realizira se kroz kombinaciju frontalnog, grupnog, individualnog i individualiziranog oblika rada. Metode nastavnog rada koje se koriste u nastavnom procesu su: verbalno-tekstualne (usmeno izlaganje, razgovor i rad na tekstu), te ilustrativno-demonstrativne uz praktični rad (realizaciju nastavnih sati u osnovnim i srednjim školama). S obzirom na prirodu sadržaja i specifičnost nastavnog predmeta, individualni i praktični rad studenata su najčešći načini realizacije nastavnog procesa u ovom semestru.
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Metodički portfolij	10 bodova	10%
2.	Izvođenje/realizacija nastavnog sata	15 bodova	15%
3.	Opservacija sata i izvještaj o realiziranoj opservaciji	15 bodova	15%
4.	Polusemestralni ispit	20 bodova	20%
5.	Završni ispit	40 bodova	40%
	Ukupno: 100 bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- **Metodički portfolij** je individualna aktivnost koja je obavezna za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju. U portfolij je potrebno priložiti 10 različitih primjera razrađenih nastavnih priprema i 5 samostalno napisanih nastavnih priprema (za osnovnu školu i za srednju školu). Ova aktivnost boduje se s maksimalno 10 bodova.

- **Realizacija nastavnog sata** nije obavezna aktivnost za sve studente u ovom semestru. Studenti, koji budu zainteresirani za ovu aktivnost, će se blagovremeno, s predmetnim nastavnikom, dogovoriti o mjestu, vremenu i sadržaju realizacije nastavnih sati u osnovnim/srednjim školama. Ova aktivnost boduje se maksimalno s 15 bodova.

- **Opservacija sata i izvještaj o realiziranoj opservaciji** je aktivnost koja je obavezna za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju. U okviru ove aktivnosti studenti su obavezni pronaći 5 (pet) primjera

	evaluacijskih/opservacijskih obrazaca za procjenu nastavnog sata i kreirati jedan vlastiti obrazac za opservaciju nastavnog sata. Studenti će, zatim, opservirati školske sate, napisati izvještaj o opserviranom satu, te aktivno sudjelovati u analizi i raspravi nakon održanog sata. Ova aktivnost boduje se maksimalno s 15 bodova. • **Polusemestralni ispit** je obavezna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij) koja se realizira u pismenoj formi u terminima predviđenim za polusemestralnu provjeru znanja studenata. Na polusemestralnom ispitu student može ostvariti maksimalno 20 bodova. Ova aktivnost nije eliminatorna. • **Završni ispit** je aktivnost koja se realizira u pismenoj formi u terminima predviđenim za završnu provjeru znanja studenata. Na završnom ispitu student može ostvariti maksimalno 40 bodova. Završni ispit je eliminatoran.
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna (odabrana poglavlja):* 1. Borić, E. (2013), *Metodika visokoškolske nastave*, Osijek: Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera - Učiteljski fakultet u Osijeku 2. Hubijar, Z. (2010), *Metodika početnog čitanja i pisanja*, Sarajevo: Rabic 3. Bežen, A. (2008), *Metodika znanost o poučavanju nastavnog predmeta*, Učiteljski fakultet, Zagreb: Profil 4. Zan, De I. (1999), *Metodika nastave prirode i društva*, Zagreb; Školska knjiga 5. Pranjić, M. (1997), *Metodika vjeronaučne nastave*, Zagreb: Katehetički salezijanski centar 6. Liebeck, P. (1995), *Kako djeca uče matematiku*, Zagreb: Educa 7. xxx (1986), *Metodike u sustavu znanosti i obrazovanja*, Zagreb: Školske novine 8. Rosandić, D. (1986), *Metodika književnog odgoja i obrazovanja*, Zagreb, Školska knjiga
	Dodatna i preporučena (odabrana poglavlja): 1. Mattes, W. (2007), *Rutinski planirati – učinkovito poučavati*, Zagreb: Naklada Ljevak 2. Milijević, S. (2005), *Osnovni problemi metodike univerzitetske nastave*, u: Inovacije u univerzitetskoj nastavi, Banja Luka 3. xxx (2004), *Savremena univerzitetska nastava – zbornik radova*, Banja Luka: Prirodno-matematički fakultet

	4. Terhart, E. (2001), *Metode poučavanja i učenja*, Zagreb: Educa 5. Grgurić, N. Jakubin, M. (1996), *Vizuelno-likovni odgoj i obrazovanje*, Zagreb: Educa 6. Jurić, V. (1986), *Struktuiranje integralne metodike prirodno-znanstvenog područja* 7. Muradbegović, M. (1968), *Kompleksni i monografski postupak u početnom čitanju*, Beograd: Zavod za izdavanje udžbenika SR Srbije 8. Pedagoška periodika i časopisi 9. Materijali s nastave
Napomene	Studenti su obavezni u I prvom semestru II ciklusa studija napisati jedan seminarski rad iz nastavnog predmeta po izboru. Ukoliko se student odluči pisati seminarski rad iz *Metodike nastavnog rada*, potrebno je da se javi predmetnom nastavniku/saradniku najkasnije do 8. nastavne sedmice, kako bi definirali temu seminarskog rada i dobili upute za izradu rada. Izradu i prezentaciju istog neophodno je realizirati do kraja zimskog semestra.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	**METODIKA VANNASTAVNOG RADA**				
Šifra/kod	FIL PED 576	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	II ciklus	Semestar	III, zimski	Ak. godina	2020./2021.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema preduvjeta za upis kolegija.				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	**Doc.dr. Sandra Bjelan-Guska**			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: sandra.bjelan@pedagogijaffsa.com sandra.bjelan@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 142		Termin konsultacija	Prema rasporedu
Saradnik	Ime i prezime			Termin konsultacija	
	Kontakt podaci				
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2	seminar: 0	vježbe: 2		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru nastavnog predmeta *Metodika vannastavnog rada*, studenti će biti upoznati sa osnovnim pojmovima znanstvene discipline; ciljevima i zadacima vannastavnog rada učenika. Posebna pozornost obratit će se na ulogu pedagoga i nastavnika (promijenjene uloga, zadovoljavanje potreba, pedagoško vođenje kao stvaralački proces, modeli ponašanja); zatim na važnost kreiranja partnerskih odnosa s roditeljima. Studenti će imati priliku realizirati sadržaje koji se odnose na vannastavni rad usmjeren na interesovanja učenika; igru u vannastavnim aktivnostima; planiranje i programiranje vannastavnih aktivnosti; organizaciju, pripremanje i realizaciju vannastavnog rada; oblike, metode i sadržaje vannastavnog rada; vannastavne aktivnosti u oblasti nauke, kulture, umjetnosti i sporta, tehnike i društvenog života u zajednici; školi u prirodi, te načinima evidencije, evaluacije efekata i istraživanje vannastavnog rada.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je pedagoško-didaktičko i metodičko osposobljavanje studenata za samostalno istraživanje u području vannastavnih aktivnosti u profesionalnoj djelatnosti pedagoga. Cilj sadržaja koji će se realizirati u okviru nastavnog predmeta *Metodika vannastavnog rada* je sticanje znanja i razvijanje sposobnosti i vještina za adekvatan izbor i metodičku interpretaciju sadržaja vannastavnih aktivnosti, za otkrivanje i razvijanje učeničkih dispozicija.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog sadržaja iz kolegija, realiziranih zadataka i položenog ispita student će moći:				

	1. definirati osnovne pojmove iz oblasti metodike vannastavnog rada, 2. razlikovati okolnosti koje su promijenile ulogu pedagoga i nastavnika u vannastavnim aktivnostima, 3. primijeniti različite tehnike otkrivanja i prepoznavanja učeničkih dispozicija u područjima za koje učenici pokazuju interesovanje i sposobnosti, 4. argumentirati neophodnost povezanosti etapa planiranja, programiranja, realizacije i evaluacije vannastavnog rada, 5. kreirati plan realizacije vannastavne aktivnosti za osnovnoškolski i srednjoškolski uzrast učenika iz određenog područja ljudske djelatnosti, 6. kritički prosuđivati nastavnu praksu tj. načine vođenja evidencije vannastavnih aktivnosti i praćenja razvoja učenika, 7. voditi učenike u vannastavnim aktivnostima u cilju razvijanja inicijativnosti, smisla za samoorganizaciju i samovođenje u kontekstu adekvatnog provođenja slobodnog vremena učenika.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 12.10.-16.10.2020.	Upoznavanje studenata s načinom rada, obavezama i očekivanjima
2. 19.10.-23.10.2020.	Metodika vannastavnog rada kao pedagoška znanstvena disciplina: temeljna polazišta
3. 26.10.-30.10.2020.	Slobodno vrijeme kao pedagoška kategorija
4. 02.11.-06.11.2020.	Planiranje i programiranje vannastavnog rada: sposobnosti, interesovanja, resursi, izazovi i prilagodba
5. 09.11.-13.11.2020.	Planiranje i programiranje vannastavnog rada: oblici, metode i sadržaji rada, interdisciplinarnost u vannastavnom radu
6. 16.11.-20.11.2020.	Vannastavne aktivnosti usmjerene na interesovanje učenika: znanstvene, kulturno-umjetničke, sportske, radno-proizvodne i ostale rekreativne aktivnosti
7. 23.11.-27.11.2020.	NERADNI DAN
8. 30.11.-04.12.2020.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 07.12.-11.12.2020.	Globalni pristup sadržajima vannastavnih aktivnosti učenika: škola u prirodi
10. 14.12.-18.12.2020.	Obitelj u ekološkoj sistemskoj teoriji: roditelji i slobodno vrijeme učenika, roditelji kao partneri u vannastavnom radu
11. 21.12.-25.12.2020.	Pedagog u savjetodavnom radu s učenicima: vođenje, refleksija i supervizija
12. 28.12.2020.-01.01.2021.	Pedagog u savjetodavnom radu s nastavnicima: refleksija i supervizija
13. 04.01.-08.01.2021.	Evidencija i evaluacija efekata vannastavnih aktivnosti

14. 11.01.-15.01.2021.	Metodološka kompleksnost proučavanja vannastavnih aktivnosti - istraživanja u vannastavnim aktivnostima
15. 18.01.-22.01.2021.	Sistematizacija gradiva, evaluacija rada u semestru i potpisi
16. 25.01.-29.01.2021.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 01.02.-05.02.2021. **18.** 08.02.-12.02.2021.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)

Nastava se realizira putem predavanja, vježbi i samostalnog rada studenata. U nastavi će se primjenjivati metode: usmenog izlaganja (verbalno izlaganje nastavnog sadržaja-predavanje, objašnjavanje, opisivanje), metoda razgovora (pitanja otvorenog tipa, divergentna pitanja, heuristički/istraživački razgovor), metoda rada s tekstom (individualna aktivnost studenata, rad u paru i u grupi), metoda demonstracije (upotreba materijala za rješavanje određene vrste zadataka, plakati, prezentacije, videozapisi), metoda pismenih radova (način rada u kojem se pojedini dijelovi nastavnog sadržaja uče zapisivanjem, skiciranjem, provjera znanja studenata). Nastava će biti realizirana kombinacijom frontalnog oblika rada, individualnog rada, rada u paru, te grupnog oblika rada zbog podsticanja kooperativnosti-suradnje studenata, razvoja odgovornosti za vlastiti uspjeh i uspjeh ostalih članova grupe, te podsticanja zdravog natjecateljskog duha). Individualizirani rad i pristup bit će realiziran u situacijama koje takav pristup budu zahtijevale.

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Dnevnik vannastavne aktivnosti	15	15%
2.	Istraživački zadatak	20	20%
3.	Polusemestralni ispit	20	20%
4.	Završni ispit	45	45%
	Ukupno: 100 bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- **Dnevnik vannastavne aktivnosti** je obavezna individualna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij). Studenti će se u toku semestra aktivno baviti vannastavnom aktivnošću/hobijem prema osobnom izboru i o tome će voditi dnevnik aktivnosti. Elemente dnevnika aktivnosti

	dogovorit će s predmetnim nastavnikom na prvom nastavnom susretu u semestru. Prezentacija Dnevnika bit će realizirana u 15. sedmici nastave. Dnevnik se boduje maksimalno s 15 bodova. • **Istraživački zadatak** je obavezna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij). Studenti će u istraživačkim parovima realizirati istraživački zadatak na temu *„Evidencija i evaluacija efekata vannastavnih aktivnosti"*. Zadatak sadrži i teorijski i praktični dio istraživanja temeljen na svim metodološkim pretpostavkama. Zadatak je potrebno predati i prezentirati u 13. sedmici nastave. Istraživački zadatak se boduje maksimalno s 20 bodova. • **Polusemestralni ispit** je obavezna individualna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij). Studenti će osmisliti vannastavnu aktivnost (sekciju, klub, udruženje), napisati elaborat o opravdanosti osnivanja i realizacije aktivnosti, izraditi godišnji plan i program, opisati očekivane ishode, dati didaktičko-metodičke upute za realizaciju planiranih aktivnosti, te način vrednovanja postignuća. Zadatak će predati u 8. sedmici tj. u sedmici predviđenoj za polusemestralnu provjeru znanja. Polusemestralni ispit boduje se maksimalno s 20 bodova i nije eliminatoran. • **Završni ispit** je obavezna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij), a koja se realizira u pismenoj formi u terminima predviđenim za završnu provjeru znanja studenata. Na završnom ispitu student može ostvariti maksimalno 45 bodova. Završni ispit je eliminatoran.
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna (odabrana poglavlja):* 1. Pejić Papak, P. i Vidulin, S. (2016), *Izvannastavne aktivnosti u suvremenoj školi,* Zagreb: Školska knjiga 2. Ajanović, Dž. i Stevanović, M. (2004), *Metodika vannastavnih aktivnosti*, Zenica: PF 3. Pehar, L. (2003), *Slobodno vrijeme mladih*, Sarajevo: Svjetlost 4. Janković, V. (1987), *Slobodno vrijeme u suvremenoj pedagoškoj teoriji i praksi*, HPKZ 5. Bunčić, K. , Ivković, I. i ostali (1994), *Igrom do sebe-102 igre za rad u grupi*, Zagreb: Alinea

	Dodatna: 1. Božović, R. (1975), *Iskušenja slobodnog vremena*, Beograd: Mala edicija ideja 2. Filipović, N. (1969), *Vannastavne aktivnosti učenika*, Svjetlost, Sarajevo 3. Perry Good, E. (1995), *U potrazi za srećom – saznajte što želite – dobit ćete što trebate*, Zagreb: Alinea 4. Bilopavlović, T. , Čudina, M. i ostali (1997), *Dosadno mi je – šta da radim?*, Priručnik za razvijanje dječije kreativnosti, Zagreb: Školska knjiga 5. Peašinović, R. (1986), *Metodika odgojnog rada u funkciji samorealizacije ličnosti*, Zagreb: Obrazovanje i rad 6. Stručni i znanstveni časopisi 7. Materijali s nastave
Napomene	-